EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 28.6.2023
COM(2023) 392 final

MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET, RÅDET OCH REVISIONSRÄTTEN

EUROPEISKA UTVECKLINGSFONDENS ÅRSREDOVISNING FÖR BUDGETÅRET 2022

INNEHÅLL

CERTIFIERING AV RÄKENSKAPERNA 2
GENOMFÖRANDE OCH REDOVISNING AV EUF:s MEDEL 3
MEDEL SOM FÖRVALTAS AV EUROPEISKA KOMMISSIONEN 7
EUF:s FINANSIELLA RAPPORTER FÖR HELÅRET 9
FINANSIELL RAPPORT FÖR HELÅR FÖR DE AV EU:S FÖRVALTNINGSFONDER SOM KONSOLIDERATS I EUF 54
FINANSIELL RAPPORT FÖR HELÅRET 2022 FÖR EU:S FÖRVALTNINGSFOND BÊKOU 55
FINANSIELL RAPPORT FÖR HELÅRET 2022 FÖR EU:s FÖRVALTNINGSFOND FÖR NÖDÅTGÄRDER I AFRIKA 63
KONSOLIDERAD FINANSIELL RAPPORT FÖR HELÅRET FÖR EUF OCH EU:S FÖRVALTNINGSFONDER 72
RAPPORT OM DET EKONOMISKA GENOMFÖRANDET AVSEENDE EUF 77

CERTIFIERING AV RÄKENSKAPERNA

Europeiska utvecklingsfondens årsredovisning för 2022 har utarbetats i enlighet med avdelning X i budgetförordningen för elfte Europeiska utvecklingsfonden och med de redovisningsprinciper, regler och metoder som anges i noterna till den finansiella rapporten för helåret.

Jag bekräftar mitt ansvar för utarbetandet och framläggandet av årsredovisningen för Europeiska utvecklingsfonden i enlighet med artikel 18 i budgetförordningen för elfte Europeiska utvecklingsfonden.

Jag har fått alla nödvändiga uppgifter från utanordnaren och från Europeiska investeringsbanken (EIB), vilka har intygat uppgifternas tillförlitlighet, för utarbetandet av de räkenskaper som visar Europeiska utvecklingsfondens tillgångar och skulder samt budgetgenomförande.

Jag intygar härmed att jag på grundval av dessa uppgifter, och utifrån de kontroller som jag har ansett nödvändiga för att kunna godkänna räkenskaperna, kan ge en rimlig försäkran att räkenskaperna i allt väsentligt ger en sann och rättvisande bild av Europeiska utvecklingsfondens ekonomiska ställning.

Rosa ALDEA BUSQUETS

Räkenskapsförare

GENOMFÖRANDE OCH REDOVISNING AV EUF:s MEDEL

1. BAKGRUND

Europeiska unionen (EU) bedriver samarbete med ett stort antal utvecklingsländer. Det huvudsakliga syftet är att främja ekonomisk och social utveckling samt miljöutveckling med särskild inriktning på att långsiktigt minska och utrota fattigdom genom att förse de stödmottagande länderna med utvecklingsstöd och tekniskt bistånd. För att uppnå detta utarbetar EU, tillsammans med partnerländerna, samarbetsstrategier och anslår ekonomiska medel för att genomföra dem. De EU-medel som anslås för utvecklingssamarbete kommer från tre källor:

- EU-budgeten.
- Europeiska utvecklingsfonden.
- Europeiska investeringsbanken.

Fram till 2021, när elfte Europeiska utvecklingsfonden (EUF) nådde sitt slutskede efter tidsfristklausulens ikraftträdande den 31 december 2020, var EUF det viktigaste instrumentet för att tillhandahålla EU-stöd för utvecklingssamarbete med länder i Afrika, Karibien och Stillahavsområdet (*AKS-länderna*) samt utomeuropeiska länder och territorier (ULT). Från och med 2021 har EU:s samarbete med AKS-länderna och ULT emellertid finansierats genom EU-budgeten.

EUF finansieras inte genom EU-budgeten. Den inrättades genom ett internt avtal mellan företrädarna för medlemsstaterna, församlade inom rådet, och styrs av en särskild kommitté. Europeiska kommissionen (kommissionen) är ansvarig för det ekonomiska genomförandet av den verksamhet som bedrivs med hjälp av EUF:s medel. Europeiska investeringsbanken (EIB) förvaltar investeringsanslaget.

Avtalen om varje ny EUF ingås för en period av cirka fem år och styrs av en egen budgetförordning i vilken det krävs att särskilda finansiella rapporter för helår ska upprättas. Dessa finansiella rapporter för helår läggs även fram i en sammanställd form för att ge en samlad bild av den ekonomiska ställningen för de medel som kommissionen är ansvarig för.

Det interna avtal som inrättade elfte EUF undertecknades av de deltagande medlemsstaterna under deras rådsmöte i juni 2013.[1] Det trädde i kraft den 1 mars 2015.

År 2018 antog rådet budgetförordningen för elfte EUF.[2] Den nya texten upphäver den tidigare gällande förordningen och är tillämplig på verksamhet som finansieras genom tidigare EUF, utan att detta påverkar befintliga rättsliga åtaganden. Denna förordning ska inte tillämpas på investeringsanslaget för tidigare EUF.

Investeringsanslaget inrättades inom ramen för AKS–EU-partnerskapsavtalet. Det förvaltas av EIB och används för att stödja utvecklingen inom den privata sektorn i AKS-länderna genom att främst, men inte enbart, finansiera privata investeringar. Investeringsanslaget är utformat som en förnybar fond så att låneåterbetalningarna kan återinvesteras i annan verksamhet, vilket resulterar i ett självförnyande och finansiellt oberoende stödinstrument. Eftersom investeringsanslaget inte förvaltas av kommissionen ingår det inte i konsolideringen av den första delen av årsredovisningen, dvs. EUF:s finansiella rapporter för helåret och rapporten om det ekonomiska genomförandet. Investeringsanslagets finansiella rapporter för helåret, som utarbetas av EIB, ingår som en separat del av årsredovisningen (del II) för att ge en fullständig överblick över EUF:s utvecklingsstöd.

2. HUR FINANSIERAS EUF?

[1] EUT L 210, 6.8.2013, s. 1.
2 Rådets förordning (EU) 2018/1877 av den 26 november 2018 med budgetförordning för elfte Europeiska utvecklingsfonden och om upphävande av förordning (EU) 2015/323.

Under rådets möte den 2 december 2013 antogs förordning (EU, Euratom) nr 1311/2013 om den fleråriga budgetramen för 2014–2020. Under detta möte beslutades att det geografiska samarbetet med AKS-länderna inte skulle integreras i EU-budgeten, utan fortsätta finansieras genom den befintliga mellanstatliga Europeiska utvecklingsfonden (EUF).

EU-budgeten är ettårig och enligt denna budgetprincip planeras och godkänns inkomsterna och utgifterna för ett år. I motsats till EU-budgeten är EUF en fond som förvaltas på flerårsbasis. I varje EUF fastställs en övergripande fond för att genomföra utvecklingssamarbetet, vanligtvis under en femårsperiod. Eftersom medlen anslås för en period på flera år får de anslagna medlen användas under den period EUF varar. Det faktum att EUF inte styrs av ettårighetsprincipen belyses i räkenskaperna, där EUF:s budgetgenomförande mäts i förhållande till de totala medlen.

EUF:s medel utgörs av särskilda bidrag från EU-medlemsstaterna. Ungefär vart femte år har ett möte på mellanstatlig nivå hållits med medlemsstaternas företrädare som har fattat beslut om det samlade belopp som ska anslås till fonden och utövat tillsyn över hur medlen genomförts.

Kommissionen förvaltar fonden i enlighet med unionens politik för utvecklingssamarbete. Eftersom medlemsstaterna driver sin egen utvecklings- och biståndspolitik vid sidan av EU-politiken måste medlemsstaterna samordna sin politik med EU:s för att försäkra sig om att de kompletterar varandra.

Utöver de bidrag som nämns ovan kan medlemsstaterna också ingå samfinansieringsarrangemang eller lämna frivilliga ekonomiska bidrag till EUF.

3. EUF:S VERKSAMHET EFTER DEN 31 DECEMBER 2020

Åttonde och nionde EUF avslutades 2021. Alla kontrakt inom ramen för åttonde EUF har löpt ut, men inom ramen för nionde EUF finns fortfarande 19 öppna kontrakt, varav de flesta löper ut 2024.

Elfte EUF har nått sitt slutskede, eftersom tidsfristklausulen trädde i kraft den 31 december 2020. I tidsfristklausulen anges ett datum för periodavgränsning vad avser åtagandena, vilket innebär att från och med 2021 kan inga fler finansieringsöverenskommelser undertecknas inom ramen för elfte EUF. Särskilda kontrakt för befintliga finansieringsöverenskommelser kommer dock att fortsätta att undertecknas fram till den 31 december 2023 (men också senare för revision och utvärdering). Vidare kommer genomförandet av pågående projekt som finansieras genom Europeiska utvecklingsfonden att fortsätta till dess att de har slutförts.

I samband med den aktuella fleråriga budgetramen 2021–2027 integreras EU:s samarbete med AKS-länderna i instrumentet för grannskapet, utvecklingssamarbete och internationellt samarbete – Europa i världen. På liknande sätt omfattas samarbetet med ULT av rådets beslut 2013/755/EU om associering av de utomeuropeiska länderna och territorierna med Europeiska unionen. Det innebär att även om EUF-programmen fram till 2021 finansierades genom frivilliga bidrag från EU-medlemsstaterna kommer utvecklingsprogrammen från och med 2021 att finansieras genom EU-budgeten. Det innebär också att finansieringen av utvecklingsprogrammen omfattas av Europaparlamentets godkännande och att transaktionerna ska vara förenliga med EU:s finansiella bestämmelser på samma sätt som i andra av EU finansierade program.

4. RAPPORTERING VID ÅRSSKIFTET

4.1. ÅRSREDOVISNING

I enlighet med artikel 18.3 i budgetförordningen för EUF utarbetas EUF:s finansiella rapporter för helår med hjälp av regler om periodiserad redovisning som följer av de internationella redovisningsstandarderna för den offentliga sektorn (IPSAS). Dessa redovisningsmetoder som kommissionens räkenskapsförare godkänt tillämpas av alla EU-institutioner och EU-organ för att se till att reglerna för redovisning, värdering och framläggande av räkenskaper tillämpas på ett enhetligt sätt och för att samordna metoderna för utarbetandet av finansiella rapporter för helåret. Dessa redovisningsmetoder tillämpas även av EUF, samtidigt som hänsyn tas till verksamhetens specifika karaktär.

Utarbetandet av EUF:s årsredovisning anförtros kommissionens räkenskapsförare, som är EUF:s räkenskapsförare. Det är räkenskapsföraren som säkerställer att EUF:s årsredovisning i allt väsentligt ger en rättvisande bild av EUF:s ekonomiska ställning.

Årsredovisningen består av följande:

Del I: Medel som förvaltas av kommissionen

(i) EUF:s finansiella rapporter för helåret och förklarande noter

(ii) Finansiella rapporter för helåret för de av EU:s förvaltningsfonder som konsoliderats i EUF

(iii) Konsoliderade finansiella rapporter för helåret för EUF:s och EU:s förvaltningsfonder

(iv) Rapport om det ekonomiska genomförandet avseende EUF

Del II: Årsrapport om genomförandet – Medel som förvaltas av EIB

(i) Investeringsanslagets finansiella rapporter för helåret

Delen ”Finansiella rapporter för helåret för de av EU:s förvaltningsfonder som konsoliderats i EUF” innehåller de finansiella rapporterna för helåret för de två förvaltningsfonder som inrättats i EUF: EU:s förvaltningsfond Bêkou (se avsnittet ”Finansiella rapporter för helåret för EU:s förvaltningsfond Bêkou”) och EU:s förvaltningsfond för nödåtgärder i Afrika (se avsnittet ”Finansiella rapporter för helåret för EU:s förvaltningsfond för nödåtgärder i Afrika”). Förvaltningsfondernas enskilda finansiella rapporter för helåret utarbetas under ansvar av kommissionens räkenskapsförare och en privat revisor gör en extern och oberoende revision av dem. De uppgifter för förvaltningsfonderna som ingår i årsredovisningen är preliminära.

EUF:s årsredovisning måste antas av kommissionen senast den 31 juli det år som följer på balansdagen och läggas fram för rådet och Europaparlamentet för beviljande av ansvarsfrihet.

5. REVISION OCH BEVILJANDE AV ANSVARSFRIHET

5.1. REVISION

EUF:s årsredovisning granskas av ett externt revisionsorgan, Europeiska revisionsrätten (revisionsrätten), som utarbetar en årsrapport till Europaparlamentet och rådet.

5.2. BEVILJANDE AV ANSVARSFRIHET

Vid den slutliga kontrollen beviljas ansvarsfrihet för det ekonomiska genomförandet avseende EUF för ett givet räkenskapsår. Efter revision och slutversion av årsredovisningen åligger det rådet att lämna en rekommendation till Europaparlamentet, som därefter beslutar om kommissionen ska beviljas ansvarsfrihet för det ekonomiska genomförandet av EUF för ett givet räkenskapsår. Beslutet grundas på en översyn av räkenskaperna och på revisionsrättens årsrapport (som också innehåller en revisionsförklaring) samt på kommissionens svar på den ansvarsfrihetsbeviljande myndighetens frågor och eventuellt begärda ytterligare upplysningar.

SAMMANDRAG AV DET EKONOMISKA GENOMFÖRANDET 2022

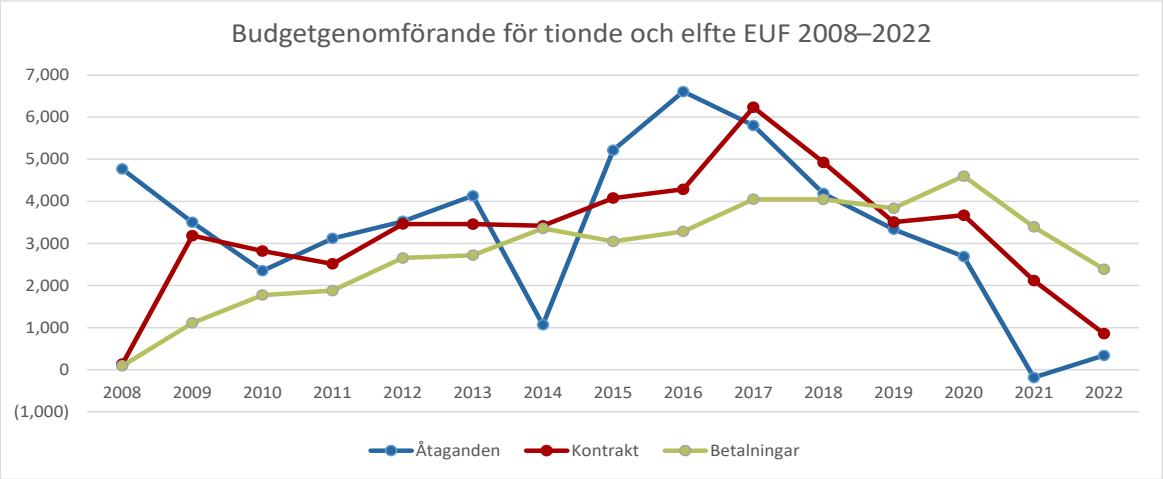

* Nettobelopp, enbart tionde och elfte EUF.

Budgetgenomförande

Under 2022 påverkades det ekonomiska genomförandet för tionde och elfte EUF (enskilda åtaganden: 853 miljoner euro) och betalningar 2 386 miljoner euro) av rådets beslut[3] om att återanvända 600 miljoner euro i medel som frigjorts från tionde och elfte EUF.

Beslutet antogs av rådet i syfte att finansiera åtgärder mot livsmedelsförsörjningskrisen och ekonomiska chocker i länder i AKS-länderna till följd av Rysslands anfallskrig mot Ukraina. Medlen kommer i synnerhet att användas för att finansiera åtgärder med upp till 350 miljoner euro i stöd för livsmedelsproduktion och motståndskraft i livsmedelssystemen, upp till 100 miljoner euro för makroekonomiskt stöd och upp till 150 miljoner euro för humanitärt bistånd.

Det totala beloppet bruttobetalningar för alla EUF (2 452 miljoner euro) motsvarar 98,1 % av målet på 2 500 miljoner euro som meddelats till medlemsstaterna.

Verksamhetens påverkan på de finansiella rapporterna för helåret

I de finansiella rapporterna för helåret är påverkan till följd av ovan nämnda verksamhet mest märkbar när man tittar på följande:

- Förfinansiering (se not **2.2**): En minskning på 239 miljoner euro främst till följd av att färre förskott betalats ut på grund av att färre kontrakt undertecknats (2 118 miljoner euro under 2021 jämfört med 853 miljoner euro under 2022). Följaktligen ökade likvida medel med 34 miljoner euro som en följd av minskningen av utbetalningar av förfinansiering och andra betalningar (se not **2.5**).

- Upplupna kostnader (se not **2.8**): En ökning med 123 miljoner euro som en följd av ökningen av antalet öppna kontrakt i slutet av året för vilka inga ersättningsanspråk hade godkänts vid årets slut, vilket innebar att utgifterna måste uppskattas.

- Driftskostnader (se not **3.4**): En övergripande minskning i driftskostnaderna på 74 miljoner euro, främst till följd av avvecklingen av förvaltningsfonderna som ledde till en minskning av de bidrag som krävdes för att täcka deras kostnader. Trots detta ökade utgifterna för katastrofbistånd, eftersom frigjorda medel från tionde och elfte EUF återanvändes för att bekämpa de negativa effekterna av Rysslands krig mot Ukraina.

[3] Rådets beslut (EU) 2022/1223.

MEDEL SOM FÖRVALTAS AV EUROPEISKA KOMMISSIONEN

INNEHÅLL

EUF:s FINANSIELLA RAPPORTER FÖR HELÅRET 9
BALANSRÄKNING FÖR EUF 10
EUF:s RESULTATRÄKNING 11
EUF:s KASSAFLÖDESANALYS 12
EUF:s REDOGÖRELSE FÖR ÄNDRINGAR I NETTOTILLGÅNGARNA 13
BALANSRÄKNING PER EUF 14
RESULTATRÄKNING PER EUF 16
REDOGÖRELSE FÖR ÄNDRINGAR I NETTOTILLGÅNGARNA PER EUF 17
NOTER TILL EUF:s FINANSIELLA RAPPORTER FÖR HELÅRET 19
FINANSIELL RAPPORT FÖR HELÅR FÖR DE AV EU:S FÖRVALTNINGSFONDER SOM KONSOLIDERATS I EUF 54
FINANSIELL RAPPORT FÖR HELÅRET 2022 FÖR EU:S FÖRVALTNINGSFOND BÊKOU 55
BALANSRÄKNING 60
RESULTATRÄKNING 61
KASSAFLÖDESANALYS 62
FINANSIELL RAPPORT FÖR HELÅRET 2022 FÖR EU:s FÖRVALTNINGSFOND FÖR NÖDÅTGÄRDER I AFRIKA 63
BALANSRÄKNING 69
RESULTATRÄKNING 70
KASSAFLÖDESANALYS 71
KONSOLIDERAD FINANSIELL RAPPORT FÖR HELÅRET FÖR EUF OCH EU:S FÖRVALTNINGSFONDER 72
KONSOLIDERAD BALANSRÄKNING 73
KONSOLIDERAD RESULTATRÄKNING 74
KONSOLIDERAD KASSAFLÖDESANALYS 75
KONSOLIDERAD REDOGÖRELSE FÖR ÄNDRINGAR I NETTOTILLGÅNGARNA 76
RAPPORT OM DET EKONOMISKA GENOMFÖRANDET AVSEENDE EUF 77

EUF:s FINANSIELLA RAPPORTER FÖR HELÅRET

Vissa sifferuppgifter i tabellerna nedan kan förefalla inkonsekventa när de summeras på grund av avrundningen till miljoner euro.

BALANSRÄKNING FÖR EUF

miljoner euro

	Not	31.12.2022	31.12.2021
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			
Finansiella tillgångar	2.1	*67*	*39*
Förfinansiering	2.2	*488*	*671*
Bidrag till förvaltningsfonder	2.3	*254*	*382*
Fordringar med motprestation	2.4	*7*	*4*
		816	**1 096**
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR			
Finansiella tillgångar	2.1	*3*	*–*
Förfinansiering	2.2	*1 396*	*1 453*
Fordringar med motprestation och krav utan motprestation	2.4	*27*	*35*
Likvida medel	2.5	*1 027*	*994*
		2 454	**2 481**
TOTALA TILLGÅNGAR		**3 270**	**3 577**
LÅNGFRISTIGA SKULDER			
Finansiella skulder	2.6	*(7)*	*(7)*
		(7)	**(7)**
KORTFRISTIGA SKULDER			
Betalningsåtaganden	2.7	*(426)*	*(501)*
Upplupna kostnader	2.8	*(1 131)*	*(1 008)*
		(1 558)	**(1 509)**
TOTALA SKULDER		**(1 565)**	**(1 516)**
NETTOTILLGÅNGAR		**1 705**	**2 061**
FONDER OCH RESERVER			
Infordrat fondkapital – aktiva EUF	2.9	*65 100*	*62 643*
Infordrat fondkapital från avslutade EUF som överförts från	2.9	*2 252*	*2 252*
Ekonomiskt resultat överfört från tidigare år		*(62 834)*	*(59 860)*
Ekonomiskt resultat för året		*(2 813)*	*(2 974)*
NETTOTILLGÅNGAR		**1 705**	**2 061**

EUF:s RESULTATRÄKNING

miljoner euro

	Not	2022	2021
INTÄKTER			
Intäkter från transaktioner utan motprestation			
Återkravsverksamhet	3.1	*18*	*27*
		18	**27**
Intäkter från transaktioner med motprestation			
Finansiella intäkter	3.2	*2*	*(26)*
Övriga intäkter	3.2	*77*	*74*
		80	**48**
Totala intäkter		**98**	**75**
KOSTNADER			
Genomförd av andra enheter	3.3	*(1)*	–
Stödinstrument	3.4	*(2 789)*	*(2 864)*
Kostnader för samfinansiering	3.5	*4*	*(19)*
Finansieringskostnader	3.6	*(6)*	*(20)*
Övriga kostnader	3.7	*(119)*	*(145)*
Totala kostnader		**(2 911)**	**(3 049)**
EKONOMISKT RESULTAT FÖR ÅRET		**(2 813)**	**(2 974)**

EUF:s KASSAFLÖDESANALYS

miljoner

	Not	2022	2021
Ekonomiskt resultat för året		*(2 813)*	*(2 974)*
Operativ verksamhet			
Kapitaltillskott – bidrag (netto)		*2 458*	*3 657*
(Ökning)/minskning av bidrag till förvaltningsfonder		*128*	*12*
(Ökning)/minskning av förfinansiering		*239*	*101*
(Ökning)/minskning av fordringar med motprestation och krav utan motprestation		*5*	*105*
Ökning/(minskning) av avsättningar		*1*	*–*
Ökning/(minskning) av finansiella skulder		*(1)*	*5*
Ökning/(minskning) av betalningsåtaganden		*(75)*	*(114)*
Ökning/(minskning) av upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		*123*	*(519)*
Övriga intäkts- och kostnadsposter som inte påverkar likvida medel		*–*	*–*
Investeringsverksamhet			
*(Ökning)/minskning av finansiella tillgångar som inte är derivat värderade till verkligt värde via resultatet**		*(31)*	*(7)*
NETTOKASSAFLÖDE		**34**	**266**
Nettoökning/(nettominskning) av likvida medel		*34*	*266*
Likvida medel vid årets början	2.5	*994*	*728*
Likvida medel vid årets slut	2.5	*1 027*	*994*

EUF:s REDOGÖRELSE FÖR ÄNDRINGAR I NETTOTILLGÅNGARNA

miljoner euro

	Fondkapital – aktiva EUF (A)	Icke-infordrat fondkapital – aktiva EUF (B)	Infordrat fondkapital – aktiva EUF (C) = (A)–(B)	Ackumulerade reserver (D)	Infordrat fondkapital från avslutade EUF överfört från tidigare år (E)	Reserv för verkligt värde (F)	Totala nettotillgångar (C)+(D)+(E)+(F)
UTGÅENDE BALANS DEN	**73 041**	**14 055**	**58 986**	**(59 854)**	**2 252**	**(5)**	**1 379**
Effekt av omarbetad redovisningsregel EAR 11				*(5)*		*5*	
INGÅENDE BALANS DEN 1.1.2021	**73 041**	**14 055**	**58 986**	**(59 860)**	**2 252**	**–**	**1 379**
Kapitaltillskott – bidrag	*(43)*	*(3 700)*	*3 657*	*–*	*–*		*3 657*
Ekonomiskt resultat för året	*–*	*–*	*–*	*(2 974)*	*–*		*(2 974)*
UTGÅENDE BALANS DEN	**72 998**	**10 355**	**62 643**	**(62 834)**	**2 252**	**–**	**2 061**
Kapitaltillskott – bidrag	*(43)*	*(2 500)*	*2 457*	*–*	*–*		*2 457*
Ekonomiskt resultat för året	*–*	*–*	*–*	*(2 813)*	*–*		*(2 813)*
UTGÅENDE BALANS DEN	**72 955**	**7 855**	**65 100**	**(65 647)**	**2 252**	**–**	**1 705**

BALANSRÄKNING PER EUF

miljoner euro

	Not	31.12.2022 Åttonde EUF	Nionde EUF	Tionde EUF	Elfte EUF	Totalt	31.12.2021 Åttonde EUF	Nionde EUF	Tionde EUF	Elfte EUF	Totalt
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR											
Finansiella tillgångar	2.1	–	–	*(1)*	*67*	*67*	–	–	*(2)*	*41*	*39*
Förfinansiering	2.2	–	–	*221*	*267*	*488*	–	–	*219*	*452*	*671*
Bidrag till förvaltningsfonder	2.3	–	*31*	*9*	*213*	*254*	–	*31*	*9*	*341*	*382*
Fordringar med motprestation	2.4	–	–	–	*7*	*7*	–	–	–	*4*	*4*
		–	**31**	**229**	**555**	**816**	**–**	**31**	**226**	**839**	**1 096**
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR											
Finansiella tillgångar	*2.1*	–	–	–	*3*	*3*	–	–	–	–	–
Förfinansiering	2.2	–	*14*	*427*	*954*	*1 396*	–	*14*	*353*	*1 085*	*1 453*
Fordringar med motprestation och krav utan motprestation	2.4	–	–	*10*	*16*	*27*	*180*	*(314)*	*1 296*	*(1 127)*	*35*
Interna transaktioner inom EUF		*180*	*(369)*	*803*	*(612)*	–	*181*	*(316)*	*1 279*	*(1 144)*	–
Likvida medel	2.5	–	–	–	*1 027*	*1 027*	–	–	–	*994*	*994*
		180	**(355)**	**1 240**	**1 389**	**2 454**	**361**	**(615)**	**2 928**	**(192)**	**2 481**
TOTALA TILLGÅNGAR		**180**	**(324)**	**1 469**	**1 945**	**3 270**	**361**	**(584)**	**3 154**	**646**	**3 577**
LÅNGFRISTIGA SKULDER											
Finansiella skulder	2.6	–	–	–	*(7)*	*(7)*	–	–	–	*(7)*	*(7)*
		–	**–**	**–**	**(7)**	**(7)**	**–**	**–**	**–**	**(7)**	**(7)**
KORTFRISTIGA SKULDER						–					
Betalningsåtaganden	2.7	–	–	*(34)*	*(391)*	*(426)*	–	–	*(27)*	*(473)*	*(501)*
Upplupna kostnader	2.8	–	*(7)*	*(119)*	*(1 006)*	*(1 131)*	–	*(6)*	*(110)*	*(892)*	*(1 008)*
		–	**(7)**	**(153)**	**(1 397)**	**(1 558)**	**–**	**(6)**	**(138)**	**(1 365)**	**(1 509)**
TOTALA SKULDER		**–**	**(7)**	**(153)**	**(1 404)**	**(1 565)**	**–**	**(6)**	**(138)**	**(1 372)**	**(1 516)**
						–					
NETTOTILLGÅNGAR		**180**	**(331)**	**1 315**	**541**	**1 705**	**361**	**(591)**	**3 016**	**(725)**	**2 061**
Infordrat fondkapital – aktiva EUF	2.9	*12 164*	*10 450*	*20 960*	*21 527*	*65 100*	*12 164*	*10 492*	*20 960*	*19 027*	*62 643*
Infordrat fondkapital från avslutade EUF som överförts från tidigare år	2.9	*627*	*1 625*	–	–	*2 252*	*627*	*1 625*	–	–	*2 252*

miljoner euro

	Not	31.12.2022 Åttonde EUF	Nionde EUF	Tionde EUF	Elfte EUF	Totalt	31.12.2021 Åttonde EUF	Nionde EUF	Tionde EUF	Elfte EUF	Totalt
Infordrat fondkapital som överförts mellan aktiva EUF	2.9	*(2 513)*	*2 010*	*(38)*	*541*	*–*	*(2 512)*	*2 018*	*101*	*394*	*-*
Ekonomiskt resultat överfört från tidigare år		*(10 098)*	*(14 410)*	*(19 325)*	*(19 001)*	*(62 834)*	*(10 098)*	*(14 404)*	*(19 065)*	*(16 293)*	*(59 860)*
Ekonomiskt resultat för året		*–*	*(6)*	*(282)*	*(2 526)*	*(2 813)*	*(1)*	*(6)*	*(260)*	*(2 708)*	*(2 974)*
NETTOTILLGÅNGAR		**180**	**(331)**	**1 315**	**541**	**1 705**	**180**	**(274)**	**1 737**	**419**	**2 061**

RESULTATRÄKNING PER EUF

miljoner euro

	Not	2022 Åttond	Nionde	Tionde	Elfte	Totalt	2021 Åttond	Nionde	Tionde	Elfte	Totalt
INTÄKTER											
Intäkter från transaktioner utan motprestation											
Återkravsverksamhet	3.1	–	*(1)*	*(8)*	*28*	*18*	–	–	*1*	*26*	*27*
		–	**(1)**	**(8)**	**28**	**18**	**–**	**–**	**1**	**26**	**27**
Intäkter från transaktioner med motprestation											
Finansiella intäkter	3.2	–	–	*2*	*1*	*2*	–	–	*(22)*	*(4)*	*(26)*
Övriga intäkter	3.2	–	*3*	*8*	*66*	*77*	–	*5*	*14*	*55*	*74*
		–	**3**	**10**	**67**	**80**	**–**	**5**	**(8)**	**51**	**48**
Totala intäkter		**–**	**1**	**2**	**94**	**98**	**–**	**5**	**(7)**	**78**	**75**
KOSTNADER											
Genomförd av andra enheter	3.3	–	–	–	*(1)*	*(1)*	–	–	–	–	–
Stödinstrument	3.4	–	*(5)*	*(295)*	*(2 489)*	*(2 789)*	–	*(7)*	*(214)*	*(2 644)*	*(2 864)*
Kostnader för samfinansiering	3.5	–	–	*22*	*(18)*	*4*	–	–	*(0)*	*(19)*	*(19)*
Finansieringskostnader	3.6	*1*	*2*	*(3)*	*(5)*	*(6)*	–	*7*	*(23)*	*(3)*	*(20)*
Övriga kostnader	3.7	-	*(5)*	*(8)*	*(107)*	*(119)*	–	*(11)*	*(16)*	*(119)*	*(145)*
Totala kostnader		**1**	**(7)**	**(284)**	**(2 620)**	**(2 911)**	**–**	**(12)**	**(252)**	**(2 785)**	**(3 049)**
EKONOMISKT RESULTAT FÖR ÅRET		**1**	**(6)**	**(282)**	**(2 526)**	**(2 813)**	**-**	**(8)**	**(259)**	**(2 708)**	**(2 974)**

REDOGÖRELSE FÖR ÄNDRINGAR I NETTOTILLGÅNGARNA PER EUF

miljoner euro

Åttonde EUF	Fondkapital – aktiva EUF (A)	Icke-infordrat fondkapital – aktiva EUF (B)	Infordrat fondkapital – aktiva EUF (C) = (A)–(B)	Ackumulerade reserver (D)	Infordrat fondkapital från avslutade EUF överfört från tidigare år (E)	Infordrat fondkapital som överförts mellan aktiva EUF (F)	Totala nettotillgångar (C)+(D)+(E)+(F)
UTGÅENDE BALANS DEN 31.12.2020	**12 164**	**–**	**12 164**	**(10 098)**	**627**	**(2 512)**	**181**
Överföringar till och från tionde EUF			–			–	–
UTGÅENDE BALANS DEN 31.12.2021	**12 164**	**–**	**12 164**	**(10 098)**	**627**	**(2 512)**	**181**
Överföringar till och från tionde EUF			–			*(1)*	*(1)*
UTGÅENDE BALANS DEN 31.12.2022	**12 164**	**–**	**12 164**	**(10 098)**	**627**	**(2 513)**	**180**

miljoner euro

Nionde EUF	Fondkapita	Icke-	Infordrat	Ackumulerade	Infordrat	Infordrat	Totala
UTGÅENDE BALANS DEN	**10 550**	**15**	**10 535**	**(14 404)**	**1 625**	**2 041**	**(203)**
Överföringar till och från tionde EUF		–	–				–
Överföringar till och från tionde EUF			–			*(23)*	*(23)*
Återbetalningar till medlemsstater	*(43)*		*(43)*				*(43)*
Ekonomiskt resultat för året			–	*(6)*			*(6)*
UTGÅENDE BALANS DEN	**10 507**	**15**	**10 492**	**(14 410)**	**1 625**	**2 018**	**(274)**
Kapitaltillskott – bidrag		–	–				–
Överföringar till och från tionde EUF			–			*(8)*	*(8)*
Återbetalningar till medlemsstater	*(43)*		*(43)*				*(43)*
Ekonomiskt resultat för året			–	*(6)*		–	*(6)*
UTGÅENDE BALANS DEN 31.12.2022	**10 464**	**15**	**10 450**	**(14 416)**	**1 625**	**2 010**	**(331)**

miljoner euro

Tionde EUF	Fondkapital –	Icke-infordrat	Infordrat	Ackumulerad	Infordrat	Reserv för	Totala
UTGÅENDE BALANS DEN 31.12.2020	**20 960**	**–**	**20 960**	**(19 063)**	**188**	**(2)**	**2 084**
Effekt av omarbetad				*(2)*		*2*	*–*
INGÅENDE BALANS DEN 1.1.2021	**20 960**	**–**	**20 960**	**(19 065)**	**188**	**–**	**2 084**
Överföringar till och från åttonde			*–*		*23*		*23*
Överföringar till och från elfte			*–*		*(110)*		*(110)*
Ekonomiskt resultat för året			*–*	*(260)*			*(260)*
UTGÅENDE BALANS DEN 31.12.2021	**20 960**	**–**	**20 960**	**(19 324)**	**101**	**–**	**1 737**
Överföringar till och från åttonde			*–*		*9*		*9*
Överföringar till och från elfte			*–*		*(148)*		*(148)*
Ekonomiskt resultat för året			*–*	*(282)*			*(282)*
UTGÅENDE BALANS DEN 31.12.2022	**20 960**	**–**	**20 960**	**(19 606)**	**(38)**	**–**	**1 315**

miljoner euro

Elfte EUF	Fondkapita	Icke-	Infordrat	Ackumulera	Infordrat	Infordrat	Reserv för	Totala
UTGÅENDE BALANS DEN 31.12.2020	**29 367**	**14 040**	**15 327**	**(16 290)**	**–**	**283**	**(4)**	**(683)**
Effekt av omarbetad				*(4)*			*4*	*-*
INGÅENDE BALANS DEN 1.1.2021	**29 367**	**14 040**	**15 327**	**(16 294)**	**–**	**283**	**-**	**(683)**
Kapitaltillskott – bidrag		*(3 700)*	*3 700*			*110*		*3 810*
Ekonomiskt resultat för året			*–*	*(2 708)*		*–*		*(2 708)*
UTGÅENDE BALANS DEN 31.12.2021	**29 367**	**10 340**	**19 027**	**(19 002)**	**–**	**394**	**–**	**419**
Kapitaltillskott – bidrag		*(2 500)*	*2 500*			*148*		*2 648*
Ekonomiskt resultat för året			*–*	*(2 526)*		*–*		*(2 526)*
UTGÅENDE BALANS DEN 31.12.2022	**29 367**	**7 840**	**21 527**	**(21 528)**	**–**	**541**	**–**	**541**

NOTER TILL EUF:s FINANSIELLA RAPPORTER FÖR HELÅRET

Vissa sifferuppgifter i tabellerna nedan kan förefalla inkonsekventa när de summeras på grund av avrundningen till miljoner euro.

1. VIKTIGA REDOVISNINGSPRINCIPER

1.1. REDOVISNINGSPRINCIPER

De finansiella rapporterna för helåret ska ge information om en enhets ekonomiska ställning, resultat och kassaflöden. Informationen ska vara av ett sådant slag att den kan användas av ett stort antal användare.

De hänsynstaganden (eller redovisningsprinciper) som generellt ska följas vid utarbetandet av de finansiella rapporterna för helåret finns fastställda i EU:s redovisningsregel 1 ”Finansiella rapporter för helår” och är desamma som de som beskrivs i IPSAS 1, nämligen följande: rättvisande bild, periodisering, kontinuerlig verksamhet, konsekvent utformning, väsentlighet, aggregering, avräkning och jämförande information. Den finansiella rapporteringen ska kännetecknas av relevanta, rättvisande (tillförlitliga), begripliga, aktuella, jämförbara och kontrollerbara uppgifter.

1.2. GRUND FÖR UTARBETANDET

1.2.1. Rapporteringsperiod

De finansiella rapporterna för helåret läggs fram för varje år. Räkenskapsåret börjar den 1 januari och slutar den 31 december.

1.2.2. Valuta och omräkningsunderlag

Årsredovisningen är uppställd i euro, som är EU:s funktionella valuta. Transaktioner i utländsk valuta redovisas i euro enligt de omräkningskurser som gäller på dagen för de underliggande transaktionerna. Resultaträkningen visar även valutakursvinster eller valutakursförluster på transaktioner i utländsk valuta och efter omräkning av monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta till den vid årets utgång gällande valutakursen. Olika omräkningsmetoder tillämpas för materiella anläggningstillgångar respektive immateriella tillgångar, som behåller sin värdering till inköpspris omräknat i euro till den kurs som gällde på dagen för förvärvet.

Saldon vid årets slut för monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta omräknas i euro enligt Europeiska centralbankens (ECB) valutakurser som gäller den 31 december.

Eurons valutakurs

Valuta	31.12.2022	31.12.2021	Valuta	31.12.2022	31.12.2021
BGN	**1.9558**	1.9558	**PLN**	**4.6808**	4.5969
CZK	**24.1160**	26.8580	**RON**	**4.9495**	4.9490
DKK	**7.4365**	7.4364	**SEK**	**11.1218**	10.2503
GBP	**0.88693**	0.84028	**CHF**	**0.9847**	1.0331
HRK	**7.5345**	7.5156	**JPY**	**140.6600**	130.3800
HUF	**400.8700**	369.1900	**USD**	**1.0666**	1.1326

1.2.3. Användning av uppskattningar

Enligt internationella redovisningsstandarder för den offentliga sektorn (IPSAS) och god redovisningssed innehåller de finansiella rapporterna för helåret med nödvändighet vissa belopp som bygger på ledningens uppskattningar och antaganden utifrån de mest tillförlitliga uppgifterna. Viktiga uppskattningar omfattar, men begränsas inte till Viktiga uppskattningar omfattar, men begränsas inte till belopp för skulder för ersättningar till anställda, finansiella risker i samband med fordringar och belopp som redovisas i de noter som avser finansiella instrument, nedskrivningsreservering för finansiella tillgångar till upplupet anskaffningsvärde och skulder för finansiella garantiavtal, upplupna intäkter och kostnader, avsättningar, nedskrivning av immateriella tillgångar och materiella anläggningstillgångar,

nettoförsäljningsvärde för varulager, eventualtillgångar och eventualförpliktelser. Faktiska resultat kan avvika från dessa uppskattningar.

Rimliga uppskattningar är ett viktigt inslag i arbetet med att upprätta finansiella rapporter för helår och undergräver inte deras tillförlitlighet. En uppskattning kan behöva revideras om de omständigheter som uppskattningen bygger på förändras, eller till följd av ny information eller ökad erfarenhet. En reviderad uppskattning kan inte avse tidigare perioder och innebär inte att ett fel rättas till. Konsekvenserna av en ändrad uppskattning ska redovisas i resultatet under den period den blir känd.

1.2.4. Tillämpning av nya och ändrade redovisningsregler för Europeiska unionen (EAR)

Nya redovisningsregler (EAR) som är i kraft för budgetår som börjar den 1 januari 2022 eller senare

Inga nya redovisningsregler har fått verkan under det räkenskapsår som börjar den 1 januari 2022 eller senare.

Nya redovisningsregler som har antagits men ännu inte hade trätt i kraft den 31 december 2022

Inga nya redovisningsregler antogs under 2022.

1.3. BALANSRÄKNING

1.3.1. Finansiella tillgångar

Klassificering vid det första redovisningstillfället

Klassificeringen av de finansiella instrumenten fastställs vid det första redovisningstillfället. De finansiella tillgångarna kan, baserat på förvaltningsmodell och egenskaperna för tillgångens kontraktsenliga kassaflöde, klassificeras i tre kategorier: Finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde, finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via nettotillgångar/eget kapital eller finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet.

(i) Finansiella tillgångar till upplupet anskaffningsvärde

Finansiella tillgångar till upplupet anskaffningsvärde är finansiella tillgångar som inte är derivat och som uppfyller två villkor: 1) Enheten innehar tillgångarna för att uppbära sina kontraktsenliga kassaflöden. 2) På särskilt angivna dagar finns det kontraktsenliga kassaflöden som enbart utgörs av betalningar av kapitalbelopp och ränta på det utestående kapitalbeloppet.

Denna kategori omfattar:

- Likvida medel.
- Lån (inklusive tidsbunden inlåning med ursprungliga löptider på över tre månader).
- Fordringar med motprestation

Finansiella tillgångar som värderas till upplupet anskaffningsvärde ingår i omsättningstillgångar, utom de med löptid på mer än 12 månader från balansdagen.

(ii) Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via nettotillgångar/eget kapital

Dessa finansiella tillgångar som inte är derivat har kontraktsenliga kassaflöden som bara utgörs av kapitalbelopp och ränta på det utestående kapitalbeloppet. Dessutom är förvaltningsmodellen att inneha finansiella tillgångar både för att uppbära kontraktsenliga kassaflöden och sälja de finansiella tillgångarna.

Tillgångar i denna kategori klassificeras som omsättningstillgångar om de förväntas bli realiserade inom tolv månader räknat från balansdagen.

Enheten innehar inga av dessa tillgångar per den 31 december 2021.

(iii) Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet

Enheten klassificerar derivat och investeringar i eget kapital som finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet, eftersom de kontraktsenliga kassaflödena inte bara utgörs av kapitalbelopp och ränta på det utestående kapitalbeloppet.

Enheten klassificerar även skuldförbindelser som finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet, eftersom portföljen av skuldförbindelser förvaltas och värderas till portföljens verkliga värde.

Tillgångar i denna kategori klassificeras som omsättningstillgångar om de förväntas bli realiserade inom tolv månader räknat från balansdagen.

Första redovisningstillfälle och värdering

Köp av finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet redovisas på transaktionsdagen – dvs. den dag då enheten åtar sig att köpa tillgången. Likvida medel och lån redovisas när de likvida medlen deponeras hos ett finansinstitut eller lånet utbetalas till låntagare.

Finansiella tillgångar tas upp till verkligt värde vid första redovisningstillfället. För alla sådana finansiella tillgångar som inte tas upp till verkligt värde via resultatet läggs transaktionskostnaderna till det verkliga värdet vid det första redovisningstillfället. För finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultatet kostnadsförs transaktionskostnaderna i resultaträkningen.

Det verkliga värdet för en finansiell tillgång vid första redovisningstillfället är normalt transaktionspriset, bortsett från när transaktionen inte sker enligt armlängdsprincipen, dvs. utan eller till symbolisk ersättning för allmänpolitiska ändamål. I detta fall är skillnaden mellan det finansiella instrumentets verkliga värde och transaktionspriset en komponent utan motprestation som redovisas som en kostnad i resultaträkningen. I detta fall härleds det verkliga värdet för en finansiell tillgång från aktuella marknadstransaktioner för ett direkt likvärdigt instrument. Om det inte finns någon aktiv marknad för instrumentet härleds det verkliga värdet från en värderingsmetod som använder tillgängliga uppgifter från observerbara marknader.

Efterföljande värdering

Finansiella tillgångar som värderas till upplupet anskaffningsvärde värderas därefter till upplupet anskaffningsvärde med hjälp av effektivräntemetoden.

Finansiella tillgångar som tas upp till verkligt värde via resultatet redovisas därefter till verkligt värde. Vinster och förluster som beror på ändringar i det verkliga värdet (inklusive de som härrör från omräkningar av valutakurs och eventuell intjänad ränta) tas upp i resultaträkningen för den period då de uppkom.

Verkligt värde vid efterföljande värdering

Det verkliga värdet av investeringar med ett noterat pris på en aktiv marknad bygger på aktuell köpkurs. Om marknaden för en finansiell tillgång inte är aktiv beräknar EU det verkliga värdet genom värderingsmetoder (som även används för onoterade värdepapper och OTC-derivat). Metoderna omfattar bland annat analys av transaktioner mellan oberoende parter (armlängdsprincipen) på senare tid, hänvisningar till andra i väsentliga drag liknande instrument, analys av diskonterade kassaflöden, optionsvärderingsmodeller och andra värderingsmetoder som vanligen används av marknadsaktörerna.

Investeringar i riskkapitalfonder som inte har ett noterat pris på en aktiv marknad värderas till nettoandelsvärdet, vilket betraktas som en motsvarighet till det verkliga värdet.

Nedskrivning av finansiella tillgångar

EU redovisar och värderar en nedskrivningsförlust från förväntade kreditförluster för finansiella tillgångar som värderas till upplupet anskaffningsvärde och till verkligt värde via nettotillgångar/eget kapital.

Den förväntade kreditförlusten är nuvärdet av skillnaden mellan de kontraktsenliga kassaflödena och de kassaflöden som EU förväntar sig att få. Förväntade kreditförluster bygger på rimlig och verifierbar information som är tillgänglig utan onödiga kostnader eller insatser på balansdagen.

För tillgångar till upplupet anskaffningsvärde minskas tillgångens redovisade värde med beloppet för nedskrivningsförlusten, som tas upp i resultaträkningen. Om beloppet för nedskrivningsförlusten minskar under en efterföljande period, återförs den tidigare redovisade nedskrivningsförlusten via resultaträkningen.

(a) *Fordringar*

Enheten värderar en nedskrivningsförlust till beloppet för förväntade kreditförluster under resten av löptiden med hjälp av lättnadsregler (t.ex. avsättningsmatris).

(b) *Likvida medel*

Enheten innehar likvida medel på löpande bankkonton och tidsbunden inlåning på upp till 3 månader. De likvida medlen innehas i banker med mycket höga kreditbetyg, vilket gör att sannolikheten för fallissemang är mycket låg. Med tanke på den korta löptiden och den låga sannolikheten för fallissemang är de förväntade kreditförlusterna från likvida medel försumbara. Följaktligen redovisas ingen nedskrivningsreservering för motsvarigheter till likvida medel.

(c) *Lån*

Förväntade kreditförluster mäts med en trestegsmodell som tar hänsyn till sannolikhetsviktade fallissemangshändelser under den finansiella tillgångens löptid och kreditriskens utveckling sedan den finansiella tillgångens starttidpunkt. För lån är starttidpunkten dagen för det oåterkalleliga låneåtagandet.

Om det inte sker någon betydande ökning av kreditrisken sedan starttidpunkten (steg 1) är nedskrivningsförlusten den förväntade kreditförlusten från potentiella fallissemangshändelser under de närmaste 12 månaderna från balansdagen (12 månaders förväntade kreditförluster). Om det har skett en betydande ökning av kreditrisken sedan starttidpunkten (*steg 2*) eller om det finns objektiva belägg för en kreditförsämring (*steg 3*), motsvarar nedskrivningsförlusten de förväntade kreditförlusterna till följd av potentiella fallissemangshändelser under den finansiella tillgångens hela löptid (*förväntade kreditförluster för återstående löptid*).

Borttagande ur räkenskaperna

Finansiella instrument tas bort ur räkenskaperna när rätten till ingående kassaflöden från investeringen har upphört eller enheten överlåtit i stort sett alla risker och fördelar som är förknippade med ägandet till en annan part. Försäljning av finansiella tillgångar via resultatet redovisas på transaktionsdagen.

1.3.2. Förfinansieringsbelopp

Förfinansiering är en betalning som avser att förse stödmottagarna med ett kontant förskott, dvs. en fixkassa. Den kan delas upp på ett antal betalningar över en period som fastställs i ett särskilt kontrakt, beslut eller avtal eller i en grundläggande rättsakt. Fixkassan eller förskottet återbetalas eller används i det syfte för vilket det beviljats under den period som anges i överenskommelsen. Om stödmottagaren inte har några bidragsberättigande utgifter ska förfinansieringen återbetalas till enheten. Eftersom enheten behåller kontrollen över förfinansieringen och har rätt till återbetalning av den icke bidragsberättigande delen, redovisas beloppet som en tillgång.

Förfinansiering redovisas första gången i balansräkningen när kontanter överförs till mottagaren. Den värderas till det utbetalade beloppet. Under efterföljande perioder värderas förfinansieringen till det belopp som redovisades första gången i balansräkningen minus bidragsberättigande kostnader (inklusive uppskattade belopp vid behov) som uppkommit under perioden.

1.3.3. Fordringar och krav

EU:s redovisningsregler kräver en separat redovisning av transaktioner med respektive utan motprestation. För att skilja mellan de båda kategorierna ska begreppet ”fordringar” reserveras för transaktioner med motprestation, medan termen ”krav” används för ”krav utan motprestation”, dvs. transaktioner utan motprestation när EU erhåller värde från en annan enhet utan att ge ett ungefärligt lika värde i utbyte (t.ex. egna medel från medlemsstaterna).

Fordringar avseende transaktioner med motprestation uppfyller definitionen för finansiella instrument. Enheten klassificerade dem som finansiella tillgångar till upplupet anskaffningsvärde och värderade dem i enlighet med detta.

Krav avseende transaktioner utan motprestation tas upp till verkligt värde vid förvärvstidpunkten minus nedskrivningar på grund av värdeminskning. Nedskrivning på grund av värdeminskning görs när det finns objektiva tecken på att enheten inte kommer att kunna uppbära hela kravet enligt de ursprungliga villkoren. Nedskrivning görs med ett belopp som motsvarar skillnaden mellan tillgångens redovisade värde och det kravbelopp som kan uppbäras. Nedskrivningsbeloppet förs upp i resultaträkningen.

1.3.4. Likvida medel

Likvida medel är finansiella tillgångar till upplupet anskaffningsvärde och innefattar kontanter, inlåning i bank som kan tas ut på begäran eller med kort varsel och andra kortfristiga i hög grad likvida placeringar med en ursprunglig löptid på högst tre månader.

1.3.5. Betalningsåtaganden

I kortfristiga skulder ingår både beloppen för transaktioner med motprestation, som köp av varor och tjänster, och transaktioner utan motprestation, exempelvis relaterade till ersättningsanspråk från mottagare av stöd, bidrag eller annan EU-finansiering, samt mottagen förfinansiering (se not **1.4.1**).

När bidrag eller annan finansiering tillhandahålls mottagarna tas deras ersättningsanspråk upp som betalningsåtaganden med det begärda beloppet när ersättningsanspråket inkommer. Efter verifiering och godkännande av vilka kostnader som är bidragsberättigande värderas betalningsåtaganden till det belopp som godkänts och är bidragsberättigande.

Betalningsåtaganden som uppkommer till följd av inköp av varor och tjänster redovisas till det ursprungliga beloppet när fakturan kommer in. Motsvarande kostnader förs upp i räkenskaperna när varorna eller tjänsterna levererats och godkänts av enheten.

1.3.6. Finansiella skulder

Finansiella skulder klassificeras som finansiella skulder till upplupet anskaffningsvärde, finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultatet eller som skulder för finansiella garantiavtal.

Finansiella skulder till upplupet anskaffningsvärde redovisas första gången till verkligt värde inklusive transaktionskostnader som uppkommit och redovisas därefter till upplupet anskaffningsvärde enligt effektivräntemetoden. De tas bort från rapporten över finansiell ställning om och endast om förpliktelsen fullgörs, undantas, annulleras eller löper ut.

Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultatet innefattar derivat när deras verkliga värde är negativt. Om ett garantiavtal kräver att enheten gör betalningar till följd av förändringar i priser på finansiella instrument eller valutakurser är garantiavtalet ett derivat. De hanteras redovisningsmässigt på samma sätt som finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet.

Enheten redovisar en skuld för finansiella garantiavtal när den ingår ett avtal som kräver att angivna betalningar görs för att ersätta innehavaren av garantin för en förlust denne ådrar sig på grund av att en angiven gäldenär inte fullgör betalningar vid förfall enligt de ursprungliga eller ändrade villkoren i ett skuldinstrument. Skulder för finansiella garantiavtal tas upp till verkligt värde vid första redovisningstillfället.

Den efterföljande värderingen beror på utvecklingen av den finansiella garantins kreditriskexponering. Om det inte sker någon betydande ökning av kreditrisken (steg 1) värderas finansiella garantiskulder till det högsta av de förväntade kreditförlusterna på 12 månader och det belopp som ursprungligen redovisades minus, i tillämpliga fall, ackumulerad avskrivning. Om det sker en betydande ökning av kreditrisken (steg 2) värderas finansiella garantiskulder till det högsta av de förväntade kreditförlusterna för resten av löptiden och det belopp som ursprungligen redovisades minus, i tillämpliga fall, ackumulerad avskrivning.

Finansiella skulder klassificeras som långfristiga skulder, med undantag för dem som förfaller inom tolv månader från balansdagen. Finansiella garantiavtal klassificeras som kortfristiga skulder, utom om enheten har en ovillkorlig rätt att skjuta upp regleringen av skulden i minst tolv månader efter balansdagen.

1.3.7. Upplupna intäkter och kostnader och förutbetalda intäkter och kostnader

Transaktioner och andra händelser ska tas upp i den finansiella rapporten för helåret för den period som de hänför sig till. Upplupna intäkter tas upp i den finansiella rapporten för helåret vid årets utgång avseende tjänster som utförts men ännu inte fakturerats och varor som levererats av enheten men ännu inte fakturerats, samt för sådana händelser som omfattas av en avtalsenlig överenskommelse (t.ex. med hänvisning till ett avtal). Intäkter tas vid årets slut upp som förutbetalda intäkter för påföljande redovisningsperiod om faktura utställts men tjänsterna ännu inte utförts eller varorna ännu inte levererats.

Kostnader tas också upp under den period de avser. Vid redovisningsperiodens slut kostnadsförs upplupna kostnader med det belopp som överföringsskyldigheten beräknas uppgå till för perioden. De upplupna kostnaderna beräknas enligt de detaljerade operativa och praktiska riktlinjer som räkenskapsföraren utfärdat. De syftar till att säkerställa att den finansiella rapporten för helåret ger en rättvisande bild av den ekonomiska och övriga situation som beskrivs. Analogt gäller att förutbetalda kostnader tas upp för påföljande redovisningsperiod om en betalning har gjorts i förväg för tjänster eller varor som ännu inte har utförts eller mottagits.

1.4. RESULTATRÄKNING

1.4.1. Intäkter

Intäkterna omfattar bruttoinflöden av ekonomiska fördelar eller tjänstepotential som mottagits eller kommer att mottas av enheten, vilket representerar en annan ökning av nettotillgångarna än ökningar som avser bidrag från ägare.

Beroende på de underliggande transaktionernas karaktär görs i resultaträkningen åtskillnad mellan följande intäkter:

Intäkter från transaktioner utan motprestation

Intäkter från transaktioner utan motprestation utgörs av skatter och transfereringar, eftersom överlåtaren tillhandahåller medel till den mottagande enheten utan att denna direkt lämnar ett ungefärligt motsvarande värde i utbyte. Transfereringar är inflöden av framtida ekonomiska fördelar eller tjänstepotential från andra transaktioner utan motprestation än skatter. För EU:s enheter består transfereringarna mestadels av medel från kommissionen (t.ex. ett utjämningsbidrag till de traditionella organen, driftsstöd för överenskommelse om medverkan).

Enheten ska redovisa en tillgång vid transfereringar när enheten kontrollerar medlen till följd av tidigare händelser (transfereringen) och förväntas erhålla framtida ekonomiska fördelar eller tjänstepotential från dessa medel och när det verkliga värdet kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Ett inflöde av medel från en transaktion utan motprestation som tas upp som en tillgång (dvs. likvida medel) tas även upp som en intäkt, utom i den mån enheten har en befintlig förpliktelse med avseende på transfereringen (villkor), som behöver uppfyllas innan intäkten kan bokföras. Fram till dess att villkoret är uppfyllt tas intäkterna upp som förutbetalda intäkter och redovisas som en skuld.

Intäkter från transaktioner med motprestation

Intäkter från försäljning av varor eller tjänster redovisas när de väsentliga risker och fördelar som är förknippade med ägandet övergår på köparen. Intäkter från en transaktion som avser tillhandahållande av tjänster redovisas i förhållande till hur långt transaktionen slutförts på balansdagen.

(a) *Ränteintäkter och räntekostnader*

Ränteintäkter och räntekostnader från finansiella tillgångar och finansiella skulder till upplupet anskaffningsvärde redovisas i resultaträkningen enligt effektivräntemetoden. Det är en metod för att beräkna det upplupna anskaffningsvärdet av en finansiell tillgång eller finansiell skuld och för fördelning av ränteintäkter eller räntekostnader över den relevanta perioden.

(b) *Intäkter från utdelningar*

Intäkter från utdelningar och liknande värdeöverföring redovisas när rätten till utbetalning fastställs.

(c) *Intäkter från och kostnader för finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet*

Detta avser vinster (intäkter) i verkligt värde och förluster (kostnader) i verkligt värde från dessa finansiella tillgångar, inklusive de som härrör från valutakursomräkning. För räntebärande finansiella tillgångar omfattar detta även ränta.

(d) *Intäkter från finansiella garantiavtal*

Intäkterna från finansiella garantiavtal (garantipremie) redovisas över den tid som enheten är redo att ersätta innehavaren av det finansiella garantiavtalet för den kreditförlust denne kan ådra sig.

1.4.2. Kostnader

Kostnader är minskningar i ekonomiska fördelar eller tjänstepotential under rapporteringsperioden i form av utflöden eller förbrukning av tillgångar eller uppkomst av skulder som leder till minskade nettotillgångar. De inbegriper både kostnader för transaktioner med motprestation och kostnader för transaktioner utan motprestation.

Kostnader för transaktioner med motprestation som grundas på inköp av varor och tjänster redovisas när varorna eller tjänsterna levererats och godkänts av enheten. De värderas till det ursprungliga fakturabeloppet. På balansdagen kostnadsförs i resultaträkningen de kostnader för tjänster som tillhandahållits under perioden men för vilka en faktura ännu inte har mottagits eller godkänts.

Kostnader för transaktioner utan motprestation avser transfereringar till stödmottagare och kan vara av tre olika slag: Fordringar, överföringar enligt avtal samt skönsmässigt beviljade stöd, bidrag eller donationer. En transferering tas upp som kostnad under den period då de händelser som givit anledning till den uppkommit, förutsatt att arten av transferering är tillåten enligt bestämmelserna eller godkänts enligt ett undertecknat avtal, att stödmottagaren uppfyller eventuella behörighetskriterier, samt att en rimlig beräkning kan göras av beloppet.

Mottagna ansökningar om utbetalning eller ersättningsanspråk som uppfyller kriterierna redovisas som kostnader motsvarande det bidragsberättigande beloppet. Vid årets slut beräknas beloppet för de bidragsberättigande kostnader som stödmottagarna ådragit sig, men ännu inte rapporterat, och det redovisas som upplupna kostnader.

1.5. EVENTUALTILLGÅNGAR OCH EVENTUALFÖRPLIKTELSER

1.5.1. Eventualtillgångar

En eventualtillgång är en potentiell tillgång som uppkommit på grund av tidigare händelser, men som bara kan bekräftas om en eller flera osäkra framtida händelser inträffar eller inte inträffar och vilka inte helt ligger inom enhetens kontroll. Uppgifter om en eventualtillgång redovisas i det fall ett inflöde av ekonomiska fördelar eller tjänstepotential är sannolikt.

1.5.2. Eventualförpliktelser

En eventualförpliktelse är en potentiell förpliktelse som bara kan bekräftas om en eller flera osäkra framtida händelser inträffar eller inte inträffar och vilka inte helt ligger inom enhetens kontroll, eller en befintlig förpliktelse där det inte är sannolikt att ett utflöde av ekonomiska fördelar eller tjänstepotential kommer att krävas för att reglera förpliktelsen.

En eventualförpliktelse uppkommer även under de sällsynta omständigheter när en befintlig förpliktelses belopp inte kan värderas med tillräcklig tillförlitlighet.

Eventualförpliktelser tas inte upp i räkenskaperna. Upplysningar ska lämnas om eventualförpliktelser, såvida inte sannolikheten för ett utflöde av ekonomiska fördelar eller tjänstepotential är ytterst liten.

1.6. FONDKAPITAL

Medlemsstaterna i EUF ger bidrag till fonden för genomförandet av EUF:s program enligt vad som anges i det interna avtalet för varje EUF. Enligt den tillämpliga rättsliga grunden fattas beslut om infordran av medel, dvs. begäran om finansiering för ett givet år n, genom ett rådsbeslut under år n-1, där de medel som ska tas emot är tydligt fördelade på särskilda framtida perioder.

Bidragen uppfyller kriterierna för bidrag från ägarna (redovisningsregel 1) och behandlas som fondkapital i EUF:s finansiella rapport för helåret. Fondkapitalet utgör det totala bidragsbelopp som ska tas emot från medlemsstaterna i EUF. Eftersom det icke infordrade fondkapitalet öppet dras av från det totala fondkapitalet (se redogörelse för ändringar i nettotillgångarna), redovisas bara det infordrade fondkapitalet i balansräkningen.

Eftersom de överenskomna bidragen är fördelade på särskilda rapporteringsperioder, och eftersom EUF:s rättsliga anspråk gentemot medlemsstaterna i EUF bara uppkommer under dessa perioder, redovisas alla belopp som tagits emot i förskott som förutbetalda kapitaltillskott under betalningsåtaganden i stället för som infordrat kapital.

1.7. SAMFINANSIERING

De samfinansieringsbidrag som tas emot redovisas som betalningsåtaganden till medlemsstater, icke-medlemsstater och andra eftersom de uppfyller kriterierna för villkorade intäkter från transaktioner utan motprestation. Det krävs att EUF använder bidragen för att tillhandahålla tjänster till tredje parter, annars åligger det EUF att återbetala medlen (bidrag som tagits emot). Utestående betalningsåtaganden för samfinansieringsavtal består av det samfinansieringsbidrag som har tagits emot minus de kostnader som har uppkommit i samband med projektet. Därför påverkas inte nettotillgångarna.

Kostnader för samfinansierade projekt tas upp i redovisningen allteftersom de uppkommer. Motsvarande bidragsbelopp bokförs som driftsintäkter och det ekonomiska resultatet påverkas inte.

2. NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

TILLGÅNGAR

2.1. FINANSIELLA TILLGÅNGAR

En finansiell tillgång är varje tillgång i form av följande:

a) Likvida medel.

b) Egetkapitalinstrument i en annan enhet.

c) Avtalsenlig rätt att erhålla likvida medel eller annan finansiell tillgång från en annan enhet, eller byta en finansiell tillgång eller finansiell skuld med annan enhet under villkor som kan vara förmånliga för enheten.

d) Ett avtal som kommer att eller kan komma att regleras i enhetens egna egetkapitalinstrument.

Finansiella tillgångar klassificeras i följande kategorier: finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde, finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via nettotillgångar/eget kapital eller finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet. Hur finansiella instrument klassificeras bestäms när de redovisas för första gången, och omprövas på varje balansdag.

EUF:s finansiella tillgångar består av finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet och lån enligt följande:

miljoner euro

	31.12.2022	31.12.2021
Långfristiga		
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet	*61*	*38*
Lån	*5*	*1*
	67	**39**
Kortfristig		
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet	*3*	*–*
	3	**–**
Totalt	**69**	**39**

De finansiella tillgångarna värderade till verkligt värde via resultatet på 61 miljoner euro avser investeringar i eget kapital inom följande områden:

- Förnybar hållbar energi via Climate Investor One, ElectriFI och Geeref.
- Främjande av inkluderande finansiering för småbrukare och små och medelstora företag på landsbygden via ABC Fund.
- Finansiell inkludering i Uganda via aBi Finance.
- Skapande av arbetstillfällen och hållbar tillväxt i Afrika via Boost Africa-initiativet.

De långfristiga lånen till ett värde av 5 miljoner euro berör två huvudområden: Hållbart jordbruk via AgriFI och tillgång till och produktion av el från hållbara energikällor via ElectriFI:s investeringsfacilitet.

3 miljoner euro under rubriken långfristiga finansiella tillgångar avser helt en investering i eget kapital inom ramen för finansieringsinstrumentet ElectriFI som syftar till att finansiera projekt i ett tidigt skede och små projekt som är inriktade på tillgång till och produktion av el från hållbara energikällor på framväxande marknader, med särskilt fokus på Afrika söder om Sahara.

2.2. FÖRFINANSIERING

Många kontrakt innehåller bestämmelser om förskottsbetalning innan arbetet påbörjats eller innan några varor har levererats eller tjänster tillhandahållits. Ibland anges i kontraktens betalningsplaner att

betalningar ska göras på grundval av en lägesrapport. Förfinansiering betalas vanligtvis i det lands eller det territoriums valuta där projektet genomförs.

Tidpunkten för förfinansiering avgör om den redovisas som en kortfristig eller långfristig förfinansiering. Nyttjandet bestäms av den underliggande överenskommelsen för projektet. Eventuellt nyttjande som måste ske inom tolv månader från balansdagen redovisas som kortfristig förfinansiering. Eftersom många EUF-projekt är långfristiga måste förskotten finnas tillgängliga i över ett år. Därför tas viss förfinansiering upp som anläggningstillgångar.

miljoner euro

	Not	Åttonde EUF	Nionde EUF	Tionde EUF	Elfte EUF	31.12.2022	31.12.2021
Långfristig förfinansiering	2.2.1	–	–	*221*	*267*	*488*	*671*
Kortfristig förfinansiering	2.2.2	–	*14*	*427*	*955*	*1 396*	*1 453*
Totalt		**–**	**14**	**649**	**1 222**	**1 884**	**2 123**

Minskningen av den totala förfinansieringen med 239 miljoner euro den 31 december 2022 kan till stor del förklaras av minskningen av utbetald förfinansiering till stödmottagarna inom ramen för elfte EUF, från 1 537 miljoner euro 2021 till 1 222 miljoner euro 2022. Detta ligger i linje med EUF:s livscykel och hänger också samman med utvecklingen av antalet öppna kontrakt. Elfte EUF nådde slutet av sin löptid när tidsfristklausulen trädde i kraft i slutet av 2020. Sedan den 1 januari 2021 kan inga ytterligare finansieringsöverenskommelser undertecknas inom ramen för elfte EUF. Särskilda kontrakt för befintliga överenskommelser kan emellertid fortfarande undertecknas fram till den 31 december 2023. Detta ledde till en minskning av de nya kontrakt som undertecknades, från 2 118 miljoner euro 2021 till 853 miljoner euro 2022.

Å andra sidan ökade förfinansieringen av tionde EUF från 572 euro 2021 till 649 euro 2022. Det beror på att 600 miljoner euro frigjordes från tionde och elfte EUF genom rådets beslut EU 2022/1223 och därefter återanvändes för att finansiera åtgärder för att hantera livsmedelsförsörjningskrisen och den ekonomiska chocken i AKS-länderna till följd av Rysslands krig mot Ukraina.

2.2.1. Långfristig förfinansiering per förvaltningsmetod

miljoner euro

	31.12.2022	31.12.2021
Direkt förvaltning		
Genomförd av:		
Europeiska kommissionen	*11*	*72*
EU:s genomförandeorgan	*10*	*8*
EU-delegationer	*7*	*15*
	28	**95**
Indirekt förvaltning		
Genomförd av:		
EIB och EIF	*181*	*230*
Internationella organisationer	*221*	*278*
Privaträttsliga organ med offentliga förvaltningsuppgifter	*16*	*12*
Offentligrättsliga organ	*25*	*40*
Tredjeländer	*16*	*14*
EU-organ och offentlig-privata partnerskap	*1*	*1*
	460	**575**
Totalt	**488**	**671**

2.2.2. Kortfristig förfinansiering

miljoner euro

	Åttonde EUF	Nionde EUF	Tionde EUF	Elfte EUF	31.12.2022	31.12.2021
Förfinansiering (brutto)	*–*	*23*	*1 041*	*4 553*	*5 616*	*5 711*
Clearad genom periodavgränsning	*–*	*(9)*	*(614)*	*(3 598)*	*(4 220)*	*(4 258)*
Totalt	**–**	**14**	**428**	**955**	**1 396**	**1 453**

2.2.3. Kortfristig förfinansiering per förvaltningsmetod

miljoner euro

	31.12.2022	31.12.2020
Direkt förvaltning		
Genomförd av:		
Europeiska kommissionen	*85*	*61*
EU:s genomförandeorgan	*10*	*11*
EU-delegationer	*105*	*159*
	200	**231**
Indirekt förvaltning		
Genomförd av:		
EIB och EIF	*209*	*160*
Internationella organisationer	*642*	*642*
Privaträttsliga organ med offentliga förvaltningsuppgifter	*96*	*109*
Offentligrättsliga organ	*116*	*119*
Tredjeländer	*131*	*190*
EU-organ och offentlig-privata partnerskap	*2*	*1*
	1 196	**1 221**
Totalt	**1 396**	**1 453**

2.2.4. Garantier som erhållits i samband med förfinansiering

Vid förfinansiering ställs säkerheter i form av garantier som frigörs när den slutliga betalningsansökan för projektet har betalats.

miljoner euro

	31.12.2022	31.12.2021
Garantier vid förfinansiering	*37*	*44*

Den största delen av förfinansieringen betalas inom ramen för indirekt förvaltning. I sådana fall är mottagaren av garantin inte EUF, utan den upphandlande myndigheten. Genom dessa garantier säkerställs EUF:s tillgångar, även om fonden inte är mottagaren. Under 2022 uppgick dessa ställda garantier till 482 miljoner euro.

2.3. BIDRAG TILL FÖRVALTNINGSFONDER

Denna rubrik motsvarar det belopp som betalats ut som bidrag till EU:s förvaltningsfond för nödåtgärder i Afrika och EU:s förvaltningsfond Bêkou. Bidragen anges netto efter avdrag av de kostnader hos förvaltningsfonderna som kan hänföras till EUF.

Bidragen till förvaltningsfonderna genomförs av EUF genom direkt förvaltning.

miljoner euro

	Nettobidrag den 31.12.2021	Bidrag som betalats 2022	Fördelning av förvaltningsfonderna s nettokostnader	Nettobidrag den 31.12.2022
Afrika	*381*	*300*	*(438)*	*243*
Bêkou	*1*	*30*	*(20)*	*11*
Totalt	**382**	**330**	**(458)**	**254**

Minskningen av bidragen från 634 miljoner euro 2021 till 330 miljoner euro 2022 härrör från minskningen av förvaltningsfondernas kostnader till följd av avvecklingen av båda förvaltningsfonderna. I slutet av 2021 hade EU-förvaltningsfonden för nödåtgärder i Afrika och EU:s förvaltningsfond Bêkou nått höjden av sin verksamhet och närmade sig slutet av avtalsperioden. Den avveckling av

förvaltningsfonderna som inleddes därefter ledde till en minskning av antalet öppna kontrakt och därmed till en minskning av kostnaderna.

2.4. KRAV UTAN MOTPRESTATION OCH FORDRINGAR MED MOTPRESTATION

Transaktioner med motprestation är transaktioner där enheterna erhåller tillgångar eller tjänster, eller får skulder annullerade, och direkt ger ett ungefärligt lika värde (primärt i form av varor, tjänster eller användning av tillgångar) till den andra parten i utbyte. Transaktioner utan motprestation är transaktioner där en enhet antingen tar emot värde från en annan enhet, utan att direkt ge ett ungefärligt lika värde i utbyte, eller ger värde till en annan enhet, utan att direkt ta emot ett ungefärligt lika värde i utbyte.

2.4.1. Långfristiga fordringar med motprestation

Den 31 december 2022 hade EUF 7 miljoner euro i långfristiga fordringar med motprestation. Dessa bestod huvudsakligen av förutbetalda kostnader som härrörde från flera olika finansieringsinstrument.

2.4.2. Kortfristiga krav utan motprestation och fordringar med motprestation

miljoner euro

	Not	31.12.2022	31.12.2021
Krav avseende transaktioner utan motprestation	2.4.2.1	*15*	*26*
Fordringar avseende transaktioner med	2.4.2.2	*12*	*9*
Totalt		**27**	**35**

2.4.2.1. Krav avseende transaktioner utan motprestation

miljoner euro

	Åttonde EUF	Nionde EUF	Tionde EUF	Elfte EUF	31.12.2022	31.12.2021
Medlemsstater	–	–	–	–	–	–
Kunder	–	*3*	*46*	*7*	*56*	*56*
Offentliga organ	–	*4*	*13*	*3*	*19*	*25*
Tredjeländer	–	*1*	*4*	*2*	*7*	*6*
Nedskrivet belopp	–	*(7)*	*(54)*	*(5)*	*(67)*	*(66)*
Företagsinterna konton med EU:s institutioner	–	–	–	–	–	*5*
Totalt	**–**	**0**	**9**	**7**	**15**	**26**

2.4.2.2. Fordringar avseende transaktioner med motprestation

miljoner euro

	Åttonde EUF	Nionde EUF	Tionde EUF	Elfte EUF	31.12.2022	31.12.2021
Upplupna intäkter	-	-	-	*1*	*1*	-
Interna transaktioner inom EUF	*180*	*(369)*	*803*	*(612)*	*1*	-
Övriga	–	–	–	*10*	*10*	*9*
Totalt	**180**	**(369)**	**803**	**(602)**	**12**	**9**

Av effektivitetsskäl tilldelas den gemensamma kassan för alla EUF den elfte EUF. Det medför transaktioner mellan de olika EUF, vilka utjämnas genom interna transaktioner mellan EUF:s olika balansräkningar.

Rubriken ”Övriga” omfattar huvudsakligen fordringar som härrör från fordringar avseende finansiella instrument. Av de övriga fordringarna på 10 miljoner euro rör ett belopp på 4 miljoner euro en fordran från den globala fonden för energieffektivitet och förnybar energi (Geeref), och ett belopp på 5 miljoner euro rör en fordran från Climate Investor One.

2.5. LIKVIDA MEDEL[4]

Likvida medel är finansieringsinstrument värderade till upplupet anskaffningsvärde och innefattar kontanter, inlåning i bank som kan tas ut på begäran eller med kort varsel (såsom löpande konton och sparkonton) och andra kortfristiga i hög grad likvida placeringar med en ursprunglig löptid på högst tre månader.

miljoner euro

	Åttonde EUF	Nionde EUF	Tionde EUF	Elfte EUF	31.12.2022	31.12.2021
Särskilda konton						
Centralbanker	–	–	–	*835*	*835*	*795*
	–	**–**	**–**	**835**	**835**	**795**
Löpande konton						
Affärsbanker	–	–	–	*161*	*161*	*165*
Likvida medel som hör till	–	–	–	*31*	*31*	*34*
	–	**–**	**–**	**192**	**192**	**199**
Totalt	**–**	**–**	**–**	**1 027**	**1 027**	**994**

Ökningen av likvida medel med 34 miljoner euro kan främst förklaras av de minskade betalningarna under året. Detta ligger i linje med de minskade kostnaderna (se not **3.4**) och minskningen av förfinansiering (se not **2.2**). I själva verket minskade EUF:s nettobetalningar med 30 % 2022 och uppgick till 2 388 miljoner euro.

Liksom under föregående år och för att begränsa motpartsrisken hålls mer likvida medel i konton hos centralbanker än hos affärsbanker (se not **5.1**).

SKULDER

2.6. FINANSIELLA SKULDER

2.6.1. Finansiella avsättningar

Dessa avsättningar motsvarar de uppskattade kreditförluster som kommer att uppstå i förhållande till de lån som ges inom ramen för olika finansieringsinstrument.

miljoner euro

	Åttonde EUF	Nionde EUF	Tionde EUF	Elfte EUF	31.12.2022	31.12.2021
Finansiella bestämmelser	–	–	–	*1*	*1*	–

Beloppet på 1 miljon euro motsvarar den beräknade förlusten när det gäller den garanti som lämnats inom ramen för följande finansieringsinstrument: ElectriFI CW och ElectriFI CW II.

2.6.2. Finansiella garantier

Dessa avsättningar motsvarar de beräknade förluster som kommer att uppstå i samband med garantier som ställs inom ramen för olika finansiella instrument genom vilka anförtrodda enheter har befogenhet att utfärda garantier i eget namn men för EUF:s räkning och på dess risk. EDF:s finansiella risk avseende

[4] I enlighet med artikel 53 i budgetförordningen för elfte EUF redovisas likvida medel i balansräkningen för elfte EUF. De olika typerna av bankkonton anges i kapitel 5 om hantering av finansiella risker.

garantierna är begränsad och avsättningar görs allt eftersom i form av finansiella tillgångar som ska täcka eventuella framtida anspråk på garantierna.

miljoner euro

	Åttonde EUF	Nionde EUF	Tionde EUF	Elfte EUF	31.12.2022	31.12.2021
Finansiellt garantiåtagande	–	–	–	*1*	*1*	*1*

Beloppet på 1 miljon euro motsvarar den beräknade förlusten när det gäller den garanti på 11 miljoner euro som lämnats inom ramen för det finansiella instrumentet Euritz (se not **3.2.1**).

2.6.3. Övriga finansiella skulder

miljoner euro

	Åttonde EUF	Nionde EUF	Tionde EUF	Elfte EUF	31.12.2022	31.12.2021
Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultatet	–	–	–	*2*	*2*	–

Beloppet på 2 miljoner euro avser i sin helhet betalningsåtagandena från finansieringsinstrumentet ElectriFI CW II.

2.6.4. Betalningsåtaganden från samfinansiering

Betalningsåtaganden från samfinansiering utgör medel som EUF tar emot inom ramen för avtalen om samfinansiering. EUF ska använda dessa bidrag för att tillhandahålla överenskomna tjänster till tredje parter och återlämna de outnyttjade medlen till bidragsgivarna. Tidpunkten för användningen av samfinansieringsbeloppen avgör om dessa redovisas som kortfristiga eller långfristiga.

Vid årets slut görs en bedömning från fall till fall av alla betalningsåtaganden från samfinansiering, och alla belopp som sannolikt inte kommer att användas under de följande 12 månaderna bedöms som långfristiga. Kortfristiga belopp visas i not **2.7.2**.

miljoner euro

	Åttond	Niond	Tionde	Elfte	31.12.2022	31.12.2021
Långfristiga betalningsåtaganden	–	–	–	*3*	*3*	*6*
Kortfristiga betalningsåtaganden	–	–	*19*	*27*	*46*	*35*
Totalt	**–**	**–**	**20**	**29**	**49**	**41**

2.7. BETALNINGSÅTAGANDEN

Betalningsåtaganden är skulder som ska betalas för varor eller tjänster som har mottagits eller tillhandahållits och som – till skillnad från upplupna kostnader – redan har fakturerats eller formellt avtalats med leverantören. Betalningsåtagandena kan avse både beloppen för transaktioner med motprestation (som köp av varor och tjänster) och transaktioner utan motprestation (exempelvis relaterade till ersättningsanspråk från stödmottagare, förfinansiering eller annan EU-finansiering).

miljoner euro

	Not	Åttonde EUF	Nionde EUF	Tionde EUF	Elfte EUF	31.12.2022	31.12.2021
Kortfristiga betalningsåtaganden	2.7.1	–	-	*17*	*213*	*230*	*263*
Diverse betalningsåtaganden	2.7.2	–	–	*17*	*178*	*196*	*238*
Totalt		**–**	**–**	**34**	**391**	**426**	**501**

2.7.1. Kortfristiga betalningsåtaganden

miljoner euro

	Åttond	Nionde	Tionde	Elfte	31.12.2022	31.12.2021
Leverantörer	–	-	*3*	*61*	*63*	*72*
Medlemsstater	–	–	–	–	–	*3*
Tredjeländer	–	–	–	*126*	*126*	*158*
Offentliga organ	–	-	*(1)*	*41*	*41*	*51*
Institutioner och organ	–	-	–	–	–	*4*
Övriga kortfristiga	–	-	*14*	*(15)*	–	*(25)*
Totalt	**–**	**–**	**17**	**213**	**230**	**263**

Betalningsåtagandena omfattar till stor del kostnadsredovisningar som EUF tagit emot för bidrag som tillhandahållits mottagarna. De tas upp i redovisningen vid den tidpunkt då kostnadsredovisningen tas emot och till det fullständiga beloppet i kostnadsredovisningen. Efter en kontroll av stödberättigandet betalas bara de stödberättigande beloppen till mottagarna. I slutet av året analyseras de utestående ersättningsanspråken och de beräknade stödberättigande kostnaderna inom ramen för dessa ersättningsanspråk redovisas i resultaträkningen. De beräknade belopp som inte ger rätt till stöd tas upp i redovisningen som övriga kortfristiga betalningsåtaganden.

Minskningen av betalningsåtagandena, i synnerhet till leverantörer och tredjeländer, beror på en minskning av antalet fakturor som ännu inte har godkänts och betalats före årets utgång. Under betalningsåtaganden till tredjeländer ingår ett belopp på 60 miljoner euro i budgetstöd till Etiopien som, på grund av situationen i landet, varit suspenderat sedan november 2020.

2.7.2. Diverse betalningsåtaganden

miljoner euro

	Not	Åttonde EUF	Nionde EUF	Tionde EUF	Elfte EUF	31.12.2022	31.12.2021
Betalningsåtaganden från samfinansiering	2.6.4	–	–	*19*	*27*	*46*	*35*
Förutbetalda kapitaltillskott	2.7.2.1	–	–	–	*147*	*147*	*199*
Övriga diverse betalningsåtaganden		–	–	*(2)*	*4*	*2*	*4*
Totalt		**–**	**–**	**17**	**178**	**196**	**238**

2.7.2.1. Förutbetalda kapitaltillskott

Ett belopp på 43 miljoner euro i förutbetalda kapitaltillskott avser en återbetalning till medlemsstaterna och Förenade kungariket från tillbakadragna eller outnyttjade medel från projekt inom ramen för nionde EUF (se not **2.9.1**). Medlemsstaterna enades om att de belopp som ska återbetalas kan räknas av mot bidragen från elfte EUF under den första infordran av bidrag under 2023.

Utöver återbetalningen avser ett belopp på 105 miljoner euro den första delbetalningen för 2023 som Förenade kungariket betalade i förskott. Enligt artikel 152 i utträdesavtalet ska Förenade kungariket fortsätta vara part i EUF fram till avslutandet av elfte EUF och alla tidigare oavslutade EUF och landet ska i detta avseende ha samma skyldigheter som medlemsstaterna (se not **2.9.1**).

2.8. UPPLUPNA KOSTNADER

Upplupna kostnader är skulder som ska betalas för varor eller tjänster som har mottagits eller tillhandahållits men som – till skillnad från betalningsåtaganden – ännu inte har fakturerats eller formellt avtalats med leverantören. Beräkningen av upplupna kostnader baseras på det öppna beloppet budgetåtaganden vid årets utgång. Andelen beräknade upplupna kostnader som avser förfinansiering som har betalats har redovisats som en minskning av förfinansieringsbeloppen.

Transaktioner och andra händelser tas upp i den finansiella rapporten för helåret för den period som de hänför sig till. Intäkter tas vid årets utgång upp som förutbetalda intäkter för påföljande redovisningsperiod om faktura utställts men tjänsterna ännu inte utförts eller varorna ännu inte levererats.

miljoner euro

	Åttonde EUF	Nionde EUF	Tionde EUF	Elfte EUF	31.12.2022	31.12.2021
Upplupna kostnader	*–*	*7*	*119*	*1 004*	*1 130*	*1 007*
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda kostnader	*–*	*–*	*–*	*2*	*2*	*1*
Totalt	**–**	**7**	**119**	**1 006**	**1 131**	**1 008**

Upplupna kostnader omfattar beräknade driftskostnader för pågående eller avslutade kontrakt utan godkända ersättningsanspråk där de bidragsberättigande kostnader som uppkommit för stödmottagarna beräknades genom att använda bästa tillgängliga uppgifter. Andelen beräknade upplupna kostnader som avser utbetald förfinansiering har redovisats som en minskning av förfinansieringsbeloppen (se not **2.2** above).

Ökningen av upplupna kostnader beror främst på ökningen av upplupna kostnader inom ramen för elfte EUF, från 891 miljoner euro 2021 till 1 006 miljoner euro 2022. Det beror på att det i slutet av 2022 fanns fler pågående projekt för vilka ersättningsanspråk ännu inte hade mottagits och godkänts och de underliggande kostnaderna därför måste uppskattas vid avslutandet.

NETTOTILLGÅNGAR

2.9. FONDKAPITAL

Medlemsstaterna i EUF ger bidrag till fonden för genomförandet av EUF:s program enligt vad som anges i det interna avtalet för varje EUF. Enligt den tillämpliga rättsliga grunden fattas beslut om infordran av medel, dvs. begäran om finansiering för ett givet år n, genom ett rådsbeslut under år n-1, där de medel som ska tas emot är tydligt fördelade på särskilda framtida perioder.

Bidragen uppfyller kriterierna för bidrag från ägarna (redovisningsregel 1) och behandlas som fondkapital i EUF:s finansiella rapport för helåret. Fondkapitalet utgör det totala bidragsbelopp som ska tas emot från medlemsstaterna i EUF. Eftersom det icke infordrade fondkapitalet dras av från det totala fondkapitalet (se redogörelse för ändringar i nettotillgångarna), redovisas bara det infordrade fondkapitalet i balansräkningen.

Eftersom de överenskomna bidragen är fördelade på särskilda rapporteringsperioder, och eftersom EUF:s rättsliga anspråk gentemot medlemsstaterna i EUF bara uppkommer under dessa perioder, redovisas alla belopp som tagits emot i förskott som förutbetalda kapitaltillskott under betalningsåtaganden i stället för som infordrat kapital.

2.9.1. Infordrat fondkapital – aktiva EUF

miljoner euro

	Åttonde EUF	Nionde EUF	Tionde EUF	Elfte EUF	Totalt
Fondkapital	*12 164*	*10 507*	*20 960*	*29 367*	*72 998*
Icke infordrat fondkapital	*–*	*(15)*	*-*	*(10 340)*	*(10 355)*
Infordrat fondkapital den 31.12.2021	**12 164**	**10 492**	**20 960**	**19 027**	**62 643**
Fondkapital	*12 164*	*10 464*	*20 960*	*29 367*	*72 955*
Icke infordrat fondkapital	*–*	*(15)*	*-*	*(7 840)*	*(7 855)*
Infordrat fondkapital den 31.12.2022	**12 164**	**10 450**	**20 960**	**21 527**	**65 100**

Icke infordrat fondkapital motsvarar belopp som ännu inte har infordrats från medlemsstaterna. Det infordrade fondkapitalet motsvarar de bidrag som har infordrats av EUF och förts över till kassakontona av medlemsstaterna (se **2.9.2** nedan).

Genom rådets beslut (EU) 2022/2242 ska medlemsstaternas bidragsandel som fastställs i de interna avtalen för åttonde och nionde EUF således minskas med ett belopp på 43 miljoner euro som dragits tillbaka inom ramen för nionde EUF. Återbetalningar till följd av denna minskning har kompenserats vid en ytterligare infordran av medel inom ramen för elfte EUF. Återbetalningen kommer att användas gentemot den första delbetalningen 2023, vilket förklarar beloppet på 43 miljoner euro i förutbetalt kapitaltillskott (se not **2.7.2.1**).

Även om Förenade kungariket fortsätter att vara part i EUF till dess att alla program har avslutats kan, i enlighet med artikel 153 i utträdesavtalet, dess andel av outnyttjade medel och medel som dragits tillbaka från åttonde, nionde och tionde EUF inte återanvändas.

2.9.2. Infordrat och icke infordrat fondkapital per medlemsstat samt för Förenade kungariket

miljoner euro

Bidrag elfte EUF	%	Icke infordrat kapital den 31.12.2021	Infordrat kapital 2022	Icke infordrat kapital den 31.12.2022
Österrike	*2.40*	*248*	*(60)*	*188*
Belgien	*3.25*	*336*	*(81)*	*255*
Bulgarien	*0.22*	*23*	*(5)*	*17*
Kroatien	*0.23*	*23*	*(6)*	*18*
Cypern	*0.11*	*12*	*(3)*	*9*
Tjeckien	*0.80*	*83*	*(20)*	*63*
Danmark	*1.98*	*205*	*(50)*	*155*
Estland	*0.09*	*9*	*(2)*	*7*
Finland	*1.51*	*156*	*(38)*	*118*
Frankrike	*17.81*	*1 842*	*(445)*	*1 397*
Tyskland	*20.58*	*2 128*	*(514)*	*1 614*
Grekland	*1.51*	*156*	*(38)*	*118*
Ungern	*0.61*	*64*	*(15)*	*48*
Irland	*0.94*	*97*	*(24)*	*74*
Italien	*12.53*	*1 296*	*(313)*	*982*
Lettland	*0.12*	*12*	*(3)*	*9*
Litauen	*0.18*	*19*	*(5)*	*14*
Luxemburg	*0.26*	*26*	*(6)*	*20*
Malta	*0.04*	*4*	*(1)*	*3*
Nederländerna	*4.78*	*494*	*(119)*	*375*
Polen	*2.01*	*208*	*(50)*	*157*
Portugal	*1.20*	*124*	*(30)*	*94*
Rumänien	*0.72*	*74*	*(18)*	*56*
Slovakien	*0.38*	*39*	*(9)*	*29*
Slovenien	*0.22*	*23*	*(6)*	*18*
Spanien	*7.93*	*820*	*(198)*	*622*
Sverige	*2.94*	*304*	*(73)*	*230*
Förenade kungariket	*14.68*	*1 518*	*(367)*	*1 151*
Totalt	**100.00**	**10 340**	**(2 500)**	**7 840**

Eftersom kapitalet i åttonde, nionde och tionde EUF har infordrats och tagits emot i sin helhet under de föregående åren har under 2022 ett belopp på 2 500 miljoner euro infordrats som är helt relaterat till elfte EUF.

2.9.3. Infordrat fondkapital som överförts mellan aktiva EUF

miljoner euro

	Åttonde EUF	Nionde EUF	Tionde EUF	Elfte EUF	Totalt
Utgående balans den 31.12.2020	**(2 512)**	**2 041**	**188**	**283**	**–**
Överföring av tillbakadragna belopp från tidigare EUF till resultatreserven i tionde EUF	–	*(23)*	*23*	–	–
Överföring av tillbakadragna belopp från tidigare EUF till resultatreserven i elfte EUF	–	–	*(110)*	*110*	–
Utgående balans den 31.12.2021	**(2 512)**	**2 018**	**101**	**394**	**–**
Överföring av tillbakadragna belopp från tidigare EUF till resultatreserven i tionde EUF	*(1)*	*(8)*	*9*	–	–
Överföring av tillbakadragna belopp från tidigare EUF till resultatreserven i elfte EUF	–	–	*(148)*	*148*	–
Utgående balans den 31.12.2022	**(2 513)**	**2 010**	**(38)**	**541**	**–**

Under denna rubrik ingår medel som överförts mellan aktiva EUF.

Alltsedan ikraftträdandet av Cotonouavtalet överförs alla outnyttjade medel från tidigare aktiva EUF till den senast inrättade EUF efter det att de tidigare åtagandena dragits tillbaka. Medel som överförts från andra EUF resulterar i en ökning av anslagen för den mottagande fonden och i en minskning av anslagen för ursprungsfonden. Medel som överförts till resultatreserven för tionde och elfte EUF kan bara tas i anspråk enligt de särskilda villkor som anges i de interna avtalen.

3. NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

INTÄKTER

miljoner euro

	Not	2022	2021
Intäkter från transaktioner utan motprestation	3.1	*18*	*27*
Intäkter från transaktioner med motprestation	3.2	*80*	*48*
Totalt		**98**	**75**

3.1. INTÄKTER FRÅN TRANSAKTIONER UTAN MOTPRESTATION

Intäkter från transaktioner utan motprestation utgörs av transaktioner där överlåtaren tillhandahåller medel till den mottagande enheten utan att denna direkt lämnar ett ungefärligt motsvarande värde i utbyte. Rubriken omfattar främst belopp som erhållits från kommissionen under året och återkrav av driftsutgifter.

miljoner euro

	Not	Åttonde EUF	Nionde EUF	Tionde EUF	Elfte EUF	2022	2021
Återkrav av kostnader		*-*	*(1)*	*9*	*10*	*17*	*8*
Intäkter från samfinansiering	3.1.1	*–*	*–*	*(22)*	*18*	*(4)*	*19*
Totalt		**–**	**(1)**	**(8)**	**28**	**18**	**27**

De ökade intäkterna från återkrav av kostnader kan till stor del förklaras av att fler betalningskrav utfärdades under 2022 jämfört med 2021.

Minskningen av intäkterna från samfinansiering beror på minskningen av kostnaderna för samfinansiering (se not **3.5**).

Intäkter från transaktioner utan motprestation kan delas upp på följande förvaltningsmetoder:

miljoner euro

	2022	2021
Direkt förvaltning		
Genomförd av:		
Europeiska kommissionen	*1*	*1*
EU-delegationer	*(3)*	*7*
	(2)	**8**
Indirekt förvaltning		
Genomförd av:		
Tredjeländer	*13*	*27*
Offentligrättsliga organ	*(3)*	*(13)*
Internationella organisationer	*7*	*3*
Privaträttsliga organ med offentliga förvaltningsuppgifter	*3*	*2*
	20	**19**
Totalt	**18**	**27**

3.1.1. Intäkter från samfinansiering

De mottagna samfinansieringsbidragen uppfyller kriterierna för villkorade intäkter från transaktioner utan motprestation och bör därmed inte påverka resultaträkningen när de tas emot. Bidragen kvarstår som skulder (se noterna **2.6.4** och **2.7.2**) till dess att de villkor som åtföljer de donerade medlen är uppfyllda, dvs. att bidragsberättigande kostnader har uppkommit (se not **3.5**). Motsvarande belopp tas därefter upp

i resultaträkningen som intäkter utan motprestation från samfinansiering. Följaktligen är påverkan på årets ekonomiska resultat noll.

3.2. INTÄKTER FRÅN TRANSAKTIONER MED MOTPRESTATION

miljoner euro

	Åttonde EUF	Nionde EUF	Tionde EUF	Elfte EUF	2022	2021
Finansiella intäkter	-	-	*2*	*1*	*3*	*(26)*
Övriga intäkter	-	*3*	*8*	*66*	*77*	*74*
Totalt	**–**	**3**	**10**	**67**	**80**	**48**

Beloppet på 3 miljoner euro under rubriken ”Finansiella intäkter” omfattar huvudsakligen upplupen ränta på obetalda betalningskrav och finansiella intäkter från finansiella tillgångar som innehas till verkligt värde via resultatet (se not **2.1**).

Övriga intäkter avser i huvudsak valutakursvinster. Motsvarande valutakursförluster tas upp i redovisningen under övriga kostnader (se not **3.7**).

KOSTNADER

Under denna rubrik tas kostnader avseende den operativa verksamheten upp.

3.3. KOSTNADER GENOMFÖRDA AV ANDRA ENHETER

miljoner euro

	Åttonde EUF	Nionde EUF	Tionde EUF	Elfte EUF	2022	2021
Kostnader för tekniskt bistånd	–	–	–	*1*	*1*	–

Beloppet på 1 miljon euro utgörs av kostnader för tekniskt bistånd som uppkommit inom flera finansieringsinstrument.

3.4. STÖDINSTRUMENT

miljoner euro

	Åttonde EUF	Nionde	Tionde	Elfte EUF	2022	2021
Programplanerat bistånd	–	–	*41*	*1 266*	*1 307*	*1 244*
Makroekonomiskt stöd	–	*4*	–	–	*4*	*7*
Sektorspolitik	–	–	–	–	*(0)*	*(5)*
Projekt som avser flera AKS-	–	–	*232*	*664*	*896*	*951*
Katastrofbistånd	–	*1*	*21*	*96*	*118*	*6*
Övriga stödprogram	–	-	–	–	–	*(1)*
Institutionellt stöd	–	–	*1*	*5*	*6*	*14*
Bidrag till	–	–	–	*458*	*458*	*646*
Totalt	**–**	**5**	**295**	**2 489**	**2 789**	**2 864**

EUF:s driftsutgifter omfattar olika stödinstrument och kan ha olika utformning beroende på hur medlen förvaltas och betalas ut.

2022 års minskning av driftsutgifterna med 74 miljoner euro berodde främst på minskningen av utgifter inom ramen för elfte EUF (från 2 644 miljoner euro 2021 till 2 489 miljoner euro 2022). Denna minskning kan till stor del förklaras av minskningen av bidrag till förvaltningsfonderna (se not **2.3**). Trots detta ökade utgifterna för katastrofbistånd med 112 miljoner euro till följd av rådets beslut att om återanvända medel från tionde och elfte EUF för att finansiera åtgärder mot livsmedelsförsörjningskrisen och mot

ekonomiska chocker i AKS-länderna till följd av Rysslands krig mot Ukraina Detta ledde också till en ökning av utgifterna inom ramen för tionde EUF, från 214 miljoner euro 2021 till 295 miljoner euro 2022 (se not **2.2**).

De förändrade utgifterna inom ramen för nionde EUF är i linje med EUF:s livscykel och är också kopplade till utvecklingen av antalet öppna kontrakt. Många kontrakt slutfördes och avslutades inom ramen för nionde och tidigare EUF under 2022, vilket ledde till att lägre utgifter uppkom för dessa EUF.

3.5. KOSTNADER FÖR SAMFINANSIERING

miljoner euro

	Åttonde EUF	Nionde EUF	Tionde EUF	Elfte EUF	2022	2021
Samfinansiering	*–*	*–*	*(22)*	*18*	*(4)*	*19*

I denna rubrik ingår kostnader som uppkommit från samfinansierade projekt under 2022. Det bör noteras att de kostnader som uppkommit inbegriper beräknade belopp som avser periodavgränsningen (och följaktligen återföring av förra årets beräknade belopp).

Det negativa beloppet för samfinansieringskostnaderna beror främst på återföringen av förra årets avslutande bokslut. Under 2021 var de beräknade samfinansieringskostnaderna högre än under 2022.

För att bättre kunna uppskatta kostnaderna förbättrades metoden för att fördela utgifterna på samfinansieringsgivarna under 2022, genom att man även beaktade återkrav av felaktigt utbetalda belopp. Det ledde till en minskning av de samfinansieringskostnader som skulle redovisas.

I enlighet med redovisningsreglerna för samfinansiering påverkar beloppen inte räkenskapsårets resultat, eftersom de tas upp både under kostnader för samfinansiering och under intäkter från samfinansiering (se även not **3.1.1**).

STÖDINSTRUMENT OCH KOSTNADER FÖR SAMFINANSIERING PER FÖRVALTNINGSMETOD

miljoner euro

	2022	2021
Direkt förvaltning		
Genomförd av:		
Europeiska kommissionen	*70*	*168*
EU:s genomförandeorgan	*6*	*4*
Förvaltningsfonder	*431*	*(515)*
EU-delegationer	*1 121*	*658*
	1 628	**315**
Indirekt förvaltning		
Genomförd av:		
EIB och EIF	*39*	*113*
Internationella organisationer	*(544)*	*1 053*
Privaträttsliga organ med offentliga förvaltningsuppgifter	*325*	*204*
Offentligrättsliga organ	*99*	*212*
Tredjeländer	*1 234*	*983*
EU-organ i offentlig-privata partnerskap	*4*	*3*
	1 157	**2 568**
Totalt	**2 785**	**2 883**

3.6. FINANSIERINGSKOSTNADER

miljoner euro

	Åttond	Niond	Tionde	Elfte EUF	2022	2021
Nettonedskrivningsförlust på lån och fordringar	*–*	*(2)*	*3*	*2*	*2*	*18*
Förlust på finansiella tillgångar eller skulder	*–*	*–*	*–*	*2*	*2*	*1*

Avgiftssubvention	–	–	–	*1*	*1*	–
Nedskrivningsförluster från finansiella garantier	–	–	–	*1*	*1*	–
Totalt	-	**(2)**	**3**	**4**	**6**	**20**

Den 31 december 2022 uppgick den orealiserade nettonedskrivningsförlusten med koppling till finansiella garantier till 1 miljon euro.

De finansiella kostnaderna på 2 miljoner euro för finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet avser främst valutakursdifferenser, ränteförändringar och förändringar i verkligt värde, särskilt för finansieringsinstrumenten ABC Fund och Boost Africa.

Beloppet på 1 miljon euro under rubriken ”Avgiftssubvention” avser kostnader som uppkommit inom ramen för finansieringsinstrumentet Kulima.

Det negativa beloppet för nionde EUF för rubriken ”Nettonedskrivningsförlust på lån och fordringar” beror främst på återföringen av förra årets avslutande bokslut. Under 2022 var de beräknade kostnaderna för belopp som inte kan återkrävas till följd av gamla betalningskrav (mer än 2 år), konkurser och beslut att avstå från fordran högre än under 2021.

3.7. ÖVRIGA KOSTNADER

Under denna rubrik tas kostnader av administrativ natur upp, exempelvis externa tjänster som inte avser it, operationell leasing, kommunikation och publikationer, utbildning mm.

miljoner euro

	Åttonde EUF	Nionde EUF	Tionde EUF	Elfte EUF	2022	2021
Administrativa kostnader och it-kostnader	–	–	–	*56*	*56*	*98*
Realiserade förluster på kundfordringar	–	*2*	*1*	*1*	*4*	*7*
Valutakursförluster	–	*3*	*7*	*50*	*60*	*41*
Totalt	**–**	**5**	**8**	**107**	**119**	**145**

Rubriken ”Administrativa kostnader och it-kostnader” inbegriper belopp som baseras på EUF:s interna avtal med kommissionen för att täcka de administrativa utgifter som uppkommit i både huvudkontoret och delegationerna för att förvalta EUF-program. De så kallade utgifterna för administrativt stöd avser i huvudsak kostnader för utarbetande, uppföljning, övervakning och utvärdering av projekt samt kostnader för datornät, tekniskt bistånd, finansförvaltning och prognoser osv.

Minskningen under denna rubrik beror främst på minskningen av de administrativa kostnaderna och it-kostnaderna från 98 miljoner euro 2021 till 56 miljoner euro 2022.

Ökningen av valutakursförluster beror främst på ökningen av orealiserade förluster till följd av omvärderingen av saldon i valutor per den 31 december 2022.

4. EVENTUALTILLGÅNGAR OCH EVENTUALFÖRPLIKTELSER SAMT ÖVRIGA SIGNIFIKANTA UPPLYSNINGAR

4.1. EVENTUALTILLGÅNGAR

En eventualtillgång är en potentiell tillgång som uppkommit på grund av tidigare händelser, men som bara kan bekräftas om en eller flera osäkra framtida händelser inträffar eller inte inträffar och vilka inte helt ligger inom enhetens kontroll.

miljoner euro

	Åttond	Nionde	Tionde	Elfte	31.12.2022	31.12.2021
Garantier vid förfinansiering	–	–	*2*	-	*37*	*44*
Fullgörandegarantier	–	–	–	-	*1*	*11*
Innehållandegaranti	–	–	–	-	–	*9*
Totalt	**–**	**–**	**2**	**–**	**38**	**63**

Garantier vid förfinansiering begärs i vissa fall från stödmottagare som inte är medlemsstater inför en utbetalning av förfinansiering.

Det krävs ibland att en säkerhet ställs i form av fullgörandegarantier för att säkra att mottagare av finansiering från EUF fullgör sina avtalsenliga skyldigheter gentemot EUF.

Innehållandegarantier tillämpas bara på entreprenadkontrakt. Vanligtvis hålls 10 % av de mellanliggande betalningarna till entreprenörerna inne för att säkerställa att de fullgör sina skyldigheter. Dessa innehållna belopp bokförs som skulder. Entreprenören kan med den upphandlande myndighetens godkännande ställa en innehållandegaranti i stället för att belopp från de mellanliggande betalningarna hålls inne. Dessa innehållandegarantier redovisas som eventualtillgångar.

När avtal förvaltas inom ramen för indirekt förvaltning tillhör de garantier som ställts en annan upphandlande myndighet än EUF och därför redovisas garantierna inte via EUF.

4.2. EVENTUALFÖRPLIKTELSER

Eventualförpliktelser är antingen potentiella förpliktelser som härrör från tidigare händelser och vars förekomst endast kommer att bekräftas av att en eller flera osäkra framtida händelser inträffar eller uteblir som inte helt ligger inom enhetens kontroll, eller befintliga förpliktelser som härrör från tidigare händelser där utflödet av resurser inte är sannolikt eller beloppet inte kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

4.2.1. Ställda garantier

miljoner euro

	Åttonde EUF	Nionde EUF	Tionde EUF	Elfte EUF	31.12.2022	31.12.2021
Ställda garantier	–	–	–	*(25)*	*(25)*	*(7)*

Tabellen ovan visar i vilken mån EUF är exponerad för framtida betalningar med anledning av garantier som lämnats till Europeiska investeringsbanksgruppen eller andra finansinstitut. Beloppen redovisas netto i finansiella avsättningar eller finansiella skulder som redovisas för dessa program.

Beloppet på 25 miljoner euro avser garantier inom ramen för följande finansieringsinstrument: 11 miljoner euro inom finansieringsinstrumentet Euritz, 10 miljoner euro inom fonden Kulima och 4 miljoner inom Zambia agriculture value chain facility.

4.2.2. Eventualförpliktelser rörande rättsfall

miljoner euro

	Åttonde EUF	Nionde EUF	Tionde EUF	Elfte EUF	31.12.2022	31.12.2021
Pågående rättsliga ärenden	–	–	*(11)*	*(7)*	*(18)*	–

Under 2022 inleddes tre nya rättsliga ärenden mot Europeiska kommissionen.

Under denna rubrik avser 11 miljoner euro eventualförpliktelser kopplade till två ärenden inom ramen för EUF för vilka man ännu inväntar det muntliga hörandet eller avgörandet från den skiljeman som utsetts.

Ett belopp på 7 miljoner euro avser ett antal pågående ärenden av skadeståndstalan för vilka man ännu inväntar förhandlingsdatumet eller en dom av Bryssels domstol.

4.3. ÖVRIGA SIGNIFIKANTA UPPLYSNINGAR

4.3.1. Utestående åtaganden som ännu inte kostnadsförts

Det nedanstående beloppet avser de budgeterade utestående åtagandena minus belopp som kostnadsförts i resultaträkningen. Med budgeterade utestående åtaganden avses åtaganden som ännu inte vare sig har slutbetalats eller dragits tillbaka. Detta är en naturlig följd av att fleråriga program upprättats.

miljoner euro

	Åttonde EUF	Nionde EUF	Tionde EUF	Elfte EUF	31.12.2022	31.12.2021
Utestående åtaganden som ännu inte kostnadsförts	–	*16*	*349*	*4 487*	*4 853*	*6 355*

Minskningen av de utestående åtagandena är i linje med minskningen av budgeterade utestående åtaganden, som uppgick till totalt 6 459 miljoner euro (2021: 7 993 miljoner euro), till följd av det färre antalet enskilda åtaganden som undertecknats under året.

5. HANTERING AV FINANSIELLA RISKER

Följande uppgifter vad gäller hantering av finansiella risker för EUF avser den likviditetsförvaltning som kommissionen utför för EUF:s räkning för att ta fondens medel i anspråk.

5.1. RIKTLINJER FÖR RISKHANTERING OCH RISKSÄKRING

Reglerna och principerna för hanteringen av likviditetsförvaltningen anges i budgetförordningen för elfte EUF och i det interna avtalet.

Som ett resultat av ovan nämnda förordning tillämpas följande huvudprinciper:

(a) *Medlemsstaterna betalar bidragen till EUF genom särskilda konton som öppnats hos var och en av medlemsstaternas sedelutgivande banker eller hos ett finansinstitut som medlemsstaten har utsett. Bidragsbeloppen ska stå kvar på de särskilda kontona till dess att EUF:s betalningar ska verkställas.*

(b) *Medlemsstaterna ska betala sina bidrag till EUF i euro, medan EUF:s betalningar görs både i euro och i andra valutor.*

(c) *Bankkonton som öppnats i kommissionens namn för EUF:s räkning får inte övertrasseras.*

Utöver de särskilda kontona har kommissionen öppnat andra bankkonton i EUF:s namn hos finansinstitut (centralbanker och affärsbanker) för att utföra betalningar och ta emot andra intäkter än medlemsstaternas bidrag till budgeten.

Kassa- och betalningstransaktioner är i hög grad automatiserade och baseras på moderna it-system. Särskilda förfaranden används för att garantera säkerheten i systemen och för att säkerställa åtskillnad mellan befogenheter i enlighet med budgetförordningen, kommissionens interna kontrollstandarder och revisionsprinciper.

En uppsättning skriftliga riktlinjer och förfaranden reglerar hanteringen av kassa- och betalningstransaktionerna i syfte att begränsa de operativa och finansiella riskerna och säkerställa en tillräcklig kontrollnivå. De täcker de olika verksamhetsområdena, och överensstämmelsen med riktlinjerna och förfarandena kontrolleras regelbundet.

5.2. VALUTARISK

EUF:s exponering för valutarisk vid årets slut – nettoposition

miljoner euro

	31.12.2022				31.12.2021		
	USD	euro	Övriga	Totalt	USD	euro	Totalt
Finansiella tillgångar							
Finansiella tillgångar till upplupet anskaffningsvärde	–	6		*6*	–	–	–
*Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet**	14	42	9	*65*	8	30	*39*
*Fordringar***	*6*	*4*	–	*10*	–	*8*	*8*
Likvida medel	*7*	*1 015*	*5*	*1 027*	*3*	*991*	*994*
	27	**1 067**	**14**	**1 108**	**11**	**1 029**	**1 040**
Finansiella skulder							
Finansiellt garantiåtagande	–	*3*	–	*3*	–	–	–
	–	**3**	**–**	**3**	**–**	**–**	**–**
Totalt	**27**	**1 069**	**14**	**1 110**	**11**	**1 029**	**1 040**

* Från och med 2021, omklassificering av finansiella tillgångar (inom ramen för den uppdaterade EAR 11).

** Från och med 2021 undantas i fordringar förutbetalda kostnader och upplupna intäkter (ingen valutarisk) och krav visas inte (omfattas inte av den uppdaterade EAR 11).

*** Från och med 2021 redovisas inte längre betalningsåtaganden, eftersom de inte utsätter EUF för någon betydande valutarisk (eftersom merparten av åtagandena är i euro).

Alla bidrag hålls i euro och andra valutor köps först när de behövs för att verkställa betalningarna. Därmed utsätts inte EUF:s likviditetsförvaltning för valutarisker.

5.3. RÄNTERISK

EUF lånar inte upp pengar och är därmed inte utsatt för ränterisker.

Ränta löper på saldona på fondens olika bankkonton. Därför har kommissionen för EUF:s räkning infört åtgärder för att säkerställa att regelbundet intjänade räntor speglar nivån på marknadsräntorna samt potentiella fluktuationer.

Bidragen till EUF:s budget krediteras av varje medlemsstat till ett särskilt konto som öppnats av det finansinstitut som den utsett. Eftersom den avkastning som tillämpas på vissa av dessa konton för närvarande kan vara negativa, används förfaranden för likviditetsförvaltning för att minimera saldona på de berörda kontona. Dessutom bärs en negativ avkastning på dessa konton av den berörda medlemsstaten i enlighet med rådets förordning (EU) 2016/888.

För tillgodohavanden över natten på konton i affärsbankerna utgår dagsränta. Avkastningen på saldona på dessa konton baseras på rörliga marknadsräntor på vilka en avtalsmässig marginal (positiv eller negativ) tillämpas. På de flesta kontona är räntan kopplad till en marknadsreferensränta och justeras för att spegla eventuella fluktuationer i denna räntesats. Därmed riskerar inte EUF att dess innehav får ersättning till lägre räntenivåer än marknadsräntorna.

5.4. KREDITRISK (MOTPARTSRISK)

Maximal kreditriskexponering:
För finansiella tillgångar är de rapporterade beloppen redovisade nettovärden och representerar EUF:s exponering för kreditrisk i slutet av rapporteringsperioden.

miljoner euro

	31.12.2022	31.12.2021
Finansiella tillgångar		
Lån	*6*	*1*
Likvida medel	*1 027*	*994*
*Fordringar med motprestation**	*11*	*8*
Ställda garantier		–
Finansiella garantiavtal	*12*	*8*
Totalt den 31.12.2022	**1 056**	**1 011**

** Exklusive förutbetalda kostnader*

Finansieringsinstrumentlån: Kreditkvalitet

miljoner euro

	31.12.2022				
	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Förvärvade eller utgivna	Totalt
Kreditvärdering					
Hög till högsta kreditvärdering	–	–	–	–	–
Medelhög till hög kreditvärdering	–	–	–	–	–
Låg till medelhög kreditvärdering	–	–	–	–	–
Icke-investeringsvärdig kreditvärdering och hög risk för betalningssvårigheter	*7*	–	–	–	*7*
Redovisat bruttovärde	**7**	**–**	**–**	**–**	**7**
Minus förlustavsättning	*1*	–	–	–	1
Redovisat nettovärde	**6**	**–**	**–**	**–**	**6**

Likvida medel: Kreditkvalitet

miljoner euro

	31.12.2022	31.12.2021
Kreditvärdering		
Hög till högsta kreditvärdering	*724*	*751*
Medelhög till hög kreditvärdering	*299*	*241*
Låg till medelhög kreditvärdering	*4*	*2*
Icke-investeringsvärdig kreditvärdering och hög risk för betalningssvårigheter	–	–
Redovisat bruttovärde	**1 027**	**994**
Minus förlustavsättning	-	-
Redovisat nettovärde	**1 027**	**994**

Fordringar: Kreditkvalitet

miljoner euro

	31.12.2022					
	Har inte förfallit	Förfallna 0–30 dagar	Förfallna 31–90 dagar	Förfallna 91 dagar till 1 år	Förfallna > 1 år	Totalt
Redovisat bruttovärde	11	–	–	–	–	*11*
Minus förlustavsättning	–	–	–	–	–	–
Redovisat nettovärde	**11**	**–**	**–**	**–**	**–**	*11*

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet: Kreditkvalitet

Under 2022 avser de finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet som ingår i denna finansiella rapport för helår investeringar i eget kapital som inte omfattas av kreditrisk (se not **2.1**).

5.5. LIKVIDITETSRISK

Löptidsanalys av finansiella skulder per återstående avtalsenlig löptid
De finansiella skulderna och betalningsåtagandena under denna rubrik anges med de redovisade värdena i balansräkningen.

miljoner euro

	< 1 år	1–5 år	> 5 år	Totalt
Finansiella skulder den 31.12.2022	*426*	*5*	–	*430*
Finansiella skulder den 31.12.2021	*501*	*6*	–	*508*

De budgetprinciper som tillämpas på EUF säkerställer att de samlade likvida medlen för budgetperioden alltid är tillräckliga för verkställandet av betalningarna. Medlemsstaternas sammanlagda bidrag motsvarar de totala betalningsbemyndigandena för budgetperioden i fråga.
Medlemsstaternas bidrag till EUF betalas dock genom tre delbetalningar per år, medan utbetalningarna till viss del är säsongsbundna.

För att säkerställa att de likvida medlen alltid är tillräckliga för att täcka de betalningar som ska verkställas en viss månad, utbyts regelbundet information om situationen för de likvida medlen mellan kommissionens likviditetsförvaltning och de berörda utbetalande avdelningarna.

Inom ramen för EUF:s likviditetsförvaltning används vidare automatiska system för likviditetsförvaltning för att dagligen säkerställa att alla EUF:s bankkonton har tillräcklig täckning.

6. REDOVISNING AV TRANSAKTIONER MED NÄRSTÅENDE PARTER

Närstående parter till EUF är EU:s förvaltningsfond Bêkou, EU:s förvaltningsfond för nödåtgärder i Afrika samt Europeiska kommissionen. Transaktioner mellan dessa enheter äger rum som ett led i EUF:s normala verksamhet och därför ställs inga särskilda upplysningskrav för transaktioner som görs i enlighet med EU:s redovisningsregler.

EUF har ingen separat förvaltning, eftersom fonden förvaltas av kommissionen. Ersättningar till nyckelpersoner inom EU, däribland vid kommissionen, har offentliggjorts i Europeiska unionens konsoliderade årsredovisning under rubrik 7.2 ”Ersättningar till nyckelpersoner”.

7. HÄNDELSER EFTER BALANSDAGEN

Den dag då beloppen på dessa konton överfördes hade fortfarande inga materiella händelser som borde redovisas separat under detta avsnitt uppmärksammats av eller rapporterats till EUF:s räkenskapsförare. Årsredovisningen och därtill hörande noter har sammanställts med stöd av senast tillgängliga uppgifter, vilket också framgår av uppgifterna ovan.

8. AVSTÄMNING MELLAN DET EKONOMISKA RESULTATET OCH BUDGETUTFALLET

Årets ekonomiska resultat beräknas enligt principerna för periodiserad redovisning. Budgetutfallet beräknas emellertid enligt kontantmetoden. Eftersom det ekonomiska resultatet och budgetutfallet bygger på samma underliggande transaktioner är det i kontrollsyfte vettigt att stämma av dem mot varandra. Denna avstämning redovisas i tabellen nedan, med angivelse av de viktigaste avstämningsbeloppen, som delas upp mellan inkomster och utgifter. I noterna till tabellen finns ytterligare information om arten av de viktigaste avstämningsposterna.

miljoner

	2022	2021
EKONOMISKT RESULTAT FÖR ÅRET	**(2 813)**	**(2 974)**
Intäkter		
Fordringar som inte påverkar budgetutfallet	*(5)*	–
Fordringar som fastställts under innevarande år men ännu inte uppburits	*(3)*	(6)
Fordringar som fastställts under tidigare år och uppburits under innevarande år	*19*	20
Nettoeffekt av förfinansiering	*37*	13
Upplupna intäkter (netto)	*(82)*	(69)
Övriga	–	–
Kostnader		
Kostnader under innevarande år som ännu inte betalats	*16*	*111*
Kostnader från tidigare år som betalats under innevarande år	*(408)*	*(741)*
Nettoeffekt av förfinansiering	*244*	*(295)*
Upplupna kostnader (netto)	*607*	*539*
BUDGETUTFALL FÖR ÅRET	**(2 387)**	**(3 401)**

8.1. AVSTÄMNING AV INTÄKTER

Budgetintäkterna under ett räkenskapsår motsvarar uppburna intäkter från fordringar som fastställts under årets lopp och uppburna belopp från fordringar som fastställts under tidigare räkenskapsår.

Fordringar som inte påverkar budgetutfallet redovisas i det ekonomiska resultatet, men kan ur budgetsynvinkel inte anses utgöra intäkter, eftersom det likvida beloppet överförs till reserven och inga åtaganden kan ingås på nytt utan ett rådsbeslut.

Fordringar som fastställts under innevarande år men ännu inte uppburits ska dras ifrån det ekonomiska resultatet vid avstämningen, eftersom de inte ingår i budgetintäkterna. **Fordringar som fastställts under tidigare år och uppburits under innevarande år** måste däremot läggas till det ekonomiska resultatet för att avstämningen ska bli rättvisande.

Nettoeffekten av förfinansiering utgörs av förfinansiering som avräknats mot belopp som återkrävts från stödmottagarna. Denna behållning från kontantinbetalningar utgör budgetintäkter men påverkar inte det ekonomiska resultatet och måste därför läggas till i avstämningssyfte.

De **upplupna nettointäkterna** består främst av upplupna belopp som sammanställts i samband med periodavgränsningen vid årets slut. Endast nettoeffekten, dvs. de upplupna intäkterna för innevarande år minus återföringen av de upplupna intäkterna för föregående år, ska beaktas.

8.2. AVSTÄMNING AV KOSTNADER

Kostnader under innevarande år som ännu inte betalats ska läggas till för att avstämningen ska bli rättvisande, eftersom de ingår i det ekonomiska resultatet men inte i budgetkostnaderna. Däremot måste **kostnader från tidigare år som betalats under innevarande år** dras av från det ekonomiska resultatet vid avstämningen, eftersom de utgör en del av det innevarande årets budgetkostnader och antingen inte påverkar det ekonomiska resultatet eller minskar kostnaderna om rättelser görs.

Behållning från **annullerade betalningar** påverkar inte det ekonomiska resultatet men däremot budgetutfallet.

Nettoeffekten av förfinansiering utgörs av en kombination av ny förfinansiering som utbetalats under innevarande år (redovisad som årets budgetutgifter) och förfinansiering som betalats ut under innevarande eller tidigare år och avräknas mot godkända bidragsberättigande kostnader. De senare beloppen utgör kostnader i den periodiserade redovisningen, men däremot inte kostnader i budgeträkenskaperna, eftersom den ursprungliga förfinansieringen redan tagits upp som en budgetkostnad i det skede då den betalades ut.

De **upplupna nettokostnaderna** består främst av upplupna belopp som sammanställs i samband med periodavgränsningen vid årets slut, dvs. bidragsberättigande kostnader som burits av EUF:s stödmottagare, men som ännu inte har rapporterats till EUF. Endast nettoeffekten beaktas, dvs. de upplupna kostnaderna för innevarande år minus återföring av upplupna kostnader för det föregående året.

FINANSIELL RAPPORT FÖR HELÅR FÖR DE AV EU:S FÖRVALTNINGSFONDER SOM KONSOLIDERATS I EUF

FINANSIELL RAPPORT FÖR HELÅRET 2022 FÖR EU:S FÖRVALTNINGSFOND BÊKOU

Vissa sifferuppgifter i tabellerna nedan kan förefalla inkonsekventa när de summeras på grund av avrundningen till tusentals euro.

BAKGRUNDSINFORMATION

Allmän bakgrund om unionens förvaltningsfonder

Inrättande

I enlighet med artiklarna 234 och 235 i budgetförordningen för Europeiska unionens allmänna budget[5] och artikel 35 i budgetförordningen för elfte EUF[6] får Europeiska kommissionen inrätta förvaltningsfonder för externa åtgärder (*EU-förvaltningsfonder*). Unionens förvaltningsfonder inrättas enligt avtal som ingås med andra givare för katastrofinsatser och insatser efter katastrofsituationer som krävs för att reagera på en kris eller för tematiska åtgärder.

Unionens förvaltningsfonder inrättas av Europeiska kommissionen genom beslut, efter samråd med eller godkännande från Europaparlamentet och rådet. Beslutet omfattar inrättandeavtalet med andra givare.

Unionens förvaltningsfonder får bara inrättas och genomföras om följande villkor är uppfyllda:

- Det ska finnas ett mervärde i unionens intervention: Målen för unionens förvaltningsfonder kan, särskilt på grund av deras omfattning eller potentiella effekter, uppnås bättre på unionsnivå än på nationell nivå, och användningen av befintliga finansieringsinstrument skulle inte vara tillräcklig för att uppnå unionens politiska mål.
- Unionens förvaltningsfonder skapar tydlig politisk synlighet för unionen och förvaltningsfördelar samt bättre kontroll från unionens sida av risker med och utbetalningar av unionens och andra givares bidrag.
- Unionens förvaltningsfonder duplicerar inte andra befintliga finansieringskanaler eller liknande instrument utan att bidra med något nytt.
- Målen för unionens förvaltningsfonder är anpassade till målen för det unionsinstrument eller den budgetpost som de finansieras genom.

EU:s befintliga förvaltningsfonder

Kommissionen har hittills inrättat fyra EU-förvaltningsfonder:

- EU:s förvaltningsfond Bêkou som ska stödja alla aspekter av Centralafrikanska republikens väg ur krisen och dess återuppbyggnadsinsatser. Fonden inrättades den 15 juli 2014.
- EU:s förvaltningsfond Madad, EU:s regionala förvaltningsfond för insatser med anledning av krisen i Syrien. Fonden inrättades den 15 december 2014.
- EU:s förvaltningsfond för nödåtgärder i Afrika som inriktas på stabilitet och insatser mot de bakomliggande orsakerna till irreguljär migration och för fördrivna personer. Fonden inrättades den 12 november 2015.
- EU:s förvaltningsfond Colombia som stöder genomförandet av fredsavtalet i början av återhämtningen och stabiliseringen efter konflikten. Fonden inrättades den 12 december 2016.

Uppgift

EU:s förvaltningsfond Bêkou inrättades i syfte att stödja stabilisering och återuppbyggnad i Centralafrikanska republiken. Enligt inrättandeavtalet är fondens främsta mål att tillhandahålla samstämt och riktat stöd för att stärka resiliensen hos utsatta befolkningsgrupper och stödja alla aspekter av Centralafrikanska republikens väg ur krisen och återbyggnad, att samordna insatser på kort, medellång och lång sikt och att hjälpa grannländer hantera krisens konsekvenser.

[5] Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2018/1046 av den 18 juli 2018 om finansiella regler för unionens allmänna budget.

[6] Rådets förordning (EU) 2018/1877 av den 26 november 2018 med budgetförordning för elfte Europeiska utvecklingsfonden och om upphävande av förordning (EU) 2015/323.

Huvudinslag i verksamheten

I unionsförvaltningsfonden sammanförs medel från olika givare för att finansiera program på grundval av överenskomna mål. Sedan EU:s förvaltningsfond Bêkou inrättades i juli 2014 har 22 program antagits och nått ut till över 2,5 miljoner stödmottagare. Programmen ska hjälpa Centralafrikanska republiken och dess befolkning efter krisen 2013. Närmare bestämt syftar EU:s förvaltningsfond Bêkou till att säkerställa tillgång till grundläggande tjänster (främst hälso- och sjukvård, vatten och sanitet), stödja ekonomisk återhämtning och skapande av arbetstillfällen samt främja social sammanhållning och försoning.

Styrelseform

Europeiska kommissionen förvaltar EU:s förvaltningsfond Bêkou och fungerar också som sekretariat för dess två styrande organ, förvaltningsfondens styrelse och den operativa styrelsen. Förvaltningsfondens styrelse och den operativa kommittén för förvaltningsfonden Bêkou består av företrädare för givarna, kommissionen, Europaparlamentet, en företrädare från Centralafrikanska republikens myndigheter och observatörer. Reglerna för styrelsens sammansättning och dess interna regler fastställs i unionsförvaltningsfondens inrättandeavtal.

Styrelsens huvudsakliga uppgift är att fastställa och se över förvaltningsfondens övergripande strategi. Den operativa styrelsen är ansvarig för urvalet av de åtgärder som finansieras genom fonden och utövar tillsyn över deras genomförande. Den godkänner också årsredovisningen och årsrapporterna om de insatser som finansieras av förvaltningsfonden.

Finansieringskällor

EU:s förvaltningsfond Bêkou finansieras med bidrag från givare.

Årsredovisning

Grund för utarbetande

Den rättsliga ramen och tidsfristerna för utarbetandet av årsredovisningen fastställs i avtalet om upprättande av EU:s förvaltningsfond för Centralafrikanska republiken, EU:s förvaltningsfond Bêkou, och dess interna regler (*inrättandeavtalet*). Enligt detta inrättandeavtal upprättas årsredovisningen i enlighet med de regler som antagits av kommissionens räkenskapsförare (EU:s redovisningsregler, EAR), som grundas på de internationellt godkända redovisningsstandarderna för den offentliga sektorn (IPSAS).

Räkenskapsförare

Kommissionens räkenskapsförare ska fungera som räkenskapsförare för unionsförvaltningsfonderna. Räkenskapsföraren ska ansvara för att fastställa de räkenskapsförfaranden och kontoplaner som är gemensamma för alla unionsförvaltningsfonder. Kommissionens internrevisor, Olaf och revisionsrätten ska ha samma befogenheter i förhållande till unionens förvaltningsfonder som till kommissionens övriga verksamhet. Unionsförvaltningsfonderna är också föremål för en oberoende extern revision varje år.

Årsredovisningens utformning

Årsredovisningen omfattar perioden 1 januari–31 december och omfattar den finansiella rapporten för helåret och rapporterna om budgetgenomförandet. Medan den finansiella rapporten för helåret och de kompletterande noterna upprättas enligt principerna för periodiserad redovisning baseras rapporterna om genomförandet av budgeten i första hand på in- och utbetalningar.

Förfarande från preliminära räkenskaper till beviljande av ansvarsfrihet

Årsredovisningen är föremål för en oberoende extern revision. Den preliminära årsredovisningen utarbetas av räkenskapsföraren och överlämnas senast den 15 februari påföljande år till den operativa kommittén som sedan överlämnar den till det revisionsföretag som enheten valt efter upphandling. Efter revision utarbetar räkenskapsföraren den slutliga årsredovisningen och överlämnar den till den operativa kommittén för godkännande (artikel 8.3.4 c).

Årsredovisningen för EU:s förvaltningsfond Bêkou konsolideras i Europeiska utvecklingsfondens årsredovisning.

Viktiga händelser i verksamheten

Resultat under året

EU lanserade sin första förvaltningsfond (EUTF), kallad Bêkou (som betyder hopp på språket Sango), i juli 2014 för att bistå Centralafrikanska republiken och dess befolkning efter krisen 2013. EU:s förvaltningsfond Bêkou syftar till att säkerställa tillgång till grundläggande tjänster (främst hälso- och sjukvård, vatten och sanitet), stödja landsbygdsutveckling och ekonomisk återhämtning samt främja försoning. Sedan inrättandet av EU:s förvaltningsfond Bêkou har 22 program finansierats och nått mer än hälften av landets befolkning.

Säkerhetssituationen i Centralafrikanska republiken förblev spänd 2022, även om de väpnade åtgärderna var mindre intensiva än 2021. Desinformation och hatpropaganda har fortsatt att spridas. Wagnergruppens närvaro och agerande i landet förblir ett orosmoln för EU – gruppen omfattas av EU:s restriktiva åtgärder sedan december 2021. Dessutom är fredsprocessen i Centralafrikanska republiken fortfarande blockerad och antalet väpnade grupper och miliser ökar, trots den ”Republikdialog” som anordnades i mars. År 2022 präglades också av de ökade politiska spänningarna kring president Touadéras förslag till ändring av konstitutionen, vilket skulle göra det möjligt för honom att ställa upp till omval för en tredje mandatperiod. När det gäller den socioekonomiska situationen steg priserna på basvaror kraftigt under 2022. Sedan juni har bristen på bränsle också varit omfattande, vilket har lett till en allvarlig bränslekris i landet. De stigande livsmedels- och energipriserna i Centralafrikanska republiken, liksom på resten av kontinenten, har påverkats och förvärrats av kriget i Ukraina. Situationen för statsbudgeten är kritisk, och regeringens antagande av kryptovalutan som lagligt betalningsmedel ger anledning till oro. I denna extremt instabila situation var omkring 3,1 miljoner människor – eller 63 % av landets befolkning – i akut behov av humanitärt bistånd 2022, enligt FN:s kontor för samordning av humanitära frågor (Ocha).

Tillträdet för humanitärt bistånd stöter fortfarande på stora hinder, särskilt på grund av osäkerhet, begränsad rörlighet inom landet, fysiska hinder i miljön (vägkvalitet, översvämningar osv.) och våld mot humanitär personal. Under det första halvåret förbättrades tillträdet något, främst på grund av att vissa administrativa restriktioner för inresa till landet upphävdes till följd av lättnader i covid-19-åtgärderna. Bristen på bränsle under andra halvåret påverkade förflyttningen av genomförandepartner och EU-personal till och från landet. Det gjorde det svårare att tillhandahålla humanitärt bistånd och förvärrade den redan kritiska situationen för utsatta befolkningsgrupper som var i stort behov av bistånd.

En exceptionell händelse som bör nämnas på grund av dess inverkan på EU:s arbete i Centralafrikanska republiken, inklusive förvaltningsfonden, var den allvarliga brand som inträffade under natten den 18 december 2022 i EU-delegationens lokaler. Lyckligtvis krävde branden inga människoliv, men den orsakade betydande materiella skador.

Viktiga framsteg inom särskilda fokusområden

De viktiga framsteg under 2022 som presenteras nedan återspeglar förvaltningsfondens viktigaste specifika mål/insatsområden.

När det gäller tillgången till tjänster fortsatte förvaltningsfonden Bêkou att stödja hälso- och sjukvårdssektorn samt sektorn för vattenförsörjning, sanitetstjänster och hygien. På hälso- och sjukvårdsområdet finansierades 408 398 medicinska eller förebyggande konsultationer och hälsovårdsinsatser, främst kurativa (63 %), samt konsultationer för mödrar och barn (15 %). EU-förvaltningsfondens projekt stödde också återställande och uppförande av medicinsk infrastruktur och utbildning av personal och lokala informationsförmedlare. Inom vattenförsörjning, sanitetstjänster och hygien gjorde stödet från EU:s förvaltningsfond Bêkou att 104 597 centralafrikaner fick förbättrad tillgång till dricksvatten eller sanitetsanläggningar, 119 borrhål återställdes eller byggdes och beteendeförändringar och åtgärdernas hållbarhet förstärktes, genom utbildning av 20 reparatörer och information till 31 021 personer om hygien och sanitet.

När det gäller social sammanhållning inriktades de flesta av de aktiviteter som genomfördes med stöd från EU:s förvaltningsfond Bêkous på kvinnors egenmakt, kampen mot könsrelaterat våld och förstärkningen av medierna i landet. 3 243 personer som överlevt könsrelaterat våld fick antingen psykosocial eller medicinsk hjälp eller annat stöd anpassat till deras behov. 4 985 stödtjänster tillhandahölls överlevare 2022. Dessutom gynnades 50 415 centralafrikaner direkt av fredsbyggande och konfliktförebyggande insatser, främst workshoppar för att öka medvetenheten om kampen mot könsrelaterat våld. EU:s förvaltningsfond Bêkou har också fortsatt sitt arbete med nationella och lokala

radiostationer och har gett tekniskt och ekonomiskt stöd till 19 radiostationer. Tack vare detta kan sändningar med anknytning till försoning och social sammanhållning genomföras.

När det gäller att främja ekonomins och produktionssektorernas återhämtning stödde EU:s förvaltningsfond Bêkou både produktionsjordbruk och självhushållsjordbruk. Det gjorde genom stöd till jordbruksgrupper och småbrukare, främjande av jobbskapande (arbetsintensiva sysselsättningar, yrkesutbildning och utveckling av inkomstgenererande verksamheter) och underlättande av tillgången till finansiella tjänster för småföretag och enskilda. Exempelvis deltog 2 733 centralafrikaner i kompetensutveckling i form av entreprenörsutbildning, ekonomisk utbildning eller yrkesutbildning. Ytterligare 2 188 personer fick bättre tillgång till finansiella tjänster genom spar- och låneföreningar i byar.

Budget och budgetgenomförande

I slutet av 2022 uppgick bidragen till EU:s förvaltningsfond Bêkou till över 310 miljoner euro, vilket även var fallet 2021. Den 31 december 2021 hade förvaltningsfonden slutfört åtagandena och upprättat kontrakt för alla mottagna bidrag, med undantag för medel som avsatts för övervakning, utvärdering, revision och kommunikation, som fortfarande kan kontrakteras efter detta datum.

Alla certifierade bidrag från EU-budgeten, medlemsstaterna och andra givare betalades ut, med ett totalt belopp på över 267 miljoner euro, med undantag för 43 miljoner euro från EUF som fortfarande behöver betalas ut för att minska den negativa räntan på kassakontot.

När det gäller kontrakt undertecknade EU:s förvaltningsfond Bêkou tio nya kontrakt, varav sex gällde utgiftskontroll/revision och fyra gällde programutvärdering och kommunikationsverksamhet. Dessa kontrakt hade ett totalt värde på drygt 1,241 miljoner euro[7].

Sist men inte minst betalades mer än 30 miljoner euro ut under 2022. Sedan EU:s förvaltningsfond Bêkou inrättades har över 263 miljoner euro betalats ut.

Verksamhetens påverkan på de finansiella rapporterna för helåret

I de finansiella rapporterna för helåret är påverkan till följd av ovan nämnda verksamhet mest märkbar när man tittar på följande:

- Driftskostnader: En minskning med 25 770 000 euro till följd av avvecklingen av förvaltningsfonden och en därav följande minskning av antalet öppna kontrakt.
- Förfinansiering: En minskning med 811 000 euro på grund av att avräkningen för förfinansieringen i fråga om pågående eller avslutade projekt var högre än beloppen för ny förfinansiering som härrörde från nya kontrakt som undertecknades 2022: under 2022 undertecknades endast tio kontrakt om revisions-, utvärderings- och kommunikationsverksamhet, till ett belopp av 1 241 000 euro.
- Det betydligt lägre antalet öppna kontrakt i slutet av 2022, till följd av förvaltningsfondens avveckling, ledde till en betydande minskning av de upplupna kostnaderna med 12 239 000 euro.
- Finansiella skulder: En ökning med 9 385 000 euro, främst på grund av att de inbetalda bidragen från givarna översteg de nettokostnader som fördelats på givare.

[7] Det totala beloppet på 1,241 miljoner euro omfattar de belopp som anslagits och dragits tillbaka under 2022.

BALANSRÄKNING

I tusen euro

	Not	31.12.2022	31.12.2021
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			
Förfinansiering	*2.1*	*336*	*214*
		336	**214**
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR			
Förfinansiering	*2.1*	*10 829*	*11 762*
Fordringar med motprestation och krav utan motprestation	*2.2*	*3 595*	*4 446*
Likvida medel	*2.3*	*4 316*	*3 792*
		18 740	**20 000**
TOTALA TILLGÅNGAR		**19 076**	**20 214**
LÅNGFRISTIGA SKULDER			
Finansiella skulder	*2.4*	*(12 552)*	*(3 167)*
		(12 552)	**(3 167)**
KORTFRISTIGA SKULDER			
Betalningsåtaganden	*2.5*	*(4 563)*	*(2 847)*
Upplupna kostnader	*2.6*	*(1 961)*	*(14 200)*
		(6 524)	**(17 047)**
TOTALA SKULDER		**(19 076)**	**(20 214)**
NETTOTILLGÅNGAR		**–**	**–**

RESULTATRÄKNING

I tusen euro

	Not	2022	2021
INTÄKTER			
Intäkter från transaktioner utan motprestation			
Intäkter från donationer	*3.1*	*21 504*	*46 995*
Återkrav av kostnader	*3.2*	*42*	*–*
		21 546	**46 995**
Intäkter från transaktioner med motprestation			
Finansiella intäkter	*3.3*	*40*	*–*
		40	**–**
Totala intäkter		**21 586**	**46 995**
KOSTNADER			
Driftskostnader	*3.4*	*(20 251)*	*(46 021)*
Finansieringskostnader	*3.5*	*(12)*	*(48)*
Övriga kostnader	*3.6*	*(1 323)*	*(925)*
Totala kostnader		**(21 586)**	**(46 995)**
EKONOMISKT RESULTAT FÖR ÅRET		**–**	**–**

KASSAFLÖDESANALYS

I tusen euro

	2022	2021
Ekonomiskt resultat för året	*–*	*–*
(Ökning)/minskning av förfinansiering	*811*	*5 924*
(Ökning)/minskning av fordringar med motprestation och krav utan	*851*	*894*
Ökning/(minskning) av finansiella skulder	*9 385*	*(14 671)*
Ökning/(minskning) av betalningsåtaganden	*1 716*	*2 052*
Ökning/(minskning) av upplupna kostnader	*(12 240)*	*2 254*
NETTOKASSAFLÖDE	**524**	**(3 547)**
Nettoökning/(nettominskning) av likvida medel	*524*	*(3 547)*
Likvida medel vid årets början	*3 792*	*7 339*
Likvida medel vid årets slut	*4 316*	*3 792*

FINANSIELL RAPPORT FÖR HELÅRET 2022 FÖR EU:s FÖRVALTNINGSFOND FÖR NÖDÅTGÄRDER I AFRIKA

Vissa sifferuppgifter i tabellerna nedan kan förefalla inkonsekventa när de summeras på grund av avrundningen till tusentals euro.

BAKGRUNDSINFORMATION OM EU:s FÖRVALTNINGSFOND FÖR NÖDÅTGÄRDER I AFRIKA

Allmän bakgrund om unionens förvaltningsfonder

Inrättande

I enlighet med artiklarna 234 och 235 i budgetförordningen för Europeiska unionens allmänna budget[8] och artikel 35 i budgetförordningen för elfte EUF[9] får Europeiska kommissionen inrätta förvaltningsfonder för externa åtgärder (*EU-förvaltningsfonder*). Unionens förvaltningsfonder inrättas enligt avtal som ingås med andra givare för katastrofinsatser och insatser efter katastrofsituationer som krävs för att reagera på en kris eller för tematiska åtgärder.

Unionens förvaltningsfonder inrättas av Europeiska kommissionen genom beslut, efter samråd med eller godkännande från Europaparlamentet och rådet. Beslutet omfattar inrättandeavtalet med andra givare.

Unionens förvaltningsfonder får bara inrättas och genomföras om följande villkor är uppfyllda:

- Det ska finnas ett mervärde i unionens intervention: Målen för unionens förvaltningsfonder kan, särskilt på grund av deras omfattning eller potentiella effekter, uppnås bättre på unionsnivå än på nationell nivå, och användningen av befintliga finansieringsinstrument skulle inte vara tillräcklig för att uppnå unionens politiska mål.
- Unionens förvaltningsfonder skapar tydlig politisk synlighet för unionen och förvaltningsfördelar samt bättre kontroll från unionens sida av risker med och utbetalningar av unionens och andra givares bidrag.
- Unionens förvaltningsfonder duplicerar inte andra befintliga finansieringskanaler eller liknande instrument utan att bidra med något nytt.
- Målen för unionens förvaltningsfonder är anpassade till målen för det unionsinstrument eller den budgetpost som de finansieras genom.

EU:s befintliga förvaltningsfonder

Kommissionen har hittills inrättat fyra EU-förvaltningsfonder:

- EU:s förvaltningsfond Bêkou som ska stödja alla aspekter av Centralafrikanska republikens väg ur krisen och dess återuppbyggnadsinsatser. Fonden inrättades den 15 juli 2014.
- EU:s förvaltningsfond Madad, EU:s regionala förvaltningsfond för insatser med anledning av krisen i Syrien. Fonden inrättades den 15 december 2014.
- EU:s förvaltningsfond för nödåtgärder i Afrika som inriktas på stabilitet och insatser mot de bakomliggande orsakerna till irreguljär migration och för fördrivna personer. Fonden inrättades den 12 november 2015.
- EU:s förvaltningsfond Colombia som stöder genomförandet av fredsavtalet i början av återhämtningen och stabiliseringen efter konflikten. Fonden inrättades den 12 december 2016.

Uppgift

Det främsta målet med EU:s förvaltningsfond för nödåtgärder i Afrika är att stödja alla aspekter av stabilitet och bidra till bättre migrationshantering samt åtgärda de bakomliggande orsakerna till destabilisering, tvångsförflyttning och irreguljär migration, särskilt genom att främja resiliens, ekonomiska och lika möjligheter, säkerhet och utveckling samt förhindra kränkningar av mänskliga rättigheter.

[8] Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2018/1046 av den 18 juli 2018 om finansiella regler för unionens allmänna budget.

[9] Rådets förordning (EU) 2018/1877 av den 26 november 2018 med budgetförordning för elfte Europeiska utvecklingsfonden och om upphävande av förordning (EU) 2015/323.

Huvudinslag i verksamheten

I unionsförvaltningsfonden sammanförs medel från olika givare för att finansiera en åtgärd på grundval av överenskomna mål. EU:s förvaltningsfond för nödåtgärder i Afrika är verksam inom tre geografiska områden, nämligen Sahelregionen och området kring Tchadsjön, Afrikas horn och Nordafrika. Grannländerna till de bidragsberättigade länderna kan, från fall till fall, dra nytta av fondens projekt. Förvaltningsfonden har inrättats för en begränsad period för att på kort och medellång sikt möta utmaningarna i regionerna.

Styrelseform

Europeiska kommissionen förvaltar EU:s förvaltningsfond för nödåtgärder i Afrika och fungerar också som sekretariat för dess två styrande organ, förvaltningsfondens styrelse och den operativa styrelsen. Förvaltningsfondens styrelse och den operativa kommittén för EU:s förvaltningsfond för nödåtgärder i Afrika består av företrädare för givarna och kommissionen, samt företrädare för icke bidragande medlemsstater, myndigheter i stödberättigande länder samt regionala organisationer med observatörsstatus. Reglerna för styrelsens sammansättning och dess interna regler fastställs i unionsförvaltningsfondens inrättandeavtal.

Styrelsens huvudsakliga uppgift är att fastställa och se över förvaltningsfondens övergripande strategi. Den operativa styrelsen är ansvarig för urvalet av de åtgärder som finansieras genom fonden och utövar tillsyn över deras genomförande. Den godkänner också årsredovisningen och årsrapporterna om de insatser som finansieras av förvaltningsfonden.

Finansieringskällor

EU:s förvaltningsfond för nödåtgärder i Afrika finansieras med bidrag från givare. Årsredovisning

Grund för utarbetande

Den rättsliga ramen och tidsfristerna för utarbetandet av årsredovisningen fastställs i avtalet om inrättandet av EU:s förvaltningsfond för Afrika för stabilitet och insatser mot de bakomliggande orsakerna till irreguljär migration och för fördrivna personer i Afrika och dess interna regler (*inrättandeavtalet*). Enligt detta inrättandeavtal upprättas årsredovisningen i enlighet med de regler som antagits av kommissionens räkenskapsförare (EU:s redovisningsregler, EAR), som grundas på de internationellt godkända redovisningsstandarderna för den offentliga sektorn (IPSAS).

Räkenskapsförare

På grundval av inrättandeavtalet ska kommissionens räkenskapsförare fungera som räkenskapsförare för förvaltningsfonderna.

Årsredovisningens utformning

Årsredovisningen omfattar perioden 1 januari–31 december och omfattar den finansiella rapporten för helåret och rapporterna om budgetgenomförandet. Medan den finansiella rapporten för helåret och de kompletterande noterna upprättas enligt principerna för periodiserad redovisning baseras rapporterna om genomförandet av budgeten i första hand på in- och utbetalningar.

Förfarande från preliminära räkenskaper till beviljande av ansvarsfrihet

Årsredovisningen är föremål för en oberoende extern revision. Den preliminära årsredovisningen utarbetas av räkenskapsföraren och överlämnas senast den 15 februari påföljande år till den operativa kommittén som sedan överlämnar den till det revisionsföretag som enheten valt efter upphandling. Efter revision utarbetar räkenskapsföraren den slutliga årsredovisningen och överlämnar den till den operativa kommittén för godkännande.

Årsredovisningen för EU-förvaltningsfonden för nödåtgärder i Afrika konsolideras i Europeiska utvecklingsfondens årsredovisning.

Viktiga händelser i verksamheten

Resultat under året

Eftersom avtalsperioden löpte ut den 31 december 2021 finansierar EU-förvaltningsfonden för nödåtgärder i Afrika från och med januari 2022 inte längre nya finansiella åtaganden eller tilläggsanslag. Finansiella åtaganden som rör administrativ verksamhet såsom revisioner, utvärderingar, övervakning och kommunikation är de enda som kan kontrakteras. Programmen inom ramen för EU-förvaltningsfonden för nödåtgärder i Afrika kommer att fortsätta att genomföras fram till slutet av 2025.

Under 2022 visade EU-förvaltningsfonden för nödåtgärder i Afrika vidare att den är ett snabbt och effektivt genomförandeverktyg som underlättar den politiska dialogen med afrikanska partnerländer, tillämpar innovativa strategier och ger konkreta resultat i de tre regionerna (Sahel och Tchadsjön, Afrikas horn och Nordafrika).

EU-förvaltningsfonden för nödåtgärder i Afrika befäste ytterligare sina resultat i partnerskap med EU-medlemsstaternas utvecklingsorgan, FN-organisationer, icke-statliga organisationer och partnerländer. Eftersom förvaltningsfondens tilldelning av kontrakt upphörde i slutet av 2021 har det totala beloppet för godkända operativa program förblivit detsamma som 2021 (4 935,1 miljoner euro). Från förvaltningsfondens start och fram till slutet av 2022 godkändes 248 program. Vid utgången av 2022 hade de sammanlagda driftsbetalningarna nått omkring 4 176 miljoner euro.

Under 2022 fortsatte EU-förvaltningsfonden för nödåtgärder i Afrika att stödja stabilitet och hantera utmaningar kopplade till migration och tvångsförflyttning samt deras bakomliggande orsaker och möjligheter. Det gjordes i nära samarbete med afrikanska partner i regionerna Sahel och Tchadsjön, Afrikas horn och Nordafrika. Detta stöd omfattar bekämpning av människosmuggling och människohandel samt stöd till frivilligt återvändande till och hållbar återanpassning av migranter i deras ursprungsland.

Under det gångna året låg de samlade medel som utlovats till EU-förvaltningsfonden för nödåtgärder i Afrika kvar på samma nivå som 2021 och uppgick till över 5 061,7 miljoner euro, varav 623,2 miljoner euro utlovades av EU-medlemsstater och andra givare (Förenade kungariket, Norge och Schweiz).

Ansvarsskyldigheten och transparensen har säkerställts genom regelbunden kommunikation, inklusive uppdateringar på webbplatsen för EU:s förvaltningsfond för nödåtgärder i Afrika, publikation av inlägg på sociala medier och anordnande av kommunikationsevenemang. Liksom under tidigare år fortsatte övervaknings- och utbildningssystemrapporterna (finns på EU-förvaltningsfonden för nödåtgärder i Afrikas webbplats) om Sahel och Tchadsjön och Afrikas horn att visa de konkreta resultat som uppnåtts av EU-förvaltningsfonden för nödåtgärder i Afrika på olika arbetsområden. Övervaknings- och utbildningssystemet i den nordafrikanska regionen togs över av en annan genomförandepartner i slutet av 2021. Systemet lade fram sin första årsrapport med kumulativa resultat i regionen, där man rapporterade om framstegen med hjälp av förvaltningsfondens uppsättning av gemensamma outputindikatorer.

Under 2022 drabbades länderna i de tre regionerna av stigande livsmedels- och energipriser liksom av migrationsflöden orsakade av en kombination av sociopolitiska och ekonomiska faktorer som förvärrats av klimatförändringarnas alltmer kännbara effekter. Samtidigt som efterdyningarna av covid-19-pandemin fortfarande var påtagliga ledde den ryska aggressionen mot Ukraina till ökade kostnader för import av livsmedel och bränsle. Denna ekonomiska inflation i kombination med allvarlig torka, översvämningar och lokala konflikter hade en negativ inverkan på ekonomin och livsmedelstryggheten och därmed även på migrationen och rörligheten inom kontinenten.

Säkerhetssituationen i regionen Sahel och Tchadsjön var fortsatt oroväckande, med omfattande våld och spänningar mellan befolkningsgrupper utöver den instabila politiska situationen (särskilt i Mali, Burkina Faso och Tchad). De stigande råvaru- och livsmedelspriserna i kombination med allvarlig torka, översvämningar och konflikter har lett till den värsta livsmedelskrisen på tio år i regionen Sahel och Tchadsjön. I juni 2022 beräknades 38 miljoner människor lida av svält i Västafrika. Samtidigt fortsatte antalet internflyktingar att öka, med 4,6 miljoner tvångsförflyttade eller flyktingar i Burkina Faso, Mali, Niger, Tchad och Mauretanien under första halvåret 2022 (en ökning från 4,2 miljoner i december 2021). Sedan starten av EU-förvaltningsfonden för nödåtgärder i Afrika har finansiering till ett belopp av 2 217,8 miljoner euro godkänts i regionen Sahel och Tchadsjön.

I regionen Afrikas horn ledde torka och miljöförstöring till en livsmedelskris, som förvärrades av de kraftigt höjda livsmedels- och bränslepriserna. Krisen berörde särskilt Etiopien, Kenya och Somalia. I

dessa länder kämpade omkring 20 miljoner människor för sin överlevnad, och för uppskattningsvis 55 miljoner människor runtom i regionen är livsmedelsförsörjningen för närvarande osäker. Översvämningar har också bidragit avsevärt till förflyttningar av befolkningen, särskilt i Sudan och Sydsudan. Samtidigt som den fortsatta instabiliteten och de fortsatta konflikterna förvärrade situationen ytterligare i regionen skedde en viss politisk utveckling i positiv riktning: I Etiopien undertecknades ett avtal om upphörande av fientligheter, i Kenya hölls ett relativt lugnt allmänt val och i Sudan undertecknades ett ramavtal om bildandet av en övergångsregering. Sedan starten av EU-förvaltningsfonden för nödåtgärder i Afrika har finansiering till ett sammanlagt belopp av 1 810 miljoner euro godkänts i regionen Afrikas horn.

I regionen Nordafrika ledde kombinationen av livsmedels- och energibrist, den destabiliserande effekten av Rysslands aggression på Ukraina och de fortsatt påtagliga ekonomiska och sociala efterverkningarna av covid-19 till en mycket ansträngd situation, och denna förvärrades ytterligare av klimatförändringarnas allt tydligare effekter. De nordafrikanska länderna är ursprungs-, transit- och destinationsländer för migration. Över 90 000 migranter och flyktingar anlände till Europa via den centrala Medelhavsrutten under 2022. De flesta migranter kom från Egypten, Tunisien och Bangladesh, och de flesta påbörjade sin resa i Libyen och Tunisien. Detta är en ökning med över 50 % jämfört med 2021 liksom en ökning av antalet migranter från Asien och Nordafrika. Sedan starten av EU-förvaltningsfonden för nödåtgärder i Afrika har finansiering på totalt 907,3 miljoner euro godkänts i regionen Nordafrika.

Budget och budgetgenomförande

Avtalsperioden för EU-förvaltningsfonden för nödåtgärder i Afrika löpte ut den 31 december 2021, och under 2022 påbörjades därför inga nya program och det gjordes inte heller några tilläggsanslag i någon av de tre regioner som omfattas av fonden.

Det totala belopp som anslagits för driftsutgifter och administrativa utgifter sedan starten för EU-förvaltningsfonden för nödåtgärder i Afrika uppgick till 5 056,31 miljoner euro, efter att det totala beloppet för åtaganden dragits av från det tillbakadragna beloppet.

Under 2022 undertecknades 34 nya kontrakt till ett belopp av 3,32 miljoner euro. I denna summa har hänsyn har tagits till nettobeloppet för åtaganden och avsaknaden av tillbakadraganden. Detta kan jämföras med beloppet på 112 miljoner euro 2021. Kontrakten gällde uteslutande administrativ verksamhet (revision, utvärdering, kommunikation och övervakning), eftersom operativa program och verksamheter inte längre kan finansieras efter januari 2022.

Betalningarna under rapporteringsperioden uppgick till 442 miljoner euro, vilket var 306 miljoner euro mindre än 2021 (748 miljoner euro). Betalningarna är lägre 2022, eftersom flera projekt nått slutet av sin genomförandeperiod. Detta är in linje med trenden i den årliga prognosen.

Under 2022 uppgick det totala budgetgenomförandet i termer av tillgängliga åtagandebemyndiganden som utnyttjats genom åtaganden till 99 % (med återkrav och tillbakadragna belopp inräknat).

Under 2022 fortsatte covid-19-pandemin att ha en inverkan på de länder som gynnas av EU-förvaltningsfonden för nödåtgärder i Afrika, även om effekterna inte var lika allvarliga som under 2021. Den finansiering som omorienterades 2021 och 2020 för att tillhandahålla de nödvändiga insatserna mot covid-19 användes fortsatt för att hantera de negativa ekonomiska och sociala konsekvenserna av covid-19, inbegripet förebyggande åtgärder och socioekonomiska begränsningsåtgärder.

Sedan den ryska aggressionen mot Ukraina inleddes har de globala livsmedels- och råvarupriserna ökat i snabb takt, med allvarliga följder för de afrikanska länderna. För de flesta länder i Afrika som är starkt beroende av import av livsmedel och bränsle har de stigande globala råvarupriserna orsakat ett kritiskt läge för statsbudgeten och de inhemska priserna på livsmedel, energi och konsumentvaror. Den ekonomiska inflationen påverkade genomförandet av projekt inom ramen för EU-förvaltningsfonden och minskade köpkraften hos partner och stödmottagare. Det fick en betydande inverkan på insatser som tillhandahöll sociala transfereringar (in natura eller kontant), för att nämna ett exempel.

Verksamhetens påverkan på de finansiella rapporterna för helåret

I de finansiella rapporterna för helåret är påverkan till följd av ovan nämnda verksamhet mest märkbar när man tittar på följande:

- **Förfinansiering:** En minskning med 173 980 000 euro på grund av att avräkningen för förfinansieringen med uppkomna kostnader för pågående eller avslutade projekt var högre än beloppen för ny förfinansiering som härrörde från nya kontrakt som undertecknades 2022. Under

2022 undertecknades endast 30 kontrakt, som alla rörde administrativ verksamhet: revision, utvärdering, kommunikation och övervakning till ett belopp av 2,69 miljoner euro.

- **Finansiella skulder:** En minskning med 190 739 000 euro, främst på grund av att de inbetalda bidragen under året inte var tillräckliga för att täcka de nettokostnader som fördelats på givarna. Detta ledde till en minskning av de likvida medlen.

- **Driftskostnader:** En minskning med 265 746 000 euro till följd av avvecklingen av förvaltningsfonden. 2022 var det första året efter avtalsperiodens slut, vilket ledde till en minskning av antalet öppna kontrakt och därmed till en minskning av utgifterna.

BALANSRÄKNING

I tusen euro

	Not	31.12.2022	31.12.2021
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			
Finansiella tillgångar	*2.1*	*1 943*	*–*
Förfinansiering	*2.2*	*14 927*	*55 305*
		16 870	**55 305**
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR			
Förfinansiering	*2.2*	*304 055*	*437 657*
Fordringar med motprestation och krav utan motprestation	*2.3*	*35 914*	*45 339*
Likvida medel	*2.4*	*157 587*	*179 759*
		497 556	**662 755**
TOTALA TILLGÅNGAR		**514 426**	**718 061**
LÅNGFRISTIGA SKULDER			
Finansiella skulder	*2.5*	*(334 791)*	*(525 530)*
		(334 791)	**(525 530)**
KORTFRISTIGA SKULDER			
Betalningsåtaganden	*2.6*	*(30 975)*	*(53 143)*
Upplupna kostnader	*2.7*	*(148 660)*	*(139 388)*
		(179 635)	**(192 531)**
TOTALA SKULDER		**(514 426)**	**(718 061)**
NETTOTILLGÅNGAR		**–**	**–**

RESULTATRÄKNING

I tusen euro

	Not	2022	2021
INTÄKTER			
Intäkter från transaktioner utan motprestation			
Intäkter från donationer	*3.1*	*605 739*	*871 456*
Återkrav av kostnader	*3.2*	*754*	*16*
		606 493	**871 472**
Intäkter från transaktioner med motprestation			
Finansiella intäkter	*3.3*	*251*	*131*
Övriga intäkter från transaktioner med motprestation	*3.4*	*18 902*	*16 340*
		19 152	**16 471**
Totala intäkter		**625 645**	**887 943**
KOSTNADER			
Driftskostnader	*3.5*	*(590 545)*	*(856 291)*
Finansieringskostnader	*3.6*	*(643)*	*(550)*
Övriga kostnader	*3.7*	*(34 457)*	*(31 103)*
Totala kostnader		**(625 645)**	**(887 943)**
EKONOMISKT RESULTAT FÖR ÅRET		**–**	**–**

KASSAFLÖDESANALYS

I tusen euro

	2022	2021
Ekonomiskt resultat för året	*–*	*–*
Operativ verksamhet		
(Ökning)/minskning av förfinansiering	*173 980*	*159 078*
(Ökning)/minskning av fordringar med motprestation och krav utan motprestation	*9 425*	*(38 992)*
Ökning/(minskning) av finansiella skulder	*(190 739)*	*(20 849)*
Ökning/(minskning) av betalningsåtaganden	*(22 168)*	*7 765*
Ökning/(minskning) av upplupna kostnader	*9 272*	*14 786*
Investeringsverksamhet		
Ökning/minskning av finansiella tillgångar som inte är derivat värderade till verkligt värde via resultatet	*(1 943)*	*–*
NETTOKASSAFLÖDE	**(22 172)**	**121 788**
Nettoökning/(nettominskning) av likvida medel	*(22 172)*	*121 788*
Likvida medel vid årets början	*179 759*	*57 971*
Likvida medel vid årets slut	*157 587*	*179 759*

KONSOLIDERAD FINANSIELL RAPPORT FÖR HELÅRET FÖR EUF OCH EU:S FÖRVALTNINGSFONDER

Vissa sifferuppgifter i tabellerna nedan kan förefalla inkonsekventa när de summeras på grund av avrundningen till miljoner euro.

KONSOLIDERAD BALANSRÄKNING

miljoner euro

	31.12.2022	31.12.2021
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		
Finansiella tillgångar	*69*	*39*
Förfinansiering	*503*	*726*
Fordringar med motprestation	*7*	*4*
	580	**770**
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR		
Finansiella tillgångar	*3*	*–*
Förfinansiering	*1 711*	*1 902*
Fordringar med motprestation och krav utan motprestation	*66*	*85*
Likvida medel	*1 189*	*1 177*
	2 970	**3 164**
TOTALA TILLGÅNGAR	**3 550**	**3 934**
LÅNGFRISTIGA SKULDER		
Finansiella skulder	*(101)*	*(154)*
	(101)	**(154)**
KORTFRISTIGA SKULDER		
Betalningsåtaganden	*(462)*	*(557)*
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	*(1 282)*	*(1 162)*
	(1 744)	**(1 719)**
TOTALA SKULDER	**(1 845)**	**(1 873)**
NETTOTILLGÅNGAR	**1 705**	**2 061**
FONDER OCH RESERVER		
Infordrat fondkapital – aktiva EUF	*65 100*	*62 643*
Infordrat fondkapital från avslutade EUF som överförts från tidigare år	*2 252*	*2 252*
Ekonomiskt resultat överfört från tidigare år	*(62 834)*	*(59 860)*
Ekonomiskt resultat för året	*(2 813)*	*(2 974)*
NETTOTILLGÅNGAR	**1 705**	**2 061**

KONSOLIDERAD RESULTATRÄKNING

miljoner euro

	2022	2021
INTÄKTER		
Intäkter från transaktioner utan motprestation		
Återkravsverksamhet	*19*	*27*
Intäkter från donationer till förvaltningsfonderna	*169*	*272*
	188	**300**
Intäkter från transaktioner med motprestation		
Finansiella intäkter	*3*	*(25)*
Övriga intäkter	*96*	*90*
	99	**64**
Totala intäkter	**287**	**364**
KOSTNADER		
Stödinstrument	*(2 331)*	*(2 218)*
Kostnader genomförda av andra enheter	*(1)*	*–*
Kostnader genomförda av förvaltningsfonderna	*(611)*	*(902)*
Kostnader för samfinansiering	*4*	*(19)*
Finansieringskostnader	*(7)*	*(21)*
Övriga kostnader	*(155)*	*(178)*
Totala kostnader	**(3 100)**	**(3 338)**
EKONOMISKT RESULTAT FÖR ÅRET	**(2 813)**	**(2 974)**

KONSOLIDERAD KASSAFLÖDESANALYS

miljoner euro

	2022	2021
Ekonomiskt resultat för året	*(2 813)*	*(2 974)*
Operativ verksamhet		
Kapitaltillskott – bidrag	*2 458*	*3 657*
(Ökning)/minskning av bidrag till förvaltningsfonder	*(0)*	*–*
(Ökning)/minskning av förfinansiering	*414*	*266*
(Ökning)/minskning av fordringar med motprestation och krav utan motprestation	*16*	*66*
Ökning/(minskning) av avsättningar	*1*	*0*
Ökning/(minskning) av finansiella skulder	*(54)*	*(19)*
Ökning/(minskning) av betalningsåtaganden	*(96)*	*(104)*
Ökning/(minskning) av upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	*120*	*(502)*
Övriga intäkts- och kostnadsposter som inte påverkar likvida medel	*–*	*-*
Investeringsverksamhet		
(Ökning)/minskning av finansiella tillgångar som kan säljas	*(33)*	*(7)*
NETTOKASSAFLÖDE	**12**	**384**
Nettoökning/(nettominskning) av likvida medel	12	384
Likvida medel vid årets början	1 177	793
Likvida medel vid årets slut	1 189	1 177

KONSOLIDERAD REDOGÖRELSE FÖR ÄNDRINGAR I NETTOTILLGÅNGARNA

miljoner euro

	Fondkapital – aktiva EUF (A)	Icke-infordrat fondkapital – aktiva EUF (B)	Infordrat fondkapital – aktiva EUF (C) = (A)–(B)	Ackumulerade reserver (D)	Infordrat fondkapital från avslutade EUF	Reserv för verkligt värde (F)	Totala nettotillgångar (C)+(D)+(E)+(F)
UTGÅENDE BALANS DEN	**73 041**	**14 055**	**58 986**	**(59 854)**	**2 252**	**(5)**	**1 379**
Effekt av omarbetad redovisningsregel EAR 11	–	–	–	*(5)*		*5*	
INGÅENDE BALANS DEN	**73 041**	**14 055**	**58 986**	**(59 860)**	**2 252**	**-**	**1 379**
Kapitaltillskott – bidrag	*(43)*	*(3 700)*	*3 657*	–	–		*3 657*
Ekonomiskt resultat för året	–	–	–	*(2 974)*	–		*(2 974)*
UTGÅENDE BALANS DEN	**72 998**	**10 355**	**62 643**	**(62 834)**	**2 252**	**–**	**2 061**
Kapitaltillskott – bidrag	*(43)*	*(2 500)*	*2 457*				*2 457*
Ekonomiskt resultat för året			–	*(2 813)*			*(2 813)*
UTGÅENDE BALANS DEN	**72 955**	**7 855**	**65 100**	**(65 647)**	**2 252**	**–**	**1 705**

RAPPORT OM DET EKONOMISKA GENOMFÖRANDET AVSEENDE EUF

INNEHÅLL

1. BAKGRUND 79
1.1. Tidigare EUF 79
1.2. Tionde och elfte EUF 80
2. EKONOMISKT GENOMFÖRANDE 81
2.1. EKONOMISKT UTFALL 81
2.2. INTÄKTER 85
2.3. Driftsutgifter och särskilda program 86
3. ORDLISTA 93

1. BAKGRUND

Europeiska utvecklingsfonden (EUF) lanserades 1959 och är det viktigaste instrumentet för att tillhandahålla EU-stöd för utvecklingssamarbete med länderna i Afrika, Karibien och Stillahavsområdet (AKS-länderna) och de utomeuropeiska länderna och territorierna (ULT). EUF:s främsta mål är att minska och på sikt utrota fattigdomen.

Den inrättades genom ett internt avtal mellan företrädarna för medlemsstaterna och styrs av en särskild kommitté. EUF:s medel utgörs av särskilda bidrag från EU-medlemsstaterna, vilka fastställer ett samlat belopp som ska anslås till fonden (under en period på fem år). Utöver de bidrag som nämns ovan kan medlemsstaterna också ingå samfinansieringsavtal eller lämna frivilliga ekonomiska bidrag till EUF. Europeiska kommissionen är ansvarig för det ekonomiska genomförandet av den verksamhet som bedrivs med hjälp av EUF:s medel. Europeiska investeringsbanken (EIB) förvaltar investeringsanslaget.

EUF är en fond som förvaltas på flerårsbasis. Avtalen om varje ny EUF ingås för en period av cirka fem år och styrs av en egen budgetförordning i vilken det krävs att en finansiell rapport för helår ska upprättas för varje enskild EUF. Den finansiella rapporten för helåret utarbetas således separat för varje EUF för den del av fondens medel som förvaltas av kommissionen.

Det interna avtal som inrättade den senaste EUF, den elfte EUF (2014–2020), trädde i kraft den 1 mars 2015. Från och med 2021 ingår samarbetet med AKS-länderna i instrumentet för grannskapet, utvecklingssamarbete och internationellt samarbete (NDICI). De pågående projekt som finansieras genom EUF kommer dock att fortsätta att genomföras enligt den rättsliga grunden för respektive EUF.

Denna rapport är utarbetad i enlighet med artikel 39 i budgetförordningen för elfte EUF[10]. Den ger en bild av EUF:s inkomst- och utgiftstransaktioner med fokus på viktiga händelser som hade en betydande påverkan på det ekonomiska genomförandet år 2020.

Eftersom inga transaktioner pågår i tidigare EUF[11] innehåller denna rapport bara uppgifter för tionde och elfte EUF.

1.1. Tidigare EUF

Sjätte och sjunde EUF

Sjätte EUF avslutades under 2006 och sjunde EUF avslutades under 2008. Under 2019 avslutade kommissionen resterande utestående transaktioner för projekt i åttonde EUF.

I enlighet med artikel 1.2 b i det interna avtalet för nionde EUF har saldon och tillbakadragna anslag från tidigare EUF överförts till nionde EUF.

Åttonde och nionde EUF

År 2021 avslutades åttonde EUF ekonomiskt och operativt med ett sammanlagt utgiftsbelopp på 10 374 miljoner euro. Kommissionen underrättade medlemsstaterna om att åttonde EUF skulle avslutas i det meddelande som lades fram för rådet i oktober 2021.

All verksamhet inom åttonde EUF har slutförts, alla kontroller har genomförts och alla kontrakt och finansiella beslut har avslutats i EUF:s räkenskaper. Alla betalningskrav, som fortfarande var utestående efter det operativa avslutandet, inbetalades eller avskrevs med undantag för tio betalningskrav (inklusive sex rättstvister som följs av rättstjänsten). I enlighet med kommissionens beslut C(2003) 19044 överfördes dessa 10 betalningskrav till nionde EUF.

Avslutningen av nionde EUF fortskrider väl. Det 19 öppna kontrakt kvar, varav 12 rör åtgärder i södra Sudan (rådets beslut 2011/315/EU). Dessa beslut fattades efter tidsfristklausulen för nionde EUF och bör i princip avslutas senast 2024.

[10] RÅDETS FÖRORDNING (EU) 2018/1877.

[11] Med undantag för transaktioner i Sydsudan.

Mellan 2015 och 2022 genomförde kommissionen tre återbetalningar av anslag för åttonde/nionde EUF till ett totalt belopp av 1 868,6[12] miljoner euro. Ett saldo på 43 miljoner euro återbetalades i januari 2023 i samband med den första delbetalningen av medlemsstaternas bidrag till EUF.

1.2. Tionde och elfte EUF

AVS-EG-partnerskapsavtalet undertecknades den 23 juni 2000 i Cotonou av Europeiska gemenskapens medlemsstater och gruppen av länder i Afrika, Karibien och Stillahavsområdet (AKS-länderna). Det trädde i kraft den 1 april 2003 (och inrättade nionde EUF). Cotonouavtalet ändrades två gånger, först genom det avtal som undertecknades i Luxemburg den 25 juni 2005 (som inrättade tionde EUF) och sedan genom det avtal som undertecknades i Ouagadougou den 22 juni 2010 (som inrättade elfte EUF).

Rådets beslut 2001/822/EG av den 27 november 2001 om associering av de utomeuropeiska länderna och territorierna med Europeiska gemenskapen (ULT-beslut) trädde i kraft den 2 december 2001. Detta beslut ändrades den 19 mars 2007 (beslut 2007/249/EG).

Det interna avtalet om finansiering av gemenskapens bistånd inom den fleråriga finansieringsramen för perioden 2014–2020 i enlighet med det reviderade Cotonouavtalet, som antogs av företrädarna för Europeiska gemenskapens medlemsstaters regeringar i augusti 2013, trädde i kraft i mars 2015.

Enligt Cotonouavtalet hade tionde EUF, under den andra perioden (2008–2013), en samlad budget på 22 682 miljoner euro. Av detta belopp anslogs

- 21 966 miljoner euro till AKS-länderna,
- 286 miljoner euro till ULT, och
- 430 miljoner euro till kommissionen som utgifter för administrativt stöd för programplanering och genomförande av EUF.

Beloppet för AKS-länderna är uppdelat enligt följande:

- 17 766 miljoner euro för finansiering av nationella och regionala vägledande program,
- 2 700 miljoner euro för samarbete inom AKS-länderna och mellan olika regioner, och
- 1 500 miljoner euro till investeringsanslag.

En ökad andel av budgeten har avsatts för regionala program, varigenom betydelsen av regional ekonomisk integration betonas som grundläggande ram för nationell och lokal utveckling. En innovation i tionde EUF var skapandet av stimulansbidrag för varje land.

Enligt Cotonouavtalet finansieras den tredje perioden (2014–2020) med gemenskapsstöd till AKS-länderna och ULT genom elfte EUF med ett belopp på 30 506 miljoner euro, varav:

- 29 089 miljoner euro anslås till AKS-länderna i enlighet med artiklarna 1.2 a och 2 d i det interna avtalet, och därav förvaltas 27 955 miljoner euro av Europeiska kommissionen,
- 364,5 miljoner euro har anslagits till ULT i enlighet med artiklarna 1.2 a och 3.1 i det interna avtalet, varav 359,5 miljoner euro förvaltas av Europeiska kommissionen, och
- 1 052,5 miljoner euro anslås för kommissionens finansiering av kostnaderna för programplanering och genomförande av medel från elfte EUF i enlighet med artikel 1.2 a i det interna avtalet.

[12] 1 402 570 000 euro i överbryggningsanslag (rådets beslut 2015/0246), 200 miljoner (rådets beslut 2017/1206), 223 miljoner (rådets beslut 2020/1708) och 43 miljoner (rådets beslut 2021/1941).

2. EKONOMISKT GENOMFÖRANDE

2.1. EKONOMISKT UTFALL

ANSLAGSUTVECKLING FÖR TIONDE EUF

Tionde EUF
ANSLAGSUTVECKLING: 31.12.2022
ANALYS AV ANSLAG PER INSTRUMENT

(miljoner euro)

	INSTRUMENT	URSPRUNGLIGT ANSLAG	ACKUMULERAD ÖKNING/MINSKNING AV MEDEL 31.12.2021	ÖKNING ELLER MINSKNING AV MEDEL UNDER 2022	närknin	NUVARANDE ANSLAGSNIVÅ
AKS	*Samfinansiering*	*0*	*202*			*202*
	Regelbundna utbetalningar från medlemsstater	*20,896*	*(391)*	*337*		*20,842*
	DELSUMMA AKS	20,896	(189)	337		21,044
ULT	*Regelbundna utbetalningar från medlemsstater*	*0*	*240*	*(0)*		*240*
	DELSUMMA ULT	0	240	(0)		240
	TOTALT TIONDE EUF	20,896	51	337		21,284

ANSLAGSUTVECKLING FÖR ELFTE EUF

Elfte EUF
ANSLAGSUTVECKLING: 31.12.2022
ANALYS AV ANSLAG PER INSTRUMENT

(miljoner euro)

	INSTRUMENT	URSPRUNGLIGT ANSLAG	ACKUMULERAD ÖKNING/MINSKNING AV MEDEL 31.12.2021	ÖKNING ELLER MINSKNING AV MEDEL UNDER 2022	närknin	NUVARANDE ANSLAGSNIVÅ
AKS	*Samfinansiering*	*0*	*88*	*2*		*89*
	Kommissionens interna servicenivåavtal	*0*	*1*			*1*
	Regelbundna utbetalningar från medlemsstater	*29,008*	*308*	*(602)*		*28,713*
	DELSUMMA AKS	29,008	395			28,804
ULT	*Samfinansiering*	*0*	*0*			*0*
	Kommissionens interna servicenivåavtal	*0*	*0*			*0*
	Regelbundna utbetalningar från medlemsstater	*0*	*352*	*1*		*353*
	DELSUMMA ULT	0	352			353
	TOTALT ELFTE EUF	29,008	870	(721)		29,157

(1) Genom rådets beslut 2013/759/EU (3) inrättades övergångsåtgärder för förvaltningen av EUF (*överbryggningsanslag*) för att säkerställa tillgången till medel för samarbete med länderna i Afrika, Karibien och Stillahavsområdet (*AKS-länderna*) och med de utomeuropeiska länderna och territorierna (ULT) samt när det gäller stödutgifter, från den 1januari 2014 och fram till ikraftträdandet av det interna avtalet för elfte EUF.

UTVECKLING AV TIONDE EUF:S ÅTAGANDEN, AVSATTA MEDEL OCH BETALNINGAR

KONSOLIDERAD REDOVISNING FÖR EUF 31.12.2022
TYP AV STÖD
AKS + ULT – Tionde EUF

(miljoner euro)

		ANSLAG	BESLUT			AVSATTA MEDEL			BETALNINGAR		
			MMANLA	ÅRLIGEN	%	MMANLA	ÅRLIGEN	%	MMANLA	ÅRLIGEN	%
		(1)	(2)		(2) : (1)	(3)		(3) : (2)	(4)		(4) : (3)
AKS	Regelbundna utbetalningar från medlemsstaterna										
AKS	DELSUMMA: A-ANSLAG – NATIONELLA ANSLAG	12,370	12,325	(67)	100%	12,283	(50)	100%	12,162	19	99%
AKS	DELSUMMA: B-ANSLAG - NATIONELLA ANSLAG	1,966	1,965	(6)	100%	1,961	(3)	100%	1,959	(0)	100%
AKS	DELSUMMA: LIVSMEDELSTRYGGHET	343	484	484	141%	316	316	65%	232	232	73%
AKS	DELSUMMA: GENOMFÖRANDEKOSTNADER OCH RÄNTEINTÄKT	527	526		100%	526		100%	522		99%
AKS	DELSUMMA: ANSLAG TILL FLERA AKS-LÄNDER	3,628	3,618	(37)	100%	3,549	(3)	98%	3,323	84	94%
AKS	DELSUMMA: REGIONALA ANSLAG	1,960	1,810	(15)	92%	1,778	(16)	98%	1,694	2	95%
AKS	Samfinansiering										
AKS	Anslag										
AKS	DELSUMMA: A-ANSLAG – NATIONELLA ANSLAG	185	178	(1)	96%	175	(2)	98%	172	8	98%
AKS	DELSUMMA: GENOMFÖRANDEKOSTNADER OCH RÄNTEINTÄKT	5	5		111%	5		100%	4	1	78%
AKS	DELSUMMA: ANSLAG TILL FLERA AKS-LÄNDER	12	11		91%	11		100%	11		100%
AKS	Reserv som inte kan tas i anspråk										
AKS	DELSUMMA: RESERV SOM INTE KAN TAS I ANSPRÅK – TIONDE	137									
ULT	Regelbundna utbetalningar från medlemsstaterna										
ULT	Anslag										
ULT	DELSUMMA: A-ANSLAG – NATIONELLA ANSLAG	186	186	(1)	100%	183	0	99%	170	1	93%
ULT	DELSUMMA: B-ANSLAG - NATIONELLA ANSLAG	14	14	(0)	100%	14		100%	14		100%
ULT	DELSUMMA: GENOMFÖRANDEKOSTNADER OCH RÄNTEINTÄKT	5	5		100%	5		100%	5		100%
ULT	DELSUMMA: REGIONALA ANSLAG	34	34		100%	34		99%	34	0	100%
ULT	Reserv som inte kan tas i anspråk										
ULT	DELSUMMA: RESERV SOM INTE KAN TAS I ANSPRÅK – TIONDE	17									
	TOTALT: AKS + ULT (INKL. RESERVER) (A + B)	21,389	21,162	356	99%	20,841	241	98%	20,302	347	97%

UTVECKLING AV ELFTE EUF:S ÅTAGANDEN, AVSATTA MEDEL OCH BETALNINGAR

KONSOLIDERAD REDOVISNING FÖR EUF 31.12.2022
TYP AV STÖD
AKS + ULT – Elfte EUF

(miljoner euro)

		ANSLAG	BESLUT			AVSATTA MEDEL			BETALNINGAR		
			MMANLA	ÅRLIGEN	%	MMANLA	ÅRLIGEN	%	MMANLA	ÅRLIGEN	%
		(1)	(2)		(2) : (1)	(3)		(3) : (2)	(4)		(4) : (3)
AKS	Regelbundna utbetalningar från medlemsstaterna										
	DELSUMMA: A-ANSLAG – NATIONELLA ANSLAG	15,449	15,421	(110)	100%	14,413	391	93%	11,062	1,086	77%
	DELSUMMA: B-ANSLAG - NATIONELLA ANSLAG	1,060	1,060	(3)	100%	1,039	22	98%	980	115	94%
	DELSUMMA: ÖVERBRYGGNINGSANSLAG	0									
	DELSUMMA: LIVSMEDELSTRYGGHET	112	112	112	100%	21	21	19%	3	3	15%
	DELSUMMA: GENOMFÖRANDEKOSTNADER OCH RÄNTEINTÄKT	1,067	1,067	(3)	100%	1,063	(0)	100%	910	54	86%
	DELSUMMA: ANSLAG TILL FLERA AKS-LÄNDER	4,009	3,907	(1)	97%	3,822	120	98%	3,186	218	83%
	DELSUMMA: REGIONALA ANSLAG	7,293	7,286	(14)	100%	7,047	56	97%	5,452	526	77%
	Samfinansiering										
	DELSUMMA: A-ANSLAG – NATIONELLA ANSLAG	46	46		100%	45	(0)	98%	26	8	59%
	DELSUMMA: GENOMFÖRANDEKOSTNADER OCH RÄNTEINTÄKT	4	4		100%	4		100%	0		10%
	DELSUMMA: ANSLAG TILL FLERA AKS-LÄNDER	33	33		100%	33		100%	27	4	83%
	DELSUMMA: REGIONALA ANSLAG	8	6	2	75%	6	2	100%	4		67%
	Reserv som inte kan tas i anspråk										
	DELSUMMA: RESERV SOM INTE KAN TAS I ANSPRÅK – ELFTE E	75									
	Kommissionens interna servicenivåavtal										
	DELSUMMA: A-ANSLAG – NATIONELLA ANSLAG	1	1		52%	1		100%	1		100%
ULT	Regelbundna utbetalningar från medlemsstaterna										
	Anslag										
	DELSUMMA: A-ANSLAG – NATIONELLA ANSLAG	211	211	(1)	100%	194	(1)	92%	192	9	99%
	DELSUMMA: B-ANSLAG - NATIONELLA ANSLAG	12	12		100%	12		100%	12		99%
	DELSUMMA: ÖVERBRYGGNINGSANSLAG	0									
	DELSUMMA: GENOMFÖRANDEKOSTNADER OCH RÄNTEINTÄKT	8	8	(0)	100%	6		77%	5	0	84%
	DELSUMMA: REGIONALA ANSLAG	103	102	(0)	100%	102	0	100%	52	15	51%
	Reserv som inte kan tas i anspråk										
	DELSUMMA: RESERV SOM INTE KAN TAS I ANSPRÅK – ELFTE E	2									
	TOTALT: AKS + ULT (INKL. RESERVER) (A + B)	29,491	29,275	(18)	99%	27,806	611	95%	21,912	2,039	79%

2.2. INTÄKTER

Typ av intäkt

Medlemsstaternas bidrag är EUF:s viktigaste intäkter. Tre gånger per år infordrar Europeiska kommissionen och Europeiska investeringsbanken bidrag från medlemsstaterna till EUF. De bidragsbelopp som infordras varje år speglar de betalningar som ska täckas under året.

Sammanfattning av medlemsstaternas bidrag

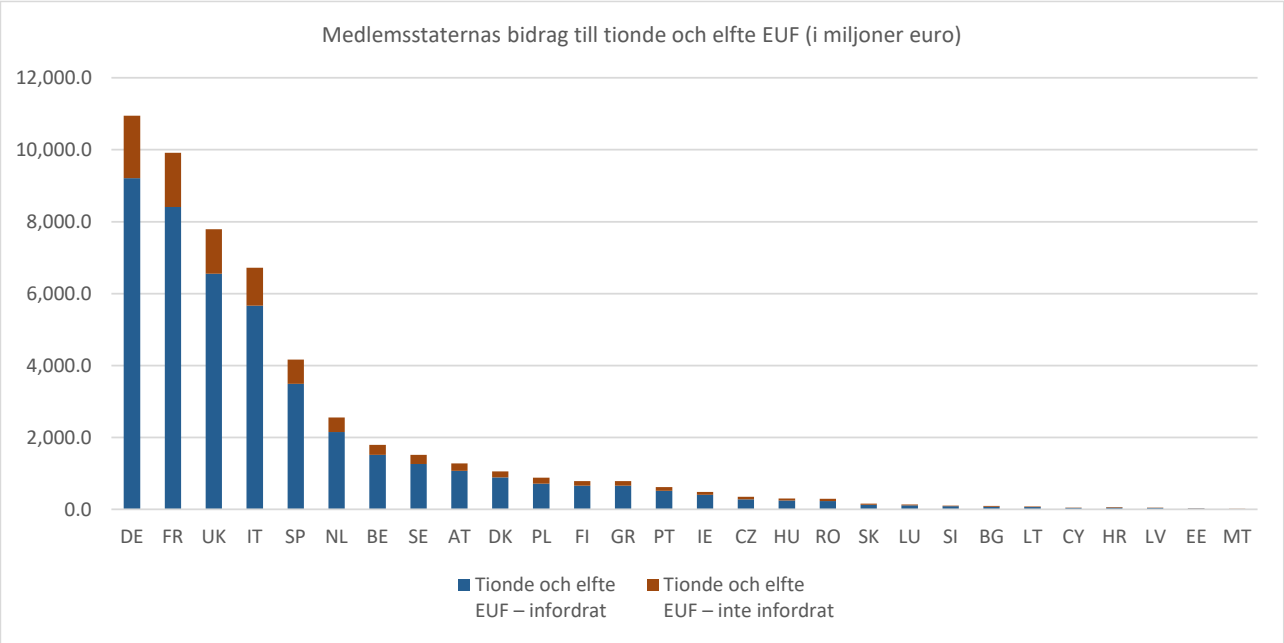

2.3. Driftsutgifter och särskilda program

Typ av utgift

Det belopp som är tillgängligt i den fleråriga budgetramen består av 3 % som anslagits till kommissionen för utgifter för administrativt stöd och 97 % som anslagit för genomförandet av EUF-projekt. Beloppen fastställs genom varje internt avtal och kan ökas genom frivilliga bidrag och intäkter från transaktioner.

Fördelning per typ av utgift av belopp för vilka åtaganden gjorts, kontrakt upprättats och betalning gjorts

	ANSLAG	BESLUT			AVSATTA MEDEL			BETALNINGAR		
		SAMMANLAGT	ÅRLIGEN	%	SAMMANLAGT	ÅRLIGEN	%	SAMMANLAGT	ÅRLIGEN	%
	(1)	(2)		(2) : (1)	(3)		(3) : (2)	(4)		(4) : (3)
GENOMFÖRANDEKOSTNADER OCH RÄNTEINTÄKTER TIONDE OCH ELFTE EUF	1,630	1,629	11	99.9%	1,622	13	99.6%	1,448	57	89.3%
OPERATIVT GENOMFÖRANDE (A + B) TIONDE OCH ELFTE EUF	50,442	50,049	338	99.2%	48,260	853	96.4%	41,827	2,286	86.7%
TOTALT TIONDE OCH ELFTE EUF AKS + ULT (A + B)	52,071	51,677	349	99.2%	49,882	866	96.4%	43,276	2,343	86.8%

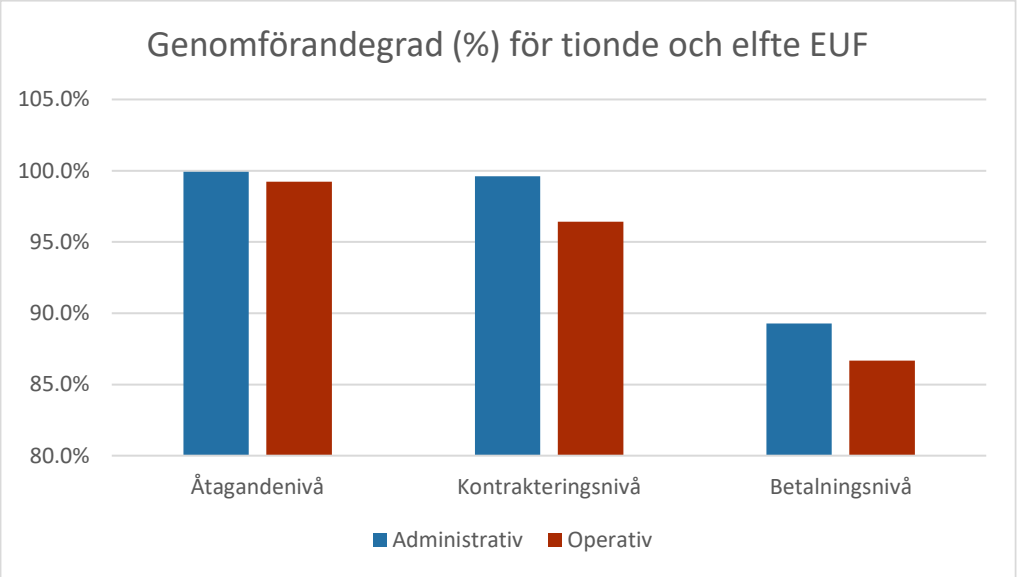

Fördelning per region och land av belopp för vilka åtaganden gjorts, kontrakt upprättats och betalning gjorts

KUMULERADE BELOPP FÖR EUF 31.12.2022 PER LAND I % AV ANSLAG								
Tionde och elfte EUF		**TOTALT TIONDE OCH ELFTE EUF (i miljoner euro)**						
Kumulerat 2022		**Anslag**	**Beslut**	**i procent av anslag**	**Avsatta medel**	**i procent av anslag**	**Betalningar**	**i procent av anslag**
	Allmänt/totala administrativa anslag/ränta	**1,621**	1,615	100%	1,615	100%	1,440	89%
	Reserv/Ej fördelat per land	**2,671**	2,553	96%	2,553	96%	2,403	90%
	Alla AKS-länder	**4,292**	**4,168**	**97%**	**4,168**	**97%**	**3,842**	**90%**
AKS	**Angola**	**348**	348	100%	345	99%	289	83%
	Benin	**738**	736	100%	719	97%	667	90%
	Botswana	**129**	129	100%	127	98%	123	95%
	Burkina Faso	**1,306**	1,302	100%	1,299	99%	1,249	96%
	Burundi	**569**	569	100%	550	97%	514	90%
	Kamerun	**521**	521	100%	507	97%	461	89%
	Kap Verde	**146**	146	100%	146	100%	144	99%
	Komorerna	**79**	79	100%	76	95%	67	85%
	Kongo	**163**	163	100%	159	97%	107	65%
	Demokratiska republiken Kongo	**1,422**	1,421	100%	1,358	96%	1,162	82%
	Elfenbenskusten	**706**	705	100%	701	99%	663	94%
	Djibouti	**186**	186	100%	175	94%	140	75%
	Eritrea	**215**	215	100%	215	100%	35	16%
	Etiopien	**1,614**	1,609	100%	1,585	98%	1,375	85%
	Gabon	**33**	33	100%	32	97%	29	89%
	Gambia	**314**	314	100%	312	99%	253	81%
	Ghana	**791**	787	99%	782	99%	709	90%
	Guinea-Bissau	**186**	186	100%	185	100%	162	87%
	Guinea	**503**	503	100%	495	98%	426	85%
	Mauritius	**82**	82	100%	82	100%	81	99%
	Kenya	**871**	867	100%	856	98%	696	80%
	Lesotho	**259**	256	99%	247	95%	191	74%
	Liberia	**489**	489	100%	443	91%	422	86%
	Madagaskar	**788**	788	100%	732	93%	518	66%
	Malawi	**1,025**	1,023	100%	943	92%	856	84%
	Mali	**1,424**	1,423	100%	1,402	98%	1,200	84%
	Mauretanien	**345**	344	100%	340	99%	305	88%
	Moçambique	**1,460**	1,453	100%	1,266	87%	1,044	72%
	Namibia	**189**	188	100%	177	94%	166	88%
	Niger	**1,279**	1,275	100%	1,257	98%	1,194	93%
	Nigeria	**1,141**	1,110	97%	1,099	96%	1,008	88%
	Uganda	**991**	991	100%	978	99%	791	80%
	Centralafrikanska republiken	**610**	610	100%	584	96%	529	87%
	Rwanda	**840**	840	100%	836	100%	808	96%
	São Tomé och Príncipe	**56**	56	100%	54	96%	46	82%
	Senegal	**666**	666	100%	660	99%	606	91%
	Seychellerna	**23**	23	100%	23	99%	22	96%
	Sierra Leone	**663**	663	100%	629	95%	572	86%

	Somalia	**901**	899	100%	896	99%	884	98%
	Sudan	**298**	298	100%	298	100%	298	100%
	Sydsudan	**90**	90	100%	90	100%	90	100%
	Swaziland	**128**	126	98%	114	89%	100	78%
	Tanzania	**1,172**	1,172	100%	1,114	95%	993	85%
	Tchad	**936**	936	100%	880	94%	756	81%
	Togo	**378**	378	100%	375	99%	351	93%
	Zambia	**834**	834	100%	773	93%	593	71%
	Zimbabwe	**470**	470	100%	467	99%	444	94%
	*** Totalt Afrika**	**28,377**	**28,304**	**100%**	**27,379**	**96%**	**24,139**	**85%**
	Antigua och Barbuda	**15**	15	100%	15	100%	14	93%
	Barbados	**22**	22	100%	22	99%	20	91%
	Belize	**43**	43	100%	41	96%	31	74%
	Dominica	**41**	41	100%	41	99%	40	98%
	Grenada	**21**	21	100%	20	99%	20	97%
	Franska Guyana	**79**	79	100%	76	97%	76	97%
	Haiti	**1,013**	1,012	100%	891	88%	754	74%
	Jamaica	**236**	236	100%	233	99%	219	93%
	Dominikanska republiken	**283**	283	100%	281	99%	274	97%
	Saint Lucia	**32**	32	100%	32	100%	29	91%
	Saint Kitts och Nevis	**8**	8	100%	8	99%	6	72%
	Saint Vincent och Grenadinerna	**26**	26	100%	26	99%	22	83%
	Surinam	**27**	27	100%	27	99%	20	74%
	Trinidad och Tobago	**29**	29	100%	28	99%	22	76%
	*** Totalt Karibien**	**1,875**	**1,873**	**100%**	**1,742**	**93%**	**1,550**	**83%**
	Fiji	**49**	49	100%	48	99%	46	96%
	Cooköarna	**5**	5	100%	5	100%	5	100%
	Salomonöarna	**69**	69	100%	68	99%	61	89%
	Kiribati	**42**	42	100%	42	99%	30	71%
	Marshallöarna	**17**	17	100%	17	100%	14	86%
	Mikronesien	**23**	23	100%	22	97%	11	46%
	Nauru	**4**	4	100%	4	99%	4	98%
	Niue	**3**	3	100%	3	100%	3	100%
	Palau	**5**	5	100%	4	70%	4	68%
	Papua Nya Guinea	**244**	240	98%	232	95%	178	73%
	Samoa	**67**	67	100%	67	100%	66	99%
	Östtimor	**174**	174	100%	172	99%	150	86%
	Tonga	**28**	28	100%	28	100%	28	99%
	Tuvalu	**13**	13	100%	13	99%	13	96%
	Vanuatu	**55**	55	100%	52	96%	46	83%
	*** Totalt Stillahavsområdet**	**798**	**794**	**99%**	**777**	**97%**	**659**	**83%**
	Anslag till flera AKS-länder	**8,118**	8,005	99%	7,589	93%	6,663	82%
	Afrikanska länder med portugisiska som officiellt språk	**61**	61	100%	59	98%	54	89%
	Södra Afrika tionde EUF	**137**	137	100%	137	100%	134	98%
	CENTRALAFRIKA	**573**	570	99%	538	94%	389	68%
	ÖSTAFRIKA OCH SÖDRA AFRIKA	**3,109**	3,106	100%	2,968	95%	2,213	71%
	Västafrika	**1,960**	1,957	100%	1,930	98%	1,515	77%
	Karibien	**540**	539	100%	505	94%	363	67%
	Stillahavsområdet	**327**	323	99%	285	87%	196	60%
ULT	*** Totalt regionalt samarbete AKS**	**14,826**	**14,699**	**99%**	**14,012**	**95%**	**11,526**	**78%**

	AKS	**50,168**	**49,837**	**99%**	**48,078**	**96%**	**41,716**	**83%**
	Reserv/Ej fördelat per land/territorium	**32**	13	41%	11	35%	10	32%
	Alla utomeuropeiska länder och territorier	**32**	**13**	**41%**	**11**	**35%**	**10**	**32%**
	Anguilla	**28**	28	100%	27	99%	27	99%
	Falklandsöarna (Malvinerna)	**10**	10	100%	10	100%	10	100%
	Pitcairnöarna	**5**	5	100%	5	100%	5	100%
	Turks- och Caicosöarna	**32**	32	100%	32	100%	32	100%
	Brittiska Jungfruöarna	**2**	2	100%	2	98%	2	90%
	Montserrat	**33**	33	100%	33	100%	33	100%
	Sankt Helena	**38**	38	100%	38	100%	38	100%
	*** Totalt brittiska utomeuropeiska länder och territorier**	**147**	**147**	**100%**	**146**	**100%**	**146**	**100%**
	Nederländska Antillerna	**41**	40	99%	23	57%	20	49%
	Nederländska Antillerna - Bonaire	**4**	4	100%	4	98%	2	56%
	Nederländska Antillerna - Saba	**3**	3	100%	3	100%	3	100%
	Nederländska Antillerna - Sint Eustatius	**2**	2	100%	2	100%	2	100%
	Aruba	**21**	21	100%	21	99%	19	91%
	Sint-Maarten	**14**	14	100%	8	55%	5	33%
	*** Totalt nederländska utomeuropeiska länder och territorier**	**86**	**85**	**99%**	**62**	**72%**	**52**	**61%**
	Wallis och Futuna	**39**	39	100%	37	95%	27	71%
	Mayotte	**29**	29	100%	29	100%	29	100%
	Nya Kaledonien	**50**	50	100%	50	100%	50	100%
	Franska Polynesien	**51**	51	100%	50	98%	49	97%
	Saint-Pierre-et-Miquelon	**47**	47	100%	47	100%	47	100%
	*** Totalt franska utomeuropeiska länder och territorier**	**215**	**215**	**100%**	**212**	**99%**	**202**	**94%**
	Reserv/Ej fördelat per region	**137**	137	100%	136	99%	86	63%
	*** Totalt regionalt samarbete ULT**	**137**	**137**	**100%**	**136**	**99%**	**86**	**63%**
	ULT	**617**	**597**	**97%**	**568**	**92%**	**497**	**81%**
TOTALT: AKS + ULT		**50,785**	**50,435**	**99%**	**48,646**	**96%**	**42,213**	**83%**

Fördelning per utgiftsområde för elfte EUF av belopp för vilka åtaganden gjorts, kontrakt upprättats och betalning gjorts

Fördelning per utgiftsområde för elfte EUF av belopp för vilka åtaganden gjorts, kontrakt upprättats och betalning gjorts (DAC sektorkoder)[13]

(miljoner euro)

Sektor	Åtagande	Kontrakt	Betalning
Social infrastruktur och tjänster			
110-Utbildning	1,192.46	1,133.56	958.72
120-Hälso- och sjukvård	2,131.40	2,485.23	2,201.03
130-Befolkningspolitik/-program och reproduktiv hälsa	352.44	50.67	30.23
140-Vatten och sanitet	788.50	833.83	479.83
150-Nationella myndigheter och civilsamhället	5,826.12	6,373.64	5,426.96
160-Annan social infrastruktur och tjänster	996.71	1,377.42	1,301.39
Social infrastruktur och tjänster TOTALT	11,287.63	12,254.35	10,398.17
Ekonomisk infrastruktur och tjänster			
210-Transport och lagring	1,425.48	2,162.30	990.95
220-Kommunikationer	140.96	143.99	101.70
230-Energi	2,015.13	1,893.12	1,065.10
240-Banktjänster och finansiella tjänster	82.03	118.10	68.99
250-Företagstjänster och andra tjänster	343.43	313.63	170.94
Ekonomisk infrastruktur och tjänster TOTALT	4,007.01	4,631.15	2,397.68
Produktionssektorer			
310-Jordbruk, skogsbruk och fiske	3,252.66	2,886.40	2,074.39
320-Industri, mineraltillgångar och gruvindustri, byggverksamhet	641.59	450.66	224.19
330-Handel och turism	507.49	416.58	230.57
Produktionssektorer TOTALT	4,401.74	3,753.65	2,529.15
Flersektor / övergripande			
410-Allmänt miljöskydd	989.82	901.85	594.87
430-Övrigt flersektoriellt	3,882.47	2,560.60	1,861.88
Flersektoriellt/övergripande TOTALT	4,872.29	3,462.45	2,456.75
Råvarustöd och allmänt programbistånd			
510-Allmänt budgetstöd	3,116.32	3,598.77	2,837.52
520-Utvecklingsbistånd för livsmedel	614.50	389.97	354.32
Råvarustöd och allmänt programbistånd TOTALT	3,730.82	3,988.75	3,191.84
Skuldåtgärder			
600-Skuldåtgärder	183.00	183.00	183.00
Skuldåtgärder TOTALT	183.00	183.00	183.00
Humanitärt bistånd			
720-Katastrofinsatser	746.19	473.49	465.38
730-Återuppbyggnad, katastrofbistånd och återanpassning	137.83	64.96	35.79
740-Katastrofberedskap	72.79	126.50	84.60
Humanitärt bistånd TOTALT	956.81	664.95	585.77
Givares administrativa kostnader / ej anslagna / ospecificerade			
910-Givares administrativa kostnader	982.02	967.20	820.72
998 Ej anslagna / ospecificerade	183.74	41.41	29.70
Ej tillämpligt – ej tillgängligt	260.50	5.98	2.02
rativa kostnader för givare / ej anslagna / ospecificerade TOTALT	1,426.26	1,014.59	852.44
TOTALT BELOPP FÖR ELFTE EUF	**30,865.56**	**29,952.88**	**22,594.80**

[13]Bruttobelopp (dvs. utan hänsyn till tillbakadraganden och betalningskrav).
Beloppen i kolumnerna för åtagande, kontrakt och betalning är färgkodade

Fördelning per utgiftsområde för elfte EUF av ackumulerade belopp för vilka åtaganden gjorts, kontrakt upprättats och betalning gjorts

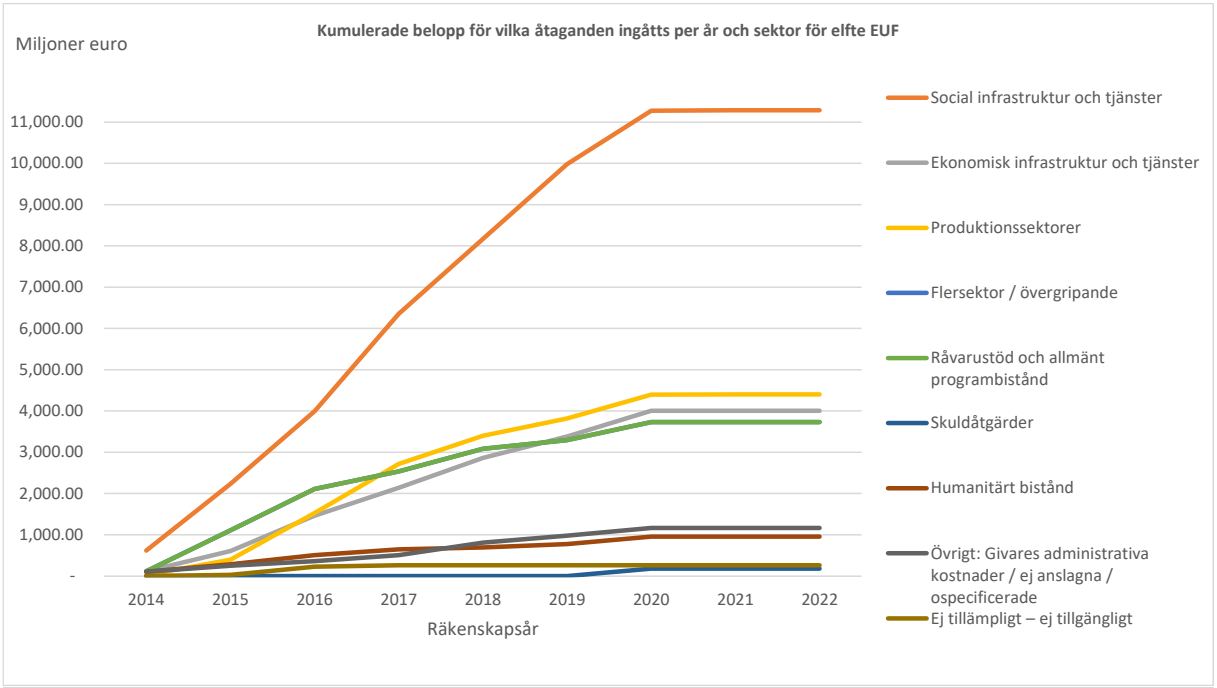

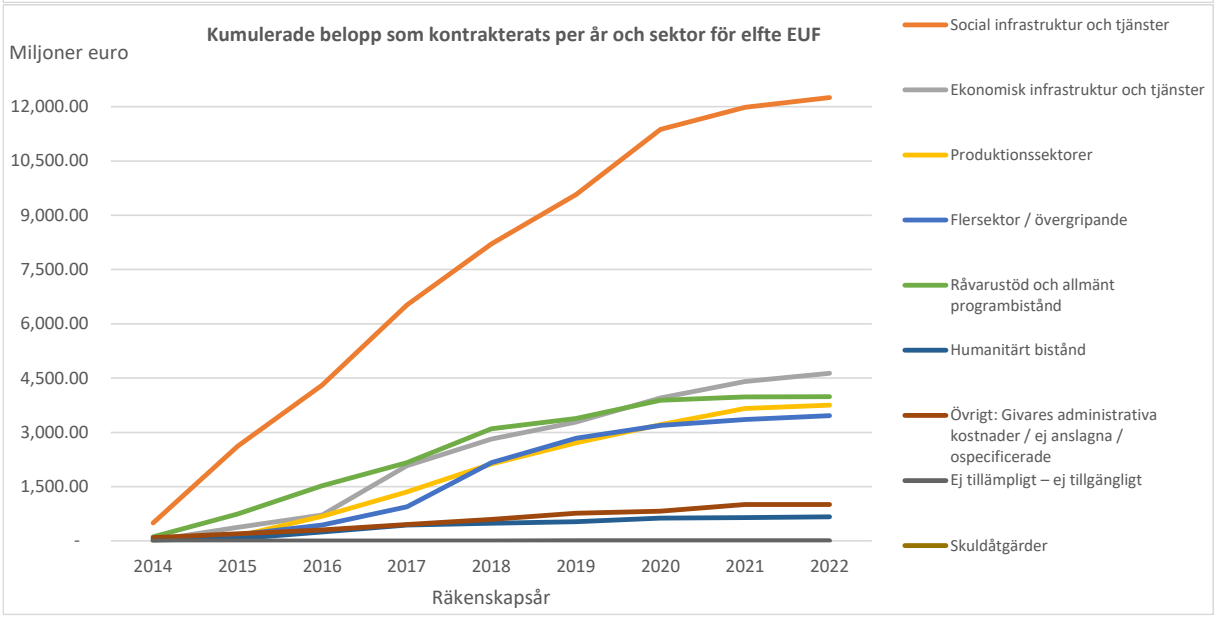

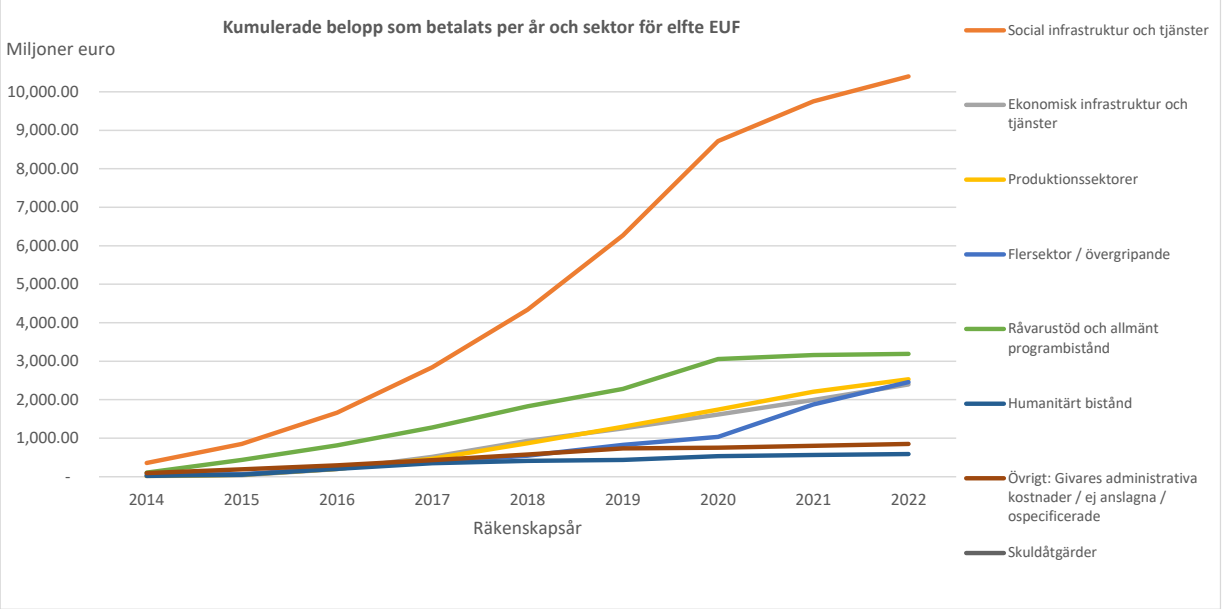
Kumulerade belopp som betalats per år och sektor för elfte EUF
Miljoner euro
10,000.00
9,000.00
8,000.00
7,000.00
6,000.00
5,000.00
4,000.00
3,000.00
2,000.00
1,000.00
-
2014
2015
2016
2017
2018
2019
2020
2021
2022
Räkenskapsår
Social infrastruktur och tjänster
Ekonomisk infrastruktur och tjänster
Produktionssektorer
Flersektor / övergripande
Råvarustöd och allmänt programbistånd
Humanitärt bistånd
Övrigt: Givares administrativa kostnader / ej anslagna / ospecificerade
Skuldåtgärder

3. ORDLISTA

Administrativa anslag

Anslag för att täcka enheters löpande kostnader (personal, byggnader, kontorsutrustning).

Antagen budget

Budgetförslaget blir den antagna budgeten så snart det har godkänts av budgetmyndigheten.

Ändringsbudget

Beslut som fattats under budgetåret för att ändra (öka, minska, överföra) delar av den antagna budgeten för det året.

Anslag

Budgetfinansiering.

I budgeten planeras både åtaganden (rättsliga utfästelser om finansiering) och betalningar (kontantutbetalning eller banköverföring till stödmottagare). Anslag för åtaganden och betalningar är ofta separerade i tiden (differentierade anslag), eftersom det är vanligt att man först gör fullständiga åtaganden för fleråriga program och projekt under samma år man fattar beslut om dem, medan betalningarna sedan görs under ett antal år i takt med att programmet och projekten fortsätter genomföras.

Inkomster avsatta för särskilda ändamål

Inkomster som erhållits för att finansiera specifika utgiftsposter.

Budgetutfall

Skillnaden mellan erhållna inkomster och utbetalda belopp, inklusive justeringar för överföringar, annulleringar och valutakursskillnader.

För EU:s organ och byråer ska det belopp som blir resultatet återbetalas till den finansierande myndigheten.

Budgetgenomförande

Förbrukning av budgeten genom utgifts- och inkomsttransaktioner.

Budgetpost/Budgetrubrik/Budgetsituation

När det gäller budgetens struktur tas inkomster och utgifter upp i budgeten enligt en bindande kontoplan som avspeglar karaktären hos och syftet med varje post som införts av budgetmyndigheten. De enskilda rubrikerna (avdelning, kapitel, artikel eller punkt) utgör en formell beskrivning av kontoplanen.

Budgetåtagande

Åtgärd genom vilken den behöriga utanordnaren reserverar de budgetanslag som är nödvändiga för att täcka senare betalningar för att uppfylla rättsliga åtaganden.

Annullering av anslag

Anslag som inte har tagits i anspråk i slutet av räkenskapsåret och som inte kan överföras ska annulleras.

Överföring av anslag

Undantag från principen om ettårighet i den mån anslag som inte kunnat användas under ett visst budgetår får överföras, under stränga villkor och i undantagsfall, för användning under det påföljande året.

Åtagandebemyndiganden

Åtagandebemyndiganden täcker det totala värdet för rättsliga åtaganden (kontrakt, bidragsöverenskommelser eller bidragsbeslut) som kan undertecknas under det innevarande räkenskapsåret.

Tillbakadragande

En åtgärd varigenom den behöriga utanordnaren helt eller delvis annullerar ett avdelande av anslag som tidigare gjorts genom ett budgetåtagande.

Differentierade anslag

Differentierade anslag används för att finansiera fleråriga insatser. De täcker för innevarande räkenskapsår den totala kostnaden för de rättsliga åtaganden som ingåtts för insatser vars genomförande sträcker sig över mer än ett räkenskapsår.

Ekonomiskt resultat

Utgifters och inkomsters effekter på balansräkningen på grundval av reglerna för periodiserad redovisning.

Fastställda fordringar

Rätt att uppbära inkomster från en gäldenär som erkänns genom utfärdande av ett betalningskrav.

Valutakursskillnader

Den skillnad som beror på valutakurser som tillämpas på transaktioner med länder utanför euroområdet eller på omvärdering av tillgångar och skulder i utländsk valuta vid avslutandet av räkenskaper.

Utgifter

Term som används för att beskriva utgifter som belastar budgeten härrörande från alla typer av finansieringskällor.

Bidrag

Direkta ekonomiska bidrag från budgeten till tredjepartsmottagare som deltar i verksamhet som främjar unionens politik.

Anslag som förfaller

Outnyttjade anslag som ska annulleras vid räkenskapsårets slut. När ett anslag förfaller innebär det att tillståndet att ådra sig utgifter och/eller skulder för hela eller delar av anslaget annulleras.

Gemensamma företag (och EIT) får i enlighet med sina finansiella regler föra upp eventuella outnyttjade anslag i sin beräkning av inkomster och utgifter under högst tre på varandra följande räkenskapsår (enligt den så kallade n+3-regeln). Därmed kan anslag för gemensamma företag som förfallit återanvändas fram till räkenskapsår n+3.

Rättslig grund / grundläggande rättsakt

Den rättsakt som antagits av den lagstiftande myndigheten (vanligtvis rådet och Europaparlamentet) och som specificerar målet för unionens utgiftsprogram, syftet med anslagen, reglerna för intervention, sista giltighetsdag och de relevanta finansiella regler som ska tjäna som rättslig grund för genomförandet av utgiftsprogrammet.

Rättsliga åtaganden

Den handling genom vilken utanordnaren ingår en förpliktelse gentemot tredje part som medför en belastning för unionens budget.

Vanliga former av rättsliga åtaganden är kontrakt vid upphandling, bidragsöverenskommelser och bidragsbeslut.

Icke-differentierade anslag

Anslag som tillgodoser årliga behov och för vilka åtaganden därför måste göras under budgetåret. Endast belopp som berättigar till automatisk överföring kan betalas ut påföljande år. Icke-differentierade anslag som inte har utnyttjats, dvs. för vilka åtaganden gjorts i slutet av året, annulleras (såvida inte kommissionen i undantagsfall genom ett beslut godkänner en icke-automatisk överföring). Icke-differentierade anslag är avsedda att täcka administrativa utgifter och åtagandebemyndigandena motsvarar betalningsbemyndigandena.

Driftsanslag

Driftsanslagen finansierar arbetet på olika politikområden, huvudsakligen genom utbetalning av bidrag eller inom ramen för upphandling.

Utestående åtaganden

Utestående åtaganden (eller RAL, från franskans reste à liquider) definieras som anslagna belopp för vilka åtaganden gjorts men som ännu inte har betalats ut. De uppkommer på grund av användningen av fleråriga program och den åtskillnad som görs mellan åtagande- respektive betalningsbemyndiganden.

Betalningsbemyndiganden

Betalningsbemyndiganden täcker utgifter som förfaller till betalning under det innevarande året och som härrör från rättsliga åtaganden som kan ha ingåtts antingen under innevarande år eller tidigare år.

Utestående åtaganden (Reste à liquider)

Belopp som återstår att betala för ett budgetåtagande vid en viss tidpunkt. Jfr utestående åtaganden.

Överskott

Positiv skillnad mellan inkomster och utgifter och som ska lämnas tillbaka till den finansierande myndigheten. Jfr. budgetutfall.

Överföringar mellan budgetposter

Överföringar mellan budgetposter innebär att anslag omfördelas från en budgetpost till en annan, under loppet av räkenskapsåret, vilket utgör ett undantag från principen om specificering.

ÅRSRAPPORT OM GENOMFÖRANDET – MEDEL SOM FÖRVALTAS AV EUROPEISKA INVESTERINGSBANKEN

EUROPEISKA INVESTERINGSBANKEN **CA/561/23**

Den 29 mars 2023

STYRELSEN

INVESTERINGSANSLAGET

FINANSIELL RAPPORT FÖR HELÅR

DEN 31 DECEMBER 2022

(1) Rapport över finansiell ställning

(2) Rapport över resultat och övrigt totalresultat

(3) Rapport över ändringar vad gäller bidragsgivarnas medel

(4) Rapport över kassaflöden

(5) Noter till den finansiella rapporten för helåret

(6) Oberoende revisorns rapport

ORG.: E KONFIDENTIELLT

RAPPORT ÖVER FINANSIELL STÄLLNING
PER DEN 31 DECEMBER 2022

(i tusen euro)

	Noter	31.12.2022	31.12.2021
TILLGÅNGAR			
Likvida medel	5	1,451,970	1,358,564
Fordringar på bidragsgivare	9/17	85,321	85,210
Likvida finansiella tillgångar	10	73,003	-
Finansiella derivat	6	75,852	7
Lån och förskott	7	1,849,786	1,986,281
Aktier och andra värdepapper med rörlig avkastning	8	797,341	697,631
Övriga tillgångar	11	950	1,086
Totala tillgångar		**4,334,223**	**4,128,779**
SKULDER OCH MEDEL FRÅN BIDRAGSGIVARNA			
SKULDER			
Finansiella derivat	6	-	18,835
Förutbetalda intäkter	12	52,417	48,432
Avsättningar för låneåtaganden	14	16,583	16,602
Skulder till tredje parter	15	190,927	239,639
Övriga skulder	16	2,419	2,333
Totala skulder		**262,346**	**325,841**
MEDEL FRÅN BIDRAGSGIVARNA			
Infordrade bidrag från medlemsstaterna	17	3,701,695	3,471,695
Balanserade vinstmedel		370,182	331,243
Totala medel från bidragsgivarna		**4,071,877**	**3,802,938**
Totala skulder och medel från bidragsgivarna		**4,334,223**	**4,128,779**

RAPPORT ÖVER RESULTAT OCH ÖVRIGT TOTALRESULTAT FÖR DET RÄKENSKAPSÅR SOM UPPHÖRDE DEN 31 DECEMBER 2022

(i tusen euro)

	Noter	Från och med den 1.1.2022 till och med den 31.12.2022	Från och med den 1.1.2021 till och med den 31.12.2021
Ränta och liknande intäkter*	19	93,786	86,456
Ränta och liknande kostnader	19	-5,479	-10,436
Ränta och liknande intäkter netto		**88,307**	**76,020**
Intäkter från avgifter och provisioner	20	511	2,219
Kostnader för avgifter och provisioner	20	-761	-175
Nettointäkter från avgifter och provisioner		**-250**	**2,044**
Ändringar i verkligt värde på finansiella derivat		94,680	-51,770
Nettoresultat på aktier och andra värdepapper med rörlig avkastning	21	24,432	123,627
Nettoresultat på lån och förskott värderade till verkligt värde via resultatet	7	-3,080	3,568
Nettovalutaresultat		-140,104	33,676
Nettoresultat av finansiella transaktioner		**-24,072**	**109,101**
Ändring i nedskrivning av lån och förskott netto efter återföring	7	8,562	42,974
Ändring i avsättningar för garantier, netto efter återföring	13	-	851
Ändring i avsättningar för låneåtaganden, netto efter återföring	14	20	16,616
Allmänna administrativa kostnader	22	-33,628	-53,136
Årets resultat		**38,939**	**194,470**
Sammantaget totalresultat för året		**38,939**	**194,470**

* För det år som slutade den 31 december 2022 omfattade ränta och liknande intäkter 85,8 miljoner euro (år 2021: 77,5 miljoner euro) beräknat på tillgångar som värderas till upplupet anskaffningsvärde med hjälp av effektivräntemetoden.

RAPPORT ÖVER ÄNDRINGAR VAD GÄLLER BIDRAGSGIVARNAS MEDEL FÖR DET RÄKENSKAPSÅR SOM UPPHÖRDE DEN 31 DECEMBER 2022

(i tusen euro)

		Infordrade bidrag	Balanserade vinstmedel	Totalt
Den 1 januari 2022	**Noter**	**3,471,695**	**331,243**	**3,802,938**
Bidrag från medlemsstaterna som infordrats under året	17	230,000	-	230,000
Resultat år 2022		-	38,939	38,939
Ändringar vad gäller bidragsgivarnas medel		**230,000**	**38,939**	**268,939**
Den 31 december 2022		**3,701,695**	**370,182**	**4,071,877**

		Infordrade bidrag	Balanserade vinstmedel	Totalt
Den 1 januari 2021		**3,221,695**	**136,773**	**3,358,468**
Bidrag från medlemsstaterna som infordrats under året	17	250,000	-	250,000
Resultat år 2021		-	194,470	194,470
Ändringar vad gäller bidragsgivarnas medel		**250,000**	**194,470**	**444,470**
Den 31 december 2021		**3,471,695**	**331,243**	**3,802,938**

RAPPORT ÖVER KASSAFLÖDEN
FÖR DET RÄKENSKAPSÅR SOM UPPHÖRDE DEN 31 DECEMBER 2022

(i tusen euro)

	Noter	Från och med den 1.1.2021 till och med den 31.12.2022	Noter Från den 1 januari 2021 till den 31 december 2021
OPERATIV VERKSAMHET			
Årets resultat		38,939	194,470
Justeringar för:			
Nettoresultat i verkligt värde på aktier och andra värdepapper med rörlig avkastning	8	-9,271	-130,991
Ändring i nedskrivning av lån och förskott netto efter återföring	7	-8,562	-42,974
Nettoresultat på lån och förskott värderade till verkligt värde via resultatet	7	3,080	-3,568
Ändringar i upplupen ränta och upplupet anskaffningsvärde på lån och förskott		2,291	6,462
Ändring i avsättningar för ställda garantier, netto efter återföring	13	-	-851
Ändring i avsättningar för låneåtaganden, netto efter återföring		-19	-16,550
Ändringar i verkligt värde på derivat		-94,680	51,770
Ändringar i upplupen ränta och upplupet anskaffningsvärde på likvida finansiella tillgångar	10	321	-1,271
Ändring av förutbetalda intäkter		3,985	18,700
Valutakursändringars effekter på lån	7	-53,747	-84,893
Effekten av valutakursförändringar på aktier och andra värdepapper med rörlig avkastning	8	-25,463	-27,230
Valutakursändringars effekter på likvida medel		-12,006	-9,875
Resultat från operativ verksamhet före justering av rörelsens tillgångar och skulder		**-155,132**	**-46,801**
Låneutbetalningar	7	-260,493	-515,212
Återbetalning av lån	7	458,381	339,944
Ändring av upplupna räntor på likvida medel	5	1,822	-304
Förvärv av likvida finansiella tillgångar	10	-920,290	-2,333,691
Förfallna likvida finansiella tillgångar	10	847,608	2,684,293
Ökning av aktier och andra värdepapper med rörlig avkastning	8	-139,935	-84,224
Nettoavkastning på aktier och andra värdepapper med rörlig avkastning		90,219	77,749
Minskning av övriga tillgångar		136	977
Ökning av övriga skulder		86	1,113
(Minskning)/ökning av belopp som ska utbetalas till Europeiska investeringsbanken		-58,093	34,598
Nettokassaflöde (nyttjat i) / från den operativa verksamheten		**-135,691**	**158,442**
FINANSIERINGSVERKSAMHET			
Bidrag som tagits emot från medlemsstaterna		238,450	250,444
Belopp som erhållits från medlemsstaterna avseende räntesubventioner och tekniskt bistånd		61,450	63,254
Belopp som betalats för medlemsstaternas räkning avseende räntesubventioner och tekniskt bistånd		-60,619	-27,337
Nettokassaflöde från finansieringsverksamhet		**239,281**	**286,361**
Nettoökning av likvida medel		**103,590**	**444,803**
Sammanfattande rapport över kassaflöden:			
Likvida medel vid räkenskapsårets början		**1,359,005**	**924,077**
Nettokassaflöde (nyttjat i) / från:			
Operativ verksamhet		-135,691	158,442
Finansieringsverksamhet		239,281	286,361
Effekter till följd av likvida medels valutakursförändringar		-12,006	-9,875
Likvida medel vid räkenskapsårets slut		**1,450,589**	**1,359,005**
Likvida medel består av:			
Kontanter	5	328,079	434,064
Tidsbunden inlåning (exklusive upplupen ränta)	5	963,004	672,730
Bankcertifikat	5	159,506	252,211
		1,450,589	**1,359,005**

Noter till den finansiella rapporten för helåret den 31 december 2022

1 Allmänna uppgifter

Investeringsanslaget upprättades inom ramen för Cotonouavtalet om samarbete och utvecklingsstöd (*avtalet*), som förhandlades fram mellan länder i Afrika, Karibien och Stillahavsområdet (*AKS-länderna*) respektive EU och dess medlemsstater den 23 juni 2000 och som reviderades den 25 juni 2005 och den 22 juni 2010.

Investeringsanslaget är inte en separat juridisk person och Europeiska investeringsbanken (*EIB* eller *banken*) förvaltar bidragen på medlemsstaternas vägnar (*givare*) i enlighet med villkoren i avtalet och fungerar som en förvaltare av investeringsanslaget.

Finansieringen enligt avtalet kommer från EU-medlemsstaternas budgetar. EU-medlemsstaterna bidrar med de belopp som fördelas för att finansiera investeringsanslaget och bidragen till finansieringen av räntesubventioner enligt de fleråriga budgetramarna (det första finansprotokollet omfattar perioden 2000–2007 och kallas nionde Europeiska utvecklingsfonden (EUF), det andra finansprotokollet omfattar perioden 2008–2013 och kallas tionde EUF och det tredje finansprotokollet omfattar perioden 2014–2020 och kallas elfte EUF). EIB har anförtrotts förvaltningen av följande:

(iv) Investeringsanslaget som är en revolverande fond med riskhanteringsförmåga på 3 685,5 miljoner euro avsedd att främja investeringar från den privata sektorn i AKS-länderna, av vilka 48,5 miljoner euro tilldelas de utomeuropeiska länderna och territorierna (ULT).

(v) Bidrag för finansiering av räntesubventioner till ett värde av högst 1 220,85 miljoner euro för AKS-länder och högst 8,5 miljoner euro för ULT. Högst 15 % av dessa subventioner får användas för att finansiera projektrelaterat tekniskt bistånd.

EU och AKS har enats om att ändra beslutet om övergångsåtgärder för att förlänga tillämpningen av bestämmelserna i AKS–EU-partnerskapsavtalet fram till den 30 juni 2023, eller fram till ikraftträdandet av det nya avtalet eller provisorisk tillämpning av det nya avtalet mellan unionen och AKS-staterna, beroende på vilket som inträffar först (beslut nr 3/2019 av AVS–EU-ambassadörskommittén om antagande av övergångsåtgärder i enlighet med artikel 95.4 i AVS–EU-partnerskapsavtalet, som senare ändrades genom beslut nr 3/2021 av AKS–EU-ambassadörskommittén av den 26 november 2021 och beslut nr 970/2022 av AVS–EU-ambassadörskommittén av den 16 juni 2022).

Förordningen om inrättande av instrumentet för grannskapet, utvecklingssamarbete och internationellt samarbete – Europa i världen, som trädde i kraft den 14 juni 2021 (förordning (EU) 2021/947 av den 9 juni 2021), utgör den primära rättsliga grunden för EU:s bistånd utanför EU under 2021–2027 och styrningen av bankens nya institutionella mandat för verksamhet utanför Europeiska unionen, inbegripet AKS-regionen. Detta inkluderar integreringen av EUF, som då hanterades utanför EU-budgeten, i EU-budgeten. Förordningen om inrättande av instrumentet för grannskapet, utvecklingssamarbete och internationellt samarbete kommer att ge kommissionen den rättsliga grunden att anförtro framtida EU-mandat till EIB för dess verksamhet utanför EU. Den kommer också att utgöra ramen för unionens externa investeringar i samarbete med partnerinstitut genom bidrag eller garantier från EU-budgeten.

Den 23 december 2020 beslutade rådet att förlänga nuvarande period vad avser investeringsanslagets åtaganden för AKS med minst sex månader. Framöver ska återflöden från AKS-ländernas investeringsanslag användas inom ramen för instrumentet för grannskapet, utvecklingssamarbete och internationellt samarbete genom en kombination av ett särskilt politikområde för den privata sektorn i AKS-länderna genom Europeiska fonden för hållbar utveckling (EFHU+) och en förvaltningsfond.

Efter förlängningen av investeringsanslagets åtagandeperiod godkände banken transaktioner i enlighet med sitt mandat fram till den 30 juni 2021 (rådets beslut (EU) 2020/2233 av den 23 december 2020 om ingående av åtaganden för medel som härrör från återflöden inom ramen för AKS-investeringsanslaget från transaktioner inom ramen för nionde, tionde och elfte Europeiska utvecklingsfonderna - L 437, 28.12.2020, s. 188).

Den finansiella rapporten för helåret har utarbetats enligt principen om kontinuerlig verksamhet enligt vilken det antas att investeringsanslaget kommer att kunna uppfylla alla betalningsåtaganden vid varje transaktion. Investeringsanslagets varaktighet har inte fastställts. Det interna avtalet för elfte EUF fortsätter att vara i kraft (i enlighet med artikel 14.3 i avtalet) under den tid som krävs för att alla transaktioner som finansieras inom ramen för AKS–EU-partnerskapsavtalet, ULT-beslutet och den fleråriga budgetramen ska kunna genomföras i sin helhet.

Nuvarande årsredovisning omfattar perioden från och med den 1 januari 2022 till och med den 31 december 2022.

På förslag från direktionen antog styrelsen den finansiella rapporten för helåret den 29 mars 2023 och godkände att den överlämnades till dess råd för godkännande senast den 25 april 2023.

2 Viktiga redovisningsprinciper

2.2 Grund för utarbetandet – uttalande om att IFRS följs

Investeringsanslagets finansiella rapport för helåret har utarbetats i enlighet med International Financial Reporting Standards (IFRS), som de antagits av Europeiska unionen.

2.2 Centrala bedömningar och uppskattningar vid redovisningen

Vid upprättandet av den finansiella rapporten för helåret krävs det att uppskattningar och bedömningar används. Det krävs också att bankens ledning gör sina egna avvägningar vid tillämpningen av redovisningsprinciperna för investeringsanslaget. De områden som är särskilt komplexa och som kräver en hög grad av avvägning eller där antaganden och uppskattningar är signifikanta för den finansiella rapporten för helåret beskrivs nedan.

De viktigaste bedömningar och uppskattningar som används är följande:

- **Värdering av finansiella instruments verkliga värde**

De verkliga värdena på finansiella tillgångar och finansiella skulder som handlas på aktiva marknader bygger på noterade marknadspriser eller mäklarpriser. När det verkliga värdet inte kan härledas från aktiva marknader fastställs det genom användning av olika värderingsmetoder som inkluderar matematiska modeller. De indata som används i dessa modeller tas, om möjligt, från observerbara marknader, men om detta inte är möjligt krävs en viss grad av bedömning för att fastställa det verkliga värdet. Värderingar delas in i olika nivåer i hierarkin för verkligt värde baserat på de indata som använts i de värderingsmetoder som beskrivs i noterna 2.4.2 och 4.

- **Nedskrivningsförlust på lån och förskott**

Värderingen av förväntade kreditförluster kräver att ledningen gör betydande avvägningar, i synnerhet bedömningen av en betydande ökning av kreditrisken sedan det första redovisningstillfället, användningen av framåtblickande information och skattningar av belopp och tidpunkt för framtida kassaflöden och värdet av säkerheter vid fastställande av nedskrivningsförluster. Dessa skattningar bygger på ett antal faktorer, vilket kan leda till betydande ändringar av tidpunkten för och storleken på avsättningar för de kreditförluster som ska redovisas (not 2.4.2). Relevanta antaganden om effekterna på nedskrivningar till följd av den allmänna osäkerheten och olika risker till följd av Rysslands invasion av Ukraina beskrivs i not 2.4.2.2 och not 3.2.3.7.

- **Värdering av icke-börsnoterade investeringar i eget kapital**

Värderingen av icke-börsnoterade investeringar i eget kapital baseras normalt på ett av följande inslag:

- Nyligen gjorda transaktioner på marknadsmässiga villkor (armlängdsprincipen).
- Aktuellt verkligt värde för andra instrument som i stort sett är desamma.
- Förväntat kassaflöde, diskonterat till nuvärdet för tillgångar med liknande villkor och riskegenskaper.
- Metoden med justerat substansvärde netto. or
- Andra värderingsmodeller.

Beräkningen av kassaflödet och diskonteringsfaktorer för icke-börsnoterade investeringar i eget kapital omfattar en hög grad av uppskattning. Inom ramen för investeringsanslaget kalibreras värderingsmetoderna med jämna mellanrum och deras giltighet testas genom användning av antingen priser från observerbara aktuella marknadstransaktioner med samma instrument eller andra tillgängliga observerbara marknadsdata.

- **Konsolidering av enheter i vilka investeringsanslaget innehar intressen**

EIB gjorde den betydande bedömningen att ingen av de enheter i vilka banken har intressen kontrolleras av investeringsanslaget. Detta beror på att komplementären, fondförvaltaren eller fondstyrelsen i alla sådana enheter ensam har ansvaret för förvaltningen och kontrollen av partnerskapets verksamheter och har befogenheten och ansvaret för att göra allt för att fullgöra partnerskapets syfte och mål enligt investerings- och policyriktlinjerna.

- **Osäkerhet till följd av interbankräntereformen (IBOR)**

För det referensvärde som ska upphöra att gälla omedelbart efter den 30 juni 2023, nämligen USD Libor, tillämpas i investeringsanslaget International Accounting Standards Boards (IASB) ändringar i första fasen i samband med denna osäkerhet.

2.3 Byte av redovisningsprinciper

Med undantag av nedanstående ändringar har man i investeringsanslaget konsekvent tillämpat de redovisningsprinciper som anges i not 2.4 under alla de perioder som den finansiella rapporten för helåret omfattar. I investeringsanslaget har man antagit följande nya standarder och ändringar av standarder.

Nya och ändrade standarder som har antagits för investeringsanslaget

Följande ändringar av gällande standarder trädde i kraft för investeringsanslagets redovisning den 1 januari 2022:

- Årliga förbättringar av IFRS-standarder 2018–2020
- Hänvisning till det konceptuella ramverket – Ändringar av IFRS 3
- Förlustkontrakt – Kostnad för fullgörande av ett kontrakt – Ändringar av IAS 37

De ovan angivna ändringarna påverkade inte de belopp som redovisats under tidigare perioder och förväntas inte i någon större utsträckning påverka innevarande eller kommande perioder.

Nya standarder, ändringar och tolkningar som ännu inte har antagits för investeringsanslaget

Den 31 december 2022 hade följande standarder och ändringar av befintliga standarder utfärdats men var inte obligatoriska för årliga rapporteringsperioder som löpte ut den 31 december 2022:

Standarder och ändringar av befintliga standarder som godkänts av EU och ska börja tillämpas för årliga rapporteringsperioder som börjar den 1 januari 2023 eller senare:

- Ändringar i IAS 1 Utformning av finansiella rapporter och IFRS Practice Statement 2: Upplysning om redovisningsprinciper
- Ändringar av IAS 8 Redovisningsprinciper, ändringar i uppskattningar och bedömningar samt fel: Definition av uppskattningar

Ändringar av befintliga standarder som inte/ännu inte godkänts av EU:

- Ändringar av IAS 1 Utformning av finansiella rapporter:
  - Klassificering av skulder som kort- eller långfristiga (utfärdad den 23 januari 2020),
  - klassificering av skulder som kort- eller långfristiga – Uppskjutande av ikraftträdandedatumet (utfärdad den 15 juli 2020) och
  - villkorade långfristiga skulder (utfärdad den 31 oktober 2022).

Vid tidpunkten för godkännandet av dessa finansiella rapporter har ingen av ovanstående standarder eller ändringar av befintliga standarder antagits tidigt i investeringsanslaget och inga tolkningar har utfärdats som är tillämpliga och behöver beaktas i samband med investeringsanslaget när det gäller någon av balansdagarna. Ledningen räknar med att alla relevanta uttalanden kommer att antas för den första perioden den dag då uttalandet träder i kraft eller senare, och att detta inte kommer att få någon väsentlig inverkan på investeringsanslagets finansiella rapporter.

2.4 Sammanfattning av viktiga redovisningsprinciper

I rapporten över finansiell ställning redovisas tillgångar och skulder i fallande ordning med avseende på likviditet. Ingen uppdelning görs mellan kortfristiga och långfristiga poster.

2.4.1 Omräkning av utländsk valuta

Investeringsanslagets finansiella rapport för helåret upprättas i euro, som också är dess funktionella valuta. Om inte annat anges har finansiella uppgifter som lämnats i euro avrundats till närmaste tusental.

Transaktioner i utländsk valuta omräknas till den valutakurs som råder vid tidpunkten för transaktionen.

Monetära tillgångar och skulder i andra valutor än euro omräknas till euro till den valutakurs som gäller den dag då rapporten över finansiell ställning upprättas. Vinster eller förluster som uppstår till följd av sådana omräkningar redovisas i rapporten över resultat och övrigt totalresultat.

Icke-monetära poster som värderas till anskaffningsvärdet i en utländsk valuta omräknas enligt de valutakurser som gäller vid tidpunkten för de ursprungliga transaktionerna. Icke-monetära poster som värderas till verkligt värde i en utländsk valuta omräknas enligt de valutakurser som gäller vid den tidpunkt när det verkliga värdet fastställs.

Skillnader i valutakurser som uppstår vid avvecklingen av transaktioner till andra kurser än de som gäller på transaktionsdagen och orealiserade skillnader i valutakursen på tillgångar och skulder i utländsk valuta som inte avvecklats redovisas i rapporten över resultat och övrigt totalresultat.

2.4.2 Andra finansiella tillgångar än derivat

Finansiella instrument som inte är derivat redovisas första gången till värdet på avvecklingsdagen.

Klassificering och värdering

Finansiella tillgångar

Vid det första redovisningstillfället klassificeras en finansiell tillgång som värderad till upplupet anskaffningsvärde, verkligt värde via övrigt totalresultat eller verkligt värde via resultatet, medan en finansiell skuld klassificeras som värderad till upplupet anskaffningsvärde eller verkligt värde via resultatet.

Enligt IFRS 9 inleds klassificeringen med att fastställa huruvida den finansiella tillgången ska betraktas som ett skuldinstrument eller egetkapitalinstrument. IFRS 9 hänvisar till definitionerna i IAS 32 Finansiella instrument: Klassificering.

Skuldinstrument är sådana instrument som uppfyller definitionen av en finansiell skuld ur motpartens perspektiv, lån och skuldförbindelser, inbegripet obligationer, skuldväxlar eller certifikat emitterade av strukturerade enheter, stater eller företag.

Ett skuldinstrument klassificeras till upplupet anskaffningsvärde om det uppfyller båda följande villkor och inte är identifierat som värderat till verkligt värde via resultatet:

- Tillgången innehas inom ramen för en affärsmodell vars syfte är att inneha tillgångar för att uppbära kontraktsenliga kassaflöden, och
- de avtalade villkoren för den finansiella tillgången ger vid bestämda tidpunkter upphov till kassaflöden som bara utgörs av betalningar av kapitalbelopp och ränta på det utestående kapitalbeloppet (SPPI-kriterier).

Ett skuldinstrument klassificeras bara till verkligt värde via övrigt totalresultat om det uppfyller båda följande villkor och inte är identifierat som värderat till verkligt värde via resultatet:

- Den finansiella tillgången innehas enligt en affärsmodell vars mål kan uppnås både genom att uppbära kontraktsenliga kassaflöden och sälja finansiella tillgångar.
- De avtalade villkoren för den finansiella tillgången ger vid bestämda tidpunkter upphov till kassaflöden som uppfyller SPPI-kriterierna.

Ovanstående krav bör tillämpas på hela den finansiella tillgången, även om den innehåller ett inbäddat derivat.

Egetkapitalinstrument är instrument som motsvarar definitionen på eget kapital ur emittentens perspektiv, det vill säga instrument som inte innehåller någon avtalsenlig förpliktelse att betala något och som anger en residual rätt till emittentens nettotillgångar. Egetkapitalinstrument värderas till verkligt värde via resultatet.

När investeringar i eget kapital som inte innehas för handel redovisas första gången kan man genom investeringsanslaget oåterkalleligen välja att redovisa senare ändringar i övrigt totalresultat. Valet görs för varje enskild investering.

Alla övriga finansiella tillgångar klassificeras som värderade till verkligt värde via resultatet.

Bedömning av affärsmodell

EIB gör, som förvaltare av investeringsanslaget, en bedömning av syftet med en affärsmodell där ett skuldinstrument innehas på portföljnivå, eftersom detta på bästa sätt återspeglar hur verksamheten förvaltas och hur information lämnas till ledningen. Följande information har beaktats:

- Portföljens angivna strategier och mål samt policyns praktiska tillämpning. I synnerhet huruvida företagsledningens strategi är inriktad på att tjäna avtalsenliga ränteintäkter, bibehålla en särskild ränteprofil, matcha löptiden för de finansiella tillgångarna med löptiden för de skulder som finansierar dessa tillgångar eller realisera kassaflöden genom försäljning av tillgångarna.
- Hur portföljens resultat utvärderas och rapporteras till investeringsanslagets ledning.
- De risker som påverkar affärsmodellens resultat (och de finansiella tillgångar som innehas inom den affärsmodellen) och hur dessa risker hanteras, och
- frekvens, volym och tidpunkt för försäljning under tidigare perioder, skälen till sådan försäljning och dess förväntningar om framtida försäljningsverksamhet.

Information om försäljningsverksamheten betraktas dock inte separat, utan som en del av en övergripande bedömning av hur investeringsanslagets fastställda mål för förvaltningen av de finansiella tillgångarna uppnås och hur kassaflödena realiseras.

Affärsmodellen för direktlåneverksamheten i anslaget för etisk finansiering beskrivs och redovisas i not 24.

Kriterier för betalningar som enbart görs på kapitalbelopp och ränta (SPPI)

I denna bedömning avses med kapitalbelopp skuldinstrumentets verkliga värde när det redovisas för första gången. Ränta definieras som ersättning för pengars tidsvärde och den kreditrisk som är förenad med det utestående kapitalbeloppet under en viss tidsperiod och för andra grundläggande utlåningsrisker och utlåningskostnader (t.ex. likviditetsrisker och administrativa kostnader) samt vinstmarginal.

Vid bedömningen av huruvida de kontraktsenliga kassaflödena enbart utgörs av betalningar av kapitalbelopp och ränta ska instrumentets kontraktsvillkor beaktas. Detta inbegriper en bedömning av huruvida den finansiella tillgången innehåller ett kontraktsvillkor som kan ändra tidpunkten eller beloppet för kontraktsenliga kassaflöden på ett sådant sätt att den inte uppfyller detta villkor.

Borttagande ur räkenskaperna

För investeringsanslaget tas en finansiell tillgång bort ur räkenskaperna när de kontraktsenliga rättigheterna att motta kassaflöden från den finansiella tillgången upphör eller dessa rättigheter överförs i en transaktion där investeringsanslaget antingen överlåter de risker och fördelar som är förknippade med ägandet av den finansiella tillgången eller behåller så gott som alla risker och fördelar förknippade med ägandet, men inte behåller kontrollen över den finansiella tillgången.

När en finansiell tillgång eller finansiell skuld tas bort (not 2.4.4) redovisas skillnaden mellan tillgångens eller skuldens redovisade värde (eller det redovisade värdet för den del av tillgången eller skulden som har tagits bort) och summan av i) ersättning som tagits emot eller betalats och ii) eventuell ackumulerad vinst eller förlust som redovisats i övrigt totalresultat tas upp i resultatet, med undantag för de ackumulerade vinster eller förluster som redovisas i övrigt totalresultat för investeringar i eget kapital värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat och överförs till reservfonden i stället för till resultatet vid avyttring.

I samband med interbankräntereformen görs investeringsanslagets bedömning av huruvida en ändring av ett finansiellt instrument till upplupet anskaffningsvärde är betydande efter tillämpning av den lättnadsregel som infördes genom interbankräntereformens andra fas. Enligt de ändringar som utfärdats av IASB tar investeringsanslaget inte bort ett finansiellt instrument vars kontraktsenliga kassaflöden ändras som en direkt följd av reformen och om ändringen är ekonomiskt likvärdig med den tidigare grunden för fastställande av kontraktsenliga kassaflöden (dvs. grunden omedelbart före ändringen).

Omklassificering

Finansiella tillgångar omklassificeras inte efter det första redovisningstillfället, utom under perioden efter det att investeringsanslaget ändrar sin affärsmodell för att förvalta finansiella tillgångar.

Ändring

En finansiell tillgång värderad till upplupet anskaffningsvärde anses ändrad när dess kontraktsenliga kassaflöden omförhandlas eller på annat sätt ändras. Omförhandling eller ändring kan, men behöver inte, leda till att det gamla finansiella instrumentet tas bort och ersätts med det nya finansiella instrumentet.

En betydande avtalsändring av kassaflödena för en finansiell tillgång värderad till upplupet anskaffningsvärde, som resulterar i att den finansiella tillgången tas bort från balansräkningen, leder till att den nya finansiella tillgången redovisas till verkligt värde och att modifieringsvinst eller -förlust tas upp i den konsoliderade resultaträkningen under ”Resultat av finansiella transaktioner”.

En kontraktsändring anses vara väsentlig om det diskonterade nuvärdet av kassaflödena enligt de reviderade villkoren (diskonterade genom användning av den ursprungliga effektiva räntan) skiljer sig med minst 10 % från det diskonterade nuvärdet av den ursprungliga finansiella tillgångens resterande kassaflöden. Hänsyn tas också till kvalitativa faktorer som en ändring av den valuta i vilken den finansiella tillgången är utfärdad och hur den omräknas.

I samband med interbankräntereformen görs investeringsanslagets bedömning av huruvida en ändring av ett finansiellt instrument till upplupet anskaffningsvärde är betydande efter tillämpning av den lättnadsregel som infördes genom interbankräntereformens andra fas. Investeringsanslaget uppdaterar den effektiva räntan, utan att det finansiella instrumentets redovisade värde ändras, om grunden för fastställande av de kontraktsenliga kassaflödena för det finansiella instrumentet, värderat till upplupet anskaffningsvärde, ändras som en direkt följd av reformen och om ändringen är ekonomiskt likvärdig med den tidigare grunden (dvs. grunden omedelbart före ändringen).

Värdering av finansiella instruments verkliga värden

Verkligt värde är det pris som vid värderingstidpunkten skulle erhållas vid försäljning av en tillgång eller betalas vid överlåtelse av en skuld genom en ordnad transaktion mellan marknadsaktörer på huvudmarknaden, eller i avsaknad av en sådan, den mest fördelaktiga marknad som investeringsanslaget har tillgång till vid denna tidpunkt.

I tillämpliga fall värderar EIB för investeringsanslagets räkning ett instruments verkliga värde genom att använda det noterade priset på en aktiv marknad för instrumentet i fråga. En marknad anses vara aktiv om transaktioner med tillgången eller skulden äger rum med tillräcklig frekvens och volym för att ge fortlöpande prisinformation.

När det verkliga värdet på finansiella tillgångar och finansiella skulder som tagits upp i rapporten över finansiell ställning inte kan härledas från aktiva marknader fastställs det genom användning av olika värderingsmetoder som inkluderar matematiska modeller. De indata som används i dessa modeller tas, om möjligt, från observerbara marknader, men om det inte är möjligt, krävs en viss grad av bedömning för att fastställa det verkliga värdet. Den valda värderingsmetoden införlivar alla faktorer som marknadsaktörer skulle beakta vid prissättning av en transaktion.

Dessa värderingsmetoder kan omfatta nettonuvärde och modeller för nuvärdesberäknade kassaflöden, jämförelse med liknande instrument för vilka det finns observerbara marknadspriser, Black-Scholes och polynomiska optionsvärderingsmodeller eller andra värderingsmodeller. De antaganden och indata som används vid värderingsmetoder innefattar riskfria räntor och referensräntor, kreditspreadar som används för att uppskatta diskonteringsräntor, obligations- och aktiekurser, valutakurser på utländsk valuta, aktiekurser och aktieindexkurser samt väntad kursvolatilitet och korrelationer.

Syftet med värderingsmetoder är att få ett verkligt värde som speglar det pris som skulle erhållas vid försäljning av en tillgång eller betalas vid överlåtelse av en skuld genom en ordnad transaktion mellan marknadsaktörer vid värderingstidpunkten.

Banken använder allmänt godtagna värderingsmodeller för att fastställa det verkliga värdet på vanliga och enklare finansiella instrument, som ränte- och valutaswappar, i vilka endast observerbara marknadsdata används och som kräver en begränsad bedömning och uppskattning från ledningens sida. Observerbara priser och indata för modeller finns i regel tillgängliga på marknader för noterade skuldförbindelser och aktierelaterade värdepapper, börshandlade derivat och enkla OTC-derivat såsom ränteswappar. Tillgången på observerbara marknadspriser och indata för modeller minskar behovet av bedömning och uppskattning från ledningens sida och minskar också osäkerheten vid fastställande av verkliga värden. Tillgången på observerbara marknadspriser och indata varierar beroende på produkter och marknader och tenderar att ändras på grundval av specifika händelser och allmänna villkor på finansmarknaderna.

För mer komplexa instrument använder banken sina egna värderingsmodeller, vilka utvecklas från erkända värderingsmodeller. Vissa eller alla betydande indata för dessa modeller kanske inte är observerbara på marknaden, utan härleds från marknadspriser eller marknadssatser eller beräknas på grundval av antaganden. Instrument som involverar betydande icke observerbara indata är exempelvis vissa lån och garantier för vilka det inte finns någon aktiv marknad. Värderingsmodeller som använder betydande icke observerbara indata kräver mer bedömningar och uppskattningar från ledningens sida vid fastställandet av det verkliga värdet. Bedömning och uppskattning från ledningens sida krävs vanligtvis vid val av lämplig värderingsmodell, fastställande av väntade framtida kassaflöden från det finansiella instrument som ska värderas, fastställande av sannolikhet för motpartens fallissemang samt förskottsbetalningar och val av lämplig diskonteringsränta.

Investeringsanslaget värderar verkliga värden genom att använda följande hierarki för verkligt värde som återspeglar betydelsen av de indata som använts vid värderingarna:

- Nivå 1: Indata som utgörs av icke-justerade noterade priser på sådana aktiva marknader för identiska instrument som investeringsanslaget har tillgång till.
- Nivå 2: Andra indata än de noterade priser som ingår i nivå 1, som endera kan observeras direkt (dvs. som priser) eller indirekt (dvs. som härledda från priser). I denna kategori ingår instrument som värderats med hjälp av noterade priser på aktiva marknader för liknande instrument, noterade priser för identiska eller liknande instrument på marknader som anses vara mindre aktiva eller andra värderingsmetoder där alla betydande indata är direkt eller indirekt observerbara från marknadsdata.
- Nivå 3: Indata som inte är observerbara. Denna kategori omfattar alla instrument där värderingsmetoden inbegriper indata som inte baseras på observerbara data och där icke observerbara indata har en betydande påverkan på värderingen av instrumentet. I denna kategori ingår instrument som värderas på grundval av noterade priser för liknande instrument, som kräver betydande icke observerbara justeringar eller antaganden för att återspegla skillnader mellan instrumenten.

I investeringsanslaget redovisas överföringar mellan nivåerna i hierarkin för verkligt värde från och med utgången av den rapporteringsperiod under vilken ändringen har uppkommit.

Nedskrivning av finansiella tillgångar

IFRS 9 baseras på en framåtblickande modell för förväntade kreditförluster. EIB har infört en ram för att beräkna förväntade kreditförluster som är villkorad av den makroekonomiska situationen. Den inbegriper uppförande av point-in-time-kreditriskparametrar (sannolikhet för fallissemang - PD och förlust vid fallissemang - LGD) baserade på en systemisk faktor (kreditcykel) som styrs av makroekonomin och beräknas genom makroekonomiska prognoser eller scenarion. Den slutliga förväntade kreditförlusten är ett sannolikhetsviktat genomsnitt av respektive makroekonomiskt scenario för förväntade kreditförluster. Denna framåtblickande modell för nedskrivningar tillämpas på finansiella tillgångar som värderas till upplupet anskaffningsvärde, finansiella garantiavtal och åtaganden utanför balansräkningen.

Enligt IFRS 9 ska förlustavsättningar värderas utifrån antingen

- 12-månaders förväntade kreditförluster: Dessa är förväntade kreditförluster som uppkommer genom potentiella fallissemangshändelser inom 12 månader efter balansdagen, eller eller
- förväntade kreditförluster under resten av löptiden: Dessa är förväntade kreditförluster som följer av ett finansiellt instruments alla potentiella fallissemangshändelser under dess väntade löptid.

I IFRS 9 anges en trestegsmodell för nedskrivning som baseras på ändringar av kreditkvaliteten sedan det första redovisningstillfället. Finansiella instrument klassificeras i steg 1, utom när det gäller instrument för vilka betydande ökningar av kreditrisken har fastställts sedan det första redovisningstillfället. Detta inbegriper såväl kvantitativa som kvalitativa uppgifter och analyser grundade på bankens sakkunnighet samt framåtblickande uppgifter.

Förvärvade eller utgivna kreditförsämrade tillgångar (POCI) är sådana finansiella tillgångar som från det första redovisningstillfället anses klassificerade i steg 3. För förvärvade eller utgivna kreditförsämrade tillgångar redovisas de ackumulerade ändringarna i förväntade kreditförluster under resten av löptiden sedan det första redovisningstillfället i rapporten över resultat.

Bankens bedömning av stegen i IFRS9 baseras på en metod i flera steg som använder motparts- eller instrumentspecifik information som är förenlig med interna riktlinjer och förfaranden, som i synnerhet omfattar mekanismer för tidig varning, intern kreditvärdering (en minskning av tre eller fler nivåer jämfört med tidigare intern kreditvärdering för motparter vars aktuella interna kreditvärdering ligger under investeringsgrad) och utestående skulder (med en försening på mer än 30 dagar efter förfallodag).

I linje med riktlinjer som utfärdats av standardiseringsorgan och marknadspraxis har EIB ansett att tillämpningen av kortfristiga covid-19-anståndsåtgärder för presterande motparter (som tillämpades fram till juni 2021), som syftade till att åtgärda de negativa systemiska ekonomiska konsekvenserna till följd av covid-19-pandemin, inte i sig själva ska anses som att betydande ökningar av kreditrisken automatiskt har utlösts. Som anges i not 3.2.3.8 tillämpar EIB expertbedömningar när den bedömer dessa motparters kreditrisker.

EIB anser att effekterna på nedskrivningar till följd av den allmänna osäkerheten och de olika risker som håller på att växa fram till följd av Rysslands invasion av Ukraina återspeglas i den befintliga framåtblickande modellen för förväntade kreditförluster, som anses vara tillräckligt robust för att beakta sådana extrema händelser. Respektive konsekvens har fångats direkt genom makroekonomiska prognoser och villkorsstrukturen i sannolikheten för fallissemang.

EIB anser att den befintliga framåtblickande modellen för förväntade kreditförluster är tillräckligt robust för att beakta extrema ekonomiska händelser, som har fångats direkt genom de makroekonomiska prognoserna och villkorsstrukturen i sannolikheten för fallissemang. Som anges i not 3.2.3.8 tillämpar EIB expertbedömningar när den bedömer dessa motparters kreditrisker.

Om en betydande ökning av kreditrisken har uppkommit flyttas det finansiella instrumentet till steg 2, men anses ännu inte ha kreditförsämrats. Om det finansiella instrumentet har kreditförsämrats flyttas det till steg 3.

För att identifiera exponeringar i steg 3 fastställer banken huruvida det finns objektiva bevis för nödlidande exponering. En finansiell tillgång anses vara fallerad när det är osannolikt att låntagaren kommer att betala hela kreditåtagandet till investeringsanslaget, utan att investeringsanslagets eller låntagarens regress är förfallen sedan mer än 90 dagar i fråga om en väsentlig kreditförpliktelse till investeringsanslaget.

För en finansiell tillgång anses i detta avseende ett nedskrivningsbehov föreligga när det fastställs att det är sannolikt att investeringsanslaget inte kommer att kunna uppbära alla utestående belopp enligt de ursprungliga kontraktsvillkoren eller ett motsvarande värde. Enskilda kreditexponeringar utvärderas på grundval av låntagarens egenskaper, övergripande finansiella situation, resurser och återbetalningshistorik, utsikterna till stöd från eventuella finansiellt ansvariga borgensmän och, i tillämpliga fall, eventuella säkerheters försäljningsvärde.

Alla nedskrivna ersättningsanspråk granskas och analyseras minst var sjätte månad. Eventuella senare ändringar av beloppen och tidpunkten för väntade framtida kassaflöden jämfört med tidigare uppskattningar kommer att leda till en ändring i avsättningen för kreditförluster och belastar eller krediteras i resultaträkningen. En avsättning för nedskrivning återförs bara när kreditkvaliteten har förbättrats på ett sådant sätt att det finns rimliga garantier för att kapitalbeloppet och räntan kommer att uppbäras i tid i enlighet med de ursprungliga kontraktsvillkoren i fordringsavtalet. En bortskrivning görs när hela eller delar av en fordran betraktas som icke indrivningsbar eller efterskänks. Bortskrivningar avräknas mot tidigare fastställda nedskrivningar eller direkt till resultaträkningen och minskar fordrans kapitalbelopp. Delvisa eller fullständiga återkrav av belopp som tidigare bortskrivits krediteras i resultaträkningen. Finansiella tillgångar som har bortskrivits kan fortfarande omfattas av verkställighetsåtgärder för att följa bankens förfaranden för återkrav av utestående belopp.

Värdering av förväntade kreditförluster – indata, antaganden och metoder

Värdering av förväntade kreditförluster under resten av löptiden tillämpas på tillgångar i steg 2 och 3, medan en värdering av 12-månaders förväntade kreditförluster tillämpas på tillgångar i steg 1.

Den förväntade kreditförlusten beräknas på grundval av följande variabler:

- Kreditvärdering och point-in-time-beräkning (PIT) för sannolikhet för fallissemang.
- Point-in-time-beräkning för förlust vid fallissemang.
- Exponering i händelse av fallissemang.

Kreditvärderingen av en motpart fastställs vid ett visst datum genom användning av score-sheet-modeller som anpassats till de olika kategorierna av motparter och exponeringar.

Varje kreditvärdering kartlägger en särskild sannolikhet för fallissemang som representerar sannolikheten för att en motpart inte ska kunna uppfylla sina finansiella skyldigheter, antingen under de följande 12 månaderna eller under åtagandets resterande löptid. Kreditvärderingar är de indata som primärt ligger till grund för fastställandet av point-in-time-beräkningens löptidsstruktur vad gäller exponeringar för sannolikheten för fallissemang. EIB samlar in information om fullgörande och fallissemang avseende investeringsanslagets kreditriskexponeringar. De uppgifter som samlas in delas upp efter typ av bransch och region. Olika branscher och regioner med en homogen reaktion på kreditcykler analyseras tillsammans.

EIB använder sig av statistiska modeller för att analysera insamlade uppgifter och generera uppskattningar av exponeringar för sannolikheten för fallissemang under återstående löptider och hur dessa väntas ändras när en viss tid förflutit och mot bakgrund av särskilda makroekonomiska scenarion.

Förlusten vid fallissemang är EIB:s förväntan om kvoten mellan förlusten på en exponering om en motpart fallerar och det utestående beloppet vid fallissemang. Förlust vid fallissemang kan också definieras som ”återkravsgrad 1”. Uppskattningarna av förlust vid fallissemang bestäms i huvudsak av geografi och typ av motpart, med fem huvudsakliga exponeringsklasser: Stater, offentliga institutioner, finansinstitut, företag och projektfinansiering. Värdena för förlust vid fallissemang kan justeras ytterligare på grundval av produkt- och kontraktsspecifika särdrag hos exponeringen.

EIB tar med point-in-time-beräkning och framåtblickande information både i sin bedömning av huruvida ett instruments kreditrisk har ökat väsentligt sedan det redovisades första gången och dess värdering av förväntade kreditförluster.

För att värdera förväntade kreditförluster har EIB utvecklat en villkorad modell, kallad modellen för point-in-time-beräkning av sannolikheten för fallissemang, för att beräkna löptidsstrukturen för sannolikheten för fallissemang som inbegriper följande:

- Definitionen av en ekonomiskt rimlig korrelation mellan kreditcykeln och makroekonomiska variabler.
- Tre makroekonomiska scenarion (ett referensscenario och två scenarion som speglar nedgångar respektive uppgångar i ekonomin) med fleråriga potentiella förverkliganden av BNP och deras relaterade sannolikheter.

För att generera makroekonomiska scenarion använder EIB en semi-strukturell flerekvationsmodell över flera regioner av den globala ekonomin med landspecifika block. Det centrala scenariot eller referensscenariot är utformat för att vara förenligt med Europeiska kommissionens senaste prognoser. De positiva och negativa scenariona är utformade runt det centrala scenariot genom användning av modellen med flera länder/flera ekvationer. Scenariona härleds genom att utsätta BNP för chocker, som är det viktigaste måttet för ekonomisk verksamhet. Chockerna för real BNP kalibreras för att reproducera den volatilitet som har observerats för variabeln. Expertbedömningar används också i tillämpliga fall för att förbättra storleken och beständigheten hos BNP-chocker. Följaktligen fastställs chocker tillsammans med en minskningsfunktion för att fastställa konsekvenserna av chockerna över tiden. Sannolikheter kopplade till varje scenario definieras med beaktande av marknads(volatilitets)indikatorer och internt utvecklade indikatorer/mätare som används konsekvent över tiden för att fånga upp osäkerheter.

I EIB:s modeller för point-in-time-beräkning av sannolikheten för fallissemang respektive förlust vid fallissemang används samma prognostiserade värden för kreditcykeln som de viktigaste indata i olika makroekonomiska scenarier. Kreditcykeln beräknas utifrån ett externt kreditvärderingsinstituts nedgraderingar och prognoserna för den årliga tillväxttakten för real BNP samt skillnaden mellan långa och korta räntesatser.

Exponeringar i händelse av fallissemang representerar den väntade exponeringen i händelse av fallissemang och baseras på nuvarande exponering mot motparten och potentiella ändringar av nuvarande belopp som medges i kontraktet inklusive avskrivning. En finansiell tillgångs exponering i händelse av fallissemang är dess redovisade bruttovärde. För låneåtaganden och finansiella garantier inkluderar exponering i händelse av fallissemang det belopp som tagits i anspråk.

2.4.2.1 Likvida medel

För investeringsanslaget definieras likvida medel som löpande konton, kortfristig inlåning eller bankcertifikat med ursprungliga löptider på tre månader eller mindre. Likvida medel redovisas till upplupet anskaffningsvärde i rapporten över finansiell ställning.

2.4.2.2 Likvida finansiella tillgångar

Likvida finansiella tillgångar inbegriper noterade och icke-noterade obligationer som är avsedda att hållas till förfall och bankcertifikat med ursprungliga löptider på över tre månader och klassificeras följaktligen till upplupet anskaffningsvärde.

Dessa obligationer och bankcertifikat värderas första gången till anskaffningsvärde, vilket är det verkliga värdet plus eventuella direkt hänförbara transaktionskostnader. Skillnaden mellan ingångspriset och inlösenvärdet ska avskrivas enligt effektivräntemetoden under instrumentets återstående löptid.

2.4.2.3 Lån och förskott

Låne- och förskottsportföljen kan bestå av skuldinstrument såsom lån och skuldförbindelser, inbegripet obligationer, skuldväxlar eller certifikat emitterade av strukturerade enheter som är avsedda att hållas till förfall och för att uppbära de kontraktsenliga kassaflödena.

Lån och förskott inbegriper följande:

- Lån och förskott värderade till upplupet anskaffningsvärde.
- Lån och förskott obligatoriskt värderade till verkligt värde via resultatet.

Lån som har utfärdats av investeringsanslaget tas upp i redovisningen under investeringsanslagets tillgångar när ett kontant belopp utbetalas till låntagarna. Ej utbetalda lånedelar redovisas i poster utanför balansräkningen till nominellt värde. Lån som uppfyller SPPI-kriterierna redovisas första gången till anskaffningsvärde (utbetalade nettobelopp), som är det verkliga värdet på de likvida medel som har använts för att utfärda lånet, inklusive eventuella transaktionskostnader, och värderas därefter till upplupet anskaffningsvärde med hjälp av effektivräntemetoden.

Skuldförbindelser redovisas i investeringsanslagets tillgångar när kontanter har utbetalats till emittenten och kan ta formen av ett kontraktsrättsligt kopplat skuldinstrument eller ett skuldinstrument i en enda tranche. Ej utbetalda delar av skuldförbindelser redovisas i poster utanför balansräkningen till nominellt värde. Skuldförbindelser värderas första gången till anskaffningsvärde, vilket är det verkliga värdet plus eventuella direkt hänförliga transaktionskostnader, och värderas därefter till upplupet anskaffningsvärde med hjälp av

effektivräntemetoden. Skillnaden mellan ingångspriset och inlösenvärdet ska avskrivas enligt effektivräntemetoden under instrumentets återstående löptid.

Riktlinjer för nedskrivning av lån och förskott beskrivs i not 2.4.2.

Lån och förskott som inte uppfyller SPPI-kriterierna ska obligatoriskt värderas till verkligt värde via resultatet. Den metod för värdering till verkligt värde som används bygger på en modell med diskonterade kassaflöden eller likvidationsvärde.

För interbankräntereformens påverkan på omvärdering av lån och förskott till upplupet anskaffningsvärde, se de särskilda punkterna i not 2.4.2 – Klassificering och värdering/ändring.

2.4.2.4 Aktier och andra värdepapper med rörlig avkastning

Det finns två slags investeringar i eget kapital i investeringsanslaget: i) Direkta investeringar i eget kapital och ii) investeringar i riskkapitalfonder. Aktier och andra värdepapper med rörlig avkastning redovisas första gången till verkligt värde plus transaktionskostnader. Därefter redovisas ändringar i verkligt värde, inklusive valutaomräkningsvinster och -förluster, i rapporten över resultat och övrigt totalresultat, under rubriken nettoresultat på aktier och andra värdepapper med rörlig avkastning.

Den outnyttjade men anslagna delen av dessa investeringar redovisas som konsoliderade åtaganden utanför balansräkningen till deras nominella värde.

Värdering av finansiella instruments verkliga värden

Det verkliga värdet bestäms genom tillämpning av en metod som beaktar det ackumulerade nettoandelsvärdet (vilket förutsätter att andelsvärdet är den bästa uppskattningen av det verkliga värdet, trots att ett enkelt sätt att fastställa marknadsvärdet saknas). För icke-börsnoterade investeringar bestäms det verkliga värdet genom tillämpning av erkända värderingsmetoder (not 4.2.1) när det verkliga värdet inte kan härledas från aktiva marknader.

Hänförbart andelsvärde justeras med anledning av händelser som inträffar mellan datum för senast tillgängliga andelsvärde och balansdag om direktionen anser att justeringen är väsentlig. Väsentliga justeringar ändras till dess att styrelsen antar den finansiella rapporten för helåret. I detta avseende, och med anledning av den allmänna osäkerheten, olika risker som håller på att växa fram till följd av Rysslands invasion av Ukraina och den volatilitet som observerats i fråga om resultat, förbättrade banken sina värderingsmetoder för att beräkna eventuella justeringar av det verkliga värdet på investeringarna i eget kapital för de andelsvärden som inte rapporterats av fondförvaltarna på balansdagen för investeringsanslagets finansiella rapporter.

För specifika investeringar där andelsvärdena inte enkelt kan fastställas kan andra riktlinjer användas, till exempel IPEV-riktlinjerna (International Private Equity and Venture Capital Valuation guidelines), som offentliggjorts av IPEV:s styrelse, och mer detaljerad övervakning och översyn kommer att krävas. Enligt metoden klassificeras fonderna internt i tre olika kategorier:

- Kategori I – fonder som använder normerna för verkligt värde enligt IFRS 13 eller IPEV-riktlinjerna för vilka en särskild översyn utförs för att säkerställa att andelsvärdet är en tillförlitlig uppskattning av det verkliga värdet.
- Kategori II – fonder som har antagit andra riktlinjer för värderingen (t.ex. den tidigare EVCA 2001) eller standarder som kan anses förenliga med IFRS 13, för vilka ett motsvarande andelsvärde kan beräknas.
- Kategori III – fonder som inte använder normerna för verkligt värde enligt IFRS 13 eller några andra riktlinjer för värderingen som är förenliga med IFRS 13.

Bedömning av betydande inflytande

Investeringsanslagets innehav motsvarar vanligtvis investeringar i private equity- eller riskkapitalfonder. Enligt branschens praxis har sådana investeringar i allmänhet tecknats gemensamt av ett flertal investerare. Ingen av dessa är i stånd att individuellt påverka fondens dagliga verksamhet och investeringar. Följaktligen berättigar en investerares deltagande i ledningsgruppen för en sådan fond i princip inte investeraren att påverka fondens dagliga verksamhet. Dessutom kan enskilda investerare i en private equity- eller riskkapitalfond inte fastställa strategier för en fond, som t.ex. policyer för utdelning eller annan värdeöverföring. Sådana beslut fattas vanligtvis av ledningsgruppen för en fond på grundval av det aktieägaravtal som styr ledningsgruppens och alla aktieägares rättigheter och skyldigheter. Aktieägaravtalet hindrar också i allmänhet enskilda investerare från att bilateralt verkställa väsentliga transaktioner genom fonden, utbyta personal i ledande ställning eller att få privilegierad tillgång till nödvändig teknisk information. Investeringsanslagets investeringar genomförs i linje med ovan nämnda branschpraxis, som säkerställer att investeringsanslaget varken kontrollerar eller utövar någon form av betydande inflytande enligt innebörden i IFRS 10 och IAS 28 över någon av dessa investeringar, också sådana investeringar där investeringsanslaget har mer än 20 % av rösträtterna.

2.4.3 Finansiella garantier

Finansiella garantiavtal är avtal som kräver att angivna betalningar görs genom investeringsanslaget för att ersätta innehavaren för en förlust denne ådrar sig på grund av att en angiven gäldenär inte fullgör betalningar vid förfall enligt villkoren i ett skuldinstrument.

Enligt de befintliga reglerna uppfyller dessa garantier inte definitionen för ett försäkringsavtal (IFRS 4 Försäkringsavtal).

Finansiella garantier redovisas enligt IFRS 9 Finansiella instrument, antingen som derivat eller som finansiella garantier, beroende på deras egenskaper och särdrag enligt definitionerna i IFRS 9.

Upplysningar om redovisningsprinciperna för derivat ges i not 2.4.5.

Finansiella garantier tas första gången upp i rapporten över finansiell ställning under ”Avsättningar för ställda garantier” till verkligt värde plus transaktionskostnader som är direkt hänförbara till utfärdandet av de finansiella garantierna. Vid det första redovisningstillfället motsvarar betalningsskyldigheten nettonuvärdet av väntade premieinbetalningar eller den ursprungligen väntade förlusten.

Efter det första redovisningstillfället ska de finansiella garantierna värderas till det högsta av följande värden:
– Beloppet för förlustavsättningen enligt vad som anges i IFRS 9.
- den premie som ursprungligen redovisades efter avdrag för intäkter som redovisats i enlighet med principerna i IFRS 15.

Varje ökning eller minskning av nettoskulden (värderad enligt IFRS 9) för finansiella garantier, bortsett från betalningar av garantianspråk, tas upp i rapporten över resultat och övrigt totalresultat, under rubriken Ändring i avsättningar för garantier.

Mottagna premier redovisas i rapporten över resultat och övrigt totalresultat, under rubriken "Intäkter från avgifter och provisioner", på grundval av en avskrivningsplan i enlighet med IFRS 15 under den finansiella garantins löptid.

2.4.4 Andra finansiella skulder än derivat

Klassificering och värdering

Finansiella skulder

En finansiell skuld värderas till upplupet anskaffningsvärde, med undantag för finansiella skulder som uppfyller definitionen på ”som innehas för handel” (t.ex. derivatskulder).

För investeringsanslaget tas en finansiell skuld bort ur räkenskaperna när de avtalsenliga skyldigheterna fullgjorts, annullerats eller löpt ut.

2.4.5 Finansiella derivat

Finansiella derivat inkluderar valutaswappar, valutaränteswappar och kortfristiga valutaswappar (FX).

Finansiella derivat redovisas första gången på grundval av uppgifterna på transaktionsdagen.

Inom ramen för sin sedvanliga verksamhet kan investeringsanslaget ingå swapkontrakt för att säkra risken för vissa lånetransaktioner eller valutaforwardkontrakt för att säkra dess valutapositioner, som är utställda i andra valutor än euro och som det handlas aktivt med för att täcka alla vinster och förluster som beror på valutafluktuationer.

Alla derivat värderas till verkligt värde via resultatet och rapporteras som finansiella derivat. Verkligt värde beräknas huvudsakligen enligt modeller för diskonterade kassaflöden, optionsvärderingsmodeller eller prisuppgifter från tredje part.

Derivat redovisas till verkligt värde och tas upp som tillgångar när deras verkliga värde är positivt och som skulder när det verkliga värdet är negativt. Ändringar av det verkliga värdet på finansiella derivat redovisas i rapporten över resultat och övrigt totalresultat, under rubriken "Ändringar i verkligt värde på finansiella derivat".

I enlighet med IFRS 9 har krav på uppdelning av inbäddade derivat tagits bort för finansiella tillgångar eller finansiella skulder och därför ska hybridkontrakt behandlas som en helhet vid klassificering av finansiella tillgångar eller finansiella skulder.
Kassaflödena för derivat fastställs därför med hjälp av ISDA:s reservräntor som ska ersätta Libor-referensvärdena[14]. För interbankräntereformens påverkan på derivatinstrument, se not 6.

2.4.6 Bidrag

Bidrag från medlemsstaterna redovisas som fordringar i rapporten över finansiell ställning den dag då rådet fattar beslut om det finansiella bidrag som medlemsstaterna ska betala till investeringsanslaget.

Medlemsstaternas bidrag uppfyller följande villkor och klassificeras följaktligen som eget kapital:
- Enligt vad som fastställs i bidragsavtalet ger de medlemsstaterna rätt att besluta om hur investeringsanslagets nettotillgångar ska användas om det skulle avvecklas.
- Bidragen tillhör den instrumentklass som är underordnad alla andra instrumentklasser.
- Alla finansiella instrument i den instrumentklass som är underordnad alla andra instrumentklasser har identiska egenskaper.
- Instrumentet innehåller inga egenskaper som kräver att det tas upp som en skuld.
- De totala väntade kassaflöden som kan hänföras till investeringsanslaget under dess livslängd baserar sig huvudsakligen på resultatet, ändringen av redovisade nettotillgångar eller ändringen av det verkliga värdet på investeringsanslagets redovisade och icke redovisade nettotillgångar under dess livslängd.

Bidrag klassificeras och värderas till upplupet anskaffningsvärde i den finansiella rapporten för helåret.

[14] Kassaflöden som hänför sig till USD Libor definieras med hjälp av Libor-referensräntan när indexinställningarna i USD Libor ännu inte har avslutats.

2.4.7 Ränta och liknande intäkter

Ränta på lån som utfärdats av investeringsanslaget redovisas i rapporten över resultat och övrigt totalresultat (Ränta och liknande intäkter) och i rapporten över finansiell ställning (Lån och förskott) enligt periodiseringsprincipen med användning av den effektiva räntan, dvs. den räntesats som exakt diskonterar framtida beräknade kontanta ut- eller inbetalningar under lånets väntade löptid till lånets redovisade nettovärde. När lånets redovisade värde har sjunkit på grund av en värdeminskning, redovisas ränteintäkterna fortsatt med hjälp av den ursprungliga effektiva räntesats som tillämpas på det nya redovisade värdet.

Ränta på förvärvade eller utgivna kreditförsämrade lån redovisas i rapporten över resultat och övrigt totalresultat (Ränta och liknande intäkter) och i rapporten över finansiell ställning (Lån och förskott) enligt periodiseringsprincipen med användning av den kreditjusterade effektiva räntan under lånets hela löptid, dvs. den räntesats som exakt diskonterar framtida beräknade kontanta ut- eller inbetalningar under lånets väntade löptid till lånets upplupna anskaffningsvärde.

Räntesubventioner som tagits emot i investeringsanslagets resurser tas upp som förutbetalda intäkter och redovisas som en justering av den faktiska avkastningen, och redovisas under ränta och liknande intäkter i resultaträkningen under perioden från utbetalning till återbetalning av subventionerade lån.

Avgifter på garantiåtaganden redovisas som förutbetalda intäkter med tillämpning av effektivräntemetoden för perioden från det att det berörda lånet betalas ut till dess att det återbetalats, och redovisas i rapporten över resultat och övrigt totalresultat under rubriken ränta och liknande intäkter.

2.4.8 Räntesubventioner och tekniskt bistånd

Som en del av förvaltningen av investeringsanslaget handläggs också räntesubventioner och tekniskt bistånd för medlemsstaternas räkning.

Den del av medlemsstaternas bidrag som har anslagits för betalning av räntesubventioner och tekniskt bistånd redovisas inte som medel från bidragsgivare för investeringsanslaget, utan klassificerades som en skuld till tredje part. Genom investeringsanslaget verkställs utbetalningarna till de slutliga stödmottagarna och skuldbeloppet till tredje parter minskas.

När bidragsbelopp för räntesubventioner och tekniskt bistånd inte beviljas i sin helhet, omklassificeras de som bidrag till investeringsanslaget.

2.4.9 Ränteintäkter på likvida medel

Ränteintäkterna på likvida medel redovisas enligt periodiseringsprincipen i rapporten över resultat och övrigt totalresultat för investeringsanslaget.

2.4.10 Avgifter, provisioner och utdelningar

Avgifter som tas emot för tjänster som utförs under en viss tidsperiod redovisas som intäkter vid den tidpunkt då tjänsten tillhandahålls, medan avgifter som tjänas in vid verkställandet av en signifikant handling redovisas som intäkter när den signifikanta handlingen har slutförts. Dessa avgifter redovisas i rapporten över resultat och övrigt totalresultat, under rubriken intäkter från avgifter och provisioner.

Utdelning på aktier och andra värdepapper med rörlig avkastning redovisas när de tas emot och tas upp i rapporten över resultat och övrigt totalresultat, under rubriken för realiserade nettoresultat på aktier och andra värdepapper med rörlig avkastning.

2.4.11 Beskattning

I protokollet om Europeiska unionens immunitet och privilegier, som är fogat till fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, fastställs att EU-institutionernas tillgångar, intäkter och övriga egendom ska befrias från all direkt beskattning.

3 Riskhantering

I denna not lämnas information om investeringsanslagets exponering för och dess förvaltning och kontroll av kreditrisker och finansiella risker, särskilt de primära risker som är förenade med dess användning av finansiella instrument. Dessa är följande:

- Kreditrisk – risken för förluster till följd av fallissemang hos kunden eller motparten och som uppkommer vid kreditexponering i alla former, inbegripet avvecklingsrisker[15].
- Likviditetsrisk – risken för att en enhet inte kan finansiera en ökning av tillgångarna och uppfylla sina betalningsskyldigheter allt eftersom de förfaller, utan att det leder till oacceptabla förluster.
- Marknadsrisk – risken för att ändringar i marknadspriser och marknadsräntor, såsom räntenivåer, aktiekurser och valutakurser, påverkar en enhets intäkter eller värdet av dess innehav i finansiella instrument.

3.1 Riskhanteringen – så organiseras den

EIB anpassar löpande investeringsanslagets regelverk för riskhantering.

EIB:s direktorat för riskhantering identifierar, bedömer, övervakar och rapporterar självständigt de risker som investeringsanslaget är exponerat för. Inom ett regelverk där uppdelningen av uppgifter bibehålls är riskhanteringen fristående från front office och yttrar sig om alla förslag från front office som kan medföra risker.

På EIB-nivå rapporterar riskansvarig på gruppnivå om grupprisker till EIB:s förvaltningskommitté under tillsyn av den ledamot i förvaltningskommittén som är ansvarig för risken. Den riskansvarige på gruppnivå har direkt tillgång till kommittén för riskpolitik och kan skriva direkt till och kommunicera med EIB:s styrelse om alla frågor som gäller hans/hennes befogenheter.

3.2 Kreditrisk

Kreditrisk är den potentiella risken för förluster till följd av fallissemang hos kunden eller motparten och uppkommer vid kreditexponering i alla former, inbegripet avvecklingsrisker.

3.2.1 Riktlinjer för kreditrisker

Vid kreditbedömningen av de låntagande motparterna bedömer EIB kreditrisken och den väntade förlusten i syfte att kvantifiera och prissätta risken. EIB har utvecklat en intern riskklassificeringsmetod (IRM) för att fastställa den interna kreditvärderingen för sina kreditrelevanta låntagare/garantimotparter. Metoden bygger på ett system med poängsättning som särskilt utformats för varje större typ av kreditmotpart (t.ex. företag, finansinstitut osv). Med beaktande av både bästa bankpraxis för EIB och de principer som fastställdes i överenskommelsen om de internationella reglerna för kapitaltäckning (Basel II) klassificeras alla motparter, som är väsentliga för kreditprofilen för en specifik transaktion, i interna kreditvärderingskategorier genom användning av riskklassificeringsmetoden för den särskilda motpartstypen. Varje motpart tilldelas en intern värdering som speglar sannolikheten för fallissemang efter en fördjupad analys av motpartens affärsmässiga och finansiella riskprofil och landets förmodade risksituation. Expertjusteringar görs när de behövs med beaktande av eventuellt stöd från de juridiska enheternas moderbolag eller regeringar och den slutliga kreditvärderingen möjliggör undantag för att spegla information (t.ex. marknadsprissättning) som inte beaktas i systemet med poängsättning.

Vid kreditvärderingen av projektfinansiering och andra strukturerade transaktioner med begränsad tillgång till borgensfinansiering beaktas kreditriskinstrument med relevans för sektorn, främst med inriktning på kassaflödenas tillgänglighet och förmågan att fullgöra skuldförbindelser. Metoden inbegriper en analys av projektens kontraktsram, motpartsanalys och kassaflödesimuleringar. På samma sätt som företag och finansinstitut tilldelas varje projekt en intern riskvärdering. Slutligen värderas tredjeländer av den ekonomiska avdelningen på grundval av en statistisk modell.

Alla interna värderingar övervakas under lånets löptid och uppdateras regelbundet.

Specifika storleksbegränsningar på transaktions- och motpartsnivå är tillämpliga på icke-statliga transaktioner, beroende på vad som är relevant. I tillämpliga fall fastställs motpartsgränser på konsoliderad gruppexponeringsnivå. Dessa begränsningar återspeglar vanligtvis bland annat storleken på motparternas egna medel.

För att minska kreditrisken använder EIB, om lämpligt och från fall till fall, olika former av kreditförstärkning, bland annat motparts- eller projektrelaterade säkerheter, garantier eller avtalsklausuler, beroende på typen av låntagare och verksamhet.

Inom investeringsanslaget används inte några kreditderivat för att minska kreditrisken.

[15] Avvecklingsrisk definieras som risken för potentiella förluster på grund av transaktioner som förblir oreglerade efter förfallodagen och/eller på grund av transaktioner som regleras senare än den tillämpliga marknadsstandarden. På grund av investeringsanslagets karaktär är de mest relevanta instrumenten som påverkas av avvecklingsrisk de derivat som ingås av banken och som innebär en valutaväxling. Hantering av avvecklingsrisk tas upp i riktlinjerna för finansiella risker.

3.2.2 Maximal exponering för kreditrisk utan beaktande av eventuella säkerheter och annan kreditförstärkning

Nedanstående tabell visar den maximala kreditriskexponeringen för de delar som ingår i rapporten över finansiell ställning, inklusive derivat. Den maximala exponeringen anges brutto, innan hänsyn tas till effekten av kreditrisklindring genom användningen av säkerheter.

Maximal exponering (i tusen euro)	**31.12.2022**	**31.12.2021**
TILLGÅNGAR		
Likvida medel	1,451,970	1,358,564
Fordringar på bidragsgivare	85,321	85,210
Likvida finansiella tillgångar	73,003	-
Finansiella derivat	75,852	7
Lån och förskott	1,849,786	1,986,281
Övriga tillgångar	950	1,086
Totalt	**3,536,882**	**3,431,148**
Avsättningar för låneåtaganden	**-16,583**	**-16,602**
UTANFÖR BALANSRÄKNINGEN		
Eventualförpliktelser		
- Ställda garantier	-	1,499,675
Åtaganden		
- Ej utbetalda lån	1,671,851	1,677,411
- Tecknade garantier som inte ställts	49,378	256,299
Totalt utanför balansräkningen	**1,721,229**	**3,433,385**
Total kreditexponering	**5,241,528**	**6,847,931**

3.2.3 Kreditrisker för lån och förskott

3.2.3.1 Värdering av kreditrisker för lån och förskott

Lån och förskott samt garantier som beviljas via investeringsanslaget genomgår en omfattande riskbedömning och kvantifiering av väntade förluster som återspeglas i ett system för lånegradering. Verksamheten i programmet för etisk finansiering (IFE) (som beskrivs i not 24), med undantag för lån via intermediärer, omfattas av de allmänna riskprinciperna, i enlighet med EIB:s riktlinjer för kredit- och eget kapitalrisker. Graderingen av lånen fastställs enligt allmänt erkända kriterier, baserade på kvaliteten på låntagaren, lånets löptid, garantin samt, i tillämpliga fall, garantigivaren.

Systemet för lånegradering omfattar metoder, processer, databaser och it-system som stöder bedömningen av kreditrisker vid lånetransaktioner och kvantifieringen av väntade förluster. Det sammanfattar en stor mängd information i syfte att erbjuda en inbördes rangordning av kreditriskerna i samband med lån. Lånegraderingen speglar nuvärdet av den beräknade nivån på den väntade förlusten, vilket är produkten av de viktigaste gäldenärernas sannolikhet för fallissemang, exponering i händelse av fallissemang och förlusternas omfattning i fall av fallissemang. Lånegradering används för följande ändamål:

- Hjälp till en mer förfinad och kvantitativ bedömning av låneriskerna,
- som en indikator på kreditriskvariationer för att prioritera övervakningsinsatserna,
- som en beskrivning av låneportföljens kvalitet vid varje given tidpunkt,
- som indata vid beslut om riskprissättning.

Följande faktorer ingår vid fastställandet av en lånegradering:

i) Låntagarens kreditvärdering: Vid riskhanteringen görs självständiga översyner av låntagare och deras kreditvärdering bedöms enligt interna metoder och externa uppgifter. I linje med de valda interna riskvärderingsstrategierna enligt Basel III har banken utvecklat en intern riskvärderingsmetod för att fastställa den interna kreditvärderingen för låntagare och garantigivare. Detta baseras på ett system med poängsättning som är specifikt för definierade motpartstyper.

ii) Korrelationen för fallissemang: Det kvantifierar sannolikheten för att samtidiga ekonomiska svårigheter uppstår för både låntagaren och garantigivaren. Ju starkare korrelation mellan låntagarens och garantigivarens sannolikhet för fallissemang, desto lägre värde på garantin och därmed en lägre (sämre) lånegradering.

iii) Värdet på garantiinstrument och säkerheter: Detta värde ska beräknas på grundval av kombinationen av emittentens kreditvärdering och den typ av instrument som används.

iv) Den tillämpliga återkravsgraden: Det belopp som antas kunna återvinnas efter ett fallissemang från den relevanta motpartens sida, uttryckt som en procentandel av den relevanta låneexponeringen.

v) Avtalsramen: En sund avtalsram bidrar till lånets kvalitet och förbättrar dess lånegradering.

vi) Lånets löptid eller, mer allmänt, lånets kassaflöden: När alla faktorer är lika gäller att ju längre lånets varaktighet är, desto större är risken för att drabbas av svårigheter vid avbetalningen av lånet.

Ett låns väntade förlust beräknas genom att kombinera de fem faktorer som diskuteras ovan. Beroende på nivån på denna förlust, hänförs ett lån till en av följande lånegraderingsklasser:

”A” Lån av högsta kvalitet av vilka det finns tre underkategorier:

“A0” Omfattar lån till, eller som garanteras av, en EU-medlemsstat med en väntad förlust på 0 %.

”A+” Omfattar lån som beviljas (eller garanteras av) andra enheter än EU-medlemsstater och för vilka det inte finns någon förväntan om försämring av kvaliteten under deras löptid.

”A-” Omfattar de lånetransaktioner där det finns ett visst tvivel om bibehållandet av deras nuvarande status, men där en eventuell nedgång väntas vara begränsad.

”B” Högkvalitativa lån: Dessa utgör en tillgångsklass som banken anser tillfredsställande, även om en mindre framtida försämring inte är utesluten. B+ och B- används för att ange den relativa sannolikheten för möjligheten att sådana försämringar inträffar.

”C” Lån av god kvalitet: Ett exempel skulle kunna vara lån utan säkerhet till solida banker och företag med 7-årig löptid, eller motsvarande amorteringstid, som löper ut vid avbetalning.

”D” Denna kreditvärderingskategori ingår i skiljeområdet mellan lån med ”godtagbar kvalitet” och lån som drabbats av vissa svårigheter. Denna gräns i lånegraderingen dras mer exakt mellan underklassificeringarna D+ och D-. Lån med kreditvärderingen D- kräver skärpt övervakning.

”E” Denna lånegradering omfattar lån med en högre riskprofil än vad som i allmänhet godtas. Den omfattar också lån som någon gång under sin löptid har erfarit allvarliga problem och det inte kan uteslutas att de hamnar i en situation som leder till förlust. Av denna anledning omfattas dessa lån av en noggrann och hög övervakning. I underklassificeringarna E+ och E- differentieras nivån på denna särskilda övervakning, där de transaktioner som graderas till E- befinner sig i en position med stor risk att skuldbetalning inte kan erhållas i tid och därför kräver någon form av skuldsanering, och som eventuellt kan leda till en nedskrivningsförlust.

”F” (fail) betecknar lån som medför oacceptabla risker. Lån graderade till F- kan endast uppkomma ur utestående transaktioner som, efter godkännande, drabbats av oförutsedda, exceptionella och dramatiskt ofördelaktiga omständigheter. Alla transaktioner där investeringsanslaget förlorar kapitalbeloppet graderas till F och en särskild avsättning tillämpas.

Tabellen i avsnitt 3.2.3.3 visar bedömningen av kreditkvaliteten på investeringsanslagets låneportfölj som bygger på de olika lånegraderingsklasser som beskrivs ovan.

3.2.3.2 Analys av exponering för kreditrisk vid utlåning

Följande tabell visar den maximala exponeringen (bokfört värde netto) för kreditrisker för de lån och förskott som undertecknats (utbetalda och ej utbetalda) per låntagare, med hänsyn tagen till de garantier som lämnats av garantigivarna:

Den 31.12.2022 **i tusen euro**	**Garanterade**	**Andra former av kreditförstärkning**	**Inte garanterade**	**Totalt**	**% av totalt utbetalda**
Finansinstitut	64,625	-	1,095,467	**1,160,092**	**63%**
Företag	182,460	-	285,216	**467,676**	**25%**
Offentliga myndigheter	18,902	-	218	**19,120**	**1%**
Stater	-	311	202,587	**202,898**	**11%**
Totalt utbetalda	**265,987**	**311**	**1,583,488**	**1,849,786**	**100%**
Ej utbetalda	**149,506**	**-**	**1,505,762**	**1,655,268**	
Totalt utbetalda och ej utbetalda belopp	**415,493**	**311**	**3,089,250**	**3,505,054**	

Den 31.12.2021 **i tusen euro**	**Garanterade**	**Andra former av kreditförstärkning**	**Inte garanterade**	**Totalt**	**% av totalt utbetalda**
Finansinstitut	74,086	-	1,115,656	**1,189,742**	**60%**
Företag	211,067	-	368,877	**579,944**	**29%**
Offentliga myndigheter	20,776	-	664	**21,440**	**1%**
Stater	-	917	194,238	**195,155**	**10%**
Totalt utbetalda	**305,929**	**917**	**1,679,435**	**1,986,281**	**100%**
Ej utbetalda	**193,663**	**-**	**1,467,146**	**1,660,809**	
Totalt utbetalda och ej utbetalda belopp	**499,592**	**917**	**3,146,581**	**3,647,090**	

Direktoratet för portföljförvaltning och övervakning har ansvaret för att övervaka presterande låntagare och borgensmän samt för projektrelaterad finansiell och avtalsmässig övervakning. Kreditvärderingen för investeringsanslagets lån, låntagare och garantigivare övervakas således kontinuerligt, minst en gång om året, men även oftare vid behov och efter kredithändelser. Direktoratet för portföljförvaltning och övervakning undersöker särskilt om avtalsrättigheterna efterlevs och vidtar korrigerande åtgärder vid försämrad kreditvärdering och/eller kontraktsbrott. Begränsningsåtgärder eftersträvas, när så krävs enligt riktlinjerna för kreditrisker. Också när bankgarantier för lån förnyas, säkerställs det att dessa ersätts eller att åtgärder vidtas i tid.

3.2.3.3 Analys av kreditkvaliteten per typ av låntagare

Tabellerna nedan visar analysen av kreditkvaliteten på investeringsanslagets låneportfölj den 31 december 2022 och den 31 december 2021 genom tillämpning av lånegradering, baserat på de exponeringar som undertecknats (utbetalda och ej utbetalda).

Den 31.12.2022 i tusen euro		**Hög värdering**	**Standardvärdering**	**Minsta godtagbara värdering Risker**	**Hög risk**	**Ingen värdering***	**Totalt**	**% av totalsumman**
		A till B-	**C**	**D+**	**D- och lägre**			
Låntagare	Finansinstitut	293,458	349,628	103,133	1,030,131	-	**1,776,350**	**51%**
	Företag	96,413	52,092	-	703,374	226,750	**1,078,629**	**31%**
	Offentliga myndigheter	-	18,902	-	-	218	**19,120**	**1%**
	Stater	51,976	2,771	8,363	567,845	-	**630,955**	**17%**
Totalt		**441,847**	**423,393**	**111,496**	**2,301,350**	**226,968**	**3,505,054**	**100%**

* Lånetransaktioner som värderas till verkligt värde via resultatet

Den 31.12.2021 i tusen euro		**Hög värdering**	**Standardvärdering**	**Minsta godtagbara värdering Risker**	**Hög risk**	**Ingen värdering***	**Totalt**	**% av totalsumman**
		A till B-	**C**	**D+**	**D- och lägre**			
Låntagare	Finansinstitut	285,924	109,219	443,921	1,130,146	-	**1,969,210**	**54%**
	Företag	108,621	49,059	12,253	532,735	315,011	**1,017,679**	**28%**
	Offentliga institutioner	-	20,776	-	-	664	**21,440**	**1%**
	Stater	917	2,529	3,360	631,955	-	**638,761**	**17%**
Totalt		**395,462**	**181,583**	**459,534**	**2,294,836**	**315,675**	**3,647,090**	**100%**

* Lånetransaktioner som värderas till verkligt värde via resultatet

3.2.3.4 Riskkoncentrationer för lån och förskott

3.2.3.4.1 Geografisk analys

På grundval av låntagarens land kan investeringsanslagets låneportfölj analyseras utifrån följande geografiska regioner (i tusen euro):

Låntagarens land	**31.12.2022**	**31.12.2021**
Kenya	338,790	321,069
Egypten	309,312	345,810
Nigeria	266,294	237,992
Etiopien	107,988	96,391
Rwanda	94,247	64,169
Mauritius	93,509	101,446
Barbados	82,735	85,058
Regionalt AKS	69,920	208,795
Zambia	56,729	52,345
Kamerun	56,586	42,097
Uganda	51,388	61,033
Senegal	38,153	42,968
Demokratiska republiken Kongo	36,772	48,766
Tanzania	33,431	46,423
Nya Kaledonien	31,684	37,098
Dominikanska republiken	25,879	19,076
Zimbabwe	23,147	14,708
Jamaica	18,902	20,776
Guinea	15,242	18,972
Mauretanien	11,029	11,921
Elfenbenskusten	10,976	-
Mali	9,856	12,120
Malawi	9,587	14,898
Kap Verde	9,016	11,718
Ghana	8,648	15,835
Caymanöarna	8,521	8,692
Moçambique	7,094	9,107
Burkina Faso	4,767	3,581
Saint Lucia	4,674	-
Franska Polynesien	3,118	5,783
Benin	2,958	4,023
Seychellerna	2,933	2,529
Mikronesien	2,811	2,872
Eswatini	1,515	1,792
Samoa	645	909
Vanuatu	525	866
Haiti	332	1,208
Kongo	73	-
Angola	-	12,253
Niger	-	1,182
Totalt	**1,849,786**	**1,986,281**

3.2.3.4.2 Branschsektorsanalys

I tabellen nedan analyseras investeringsanslagets låneportfölj efter låntagarens branschsektor. Transaktioner som först betalas till en finansförmedlare innan de betalas till den slutliga stödmottagaren redovisas under ”Tjänstesektorn och övriga tjänster” (i tusen euro):

Låntagarens branschsektor	**31.12.2022**	**31.12.2021**
Finansiella tjänster	1,160,133	1,190,407
Offentlig förvaltning	202,898	195,154
Elektricitet	193,597	211,761
Kemikalier	108,652	111,251
Telekommunikationer	62,862	12,253
Hälso- och sjukvård	36,833	170,000
Företagstjänster, it och medier	31,127	34,306
Infrastruktur för luft- och sjötransporter	18,902	20,776
Läkemedel och medicinsk utrustning	12,388	13,684
Investeringsvaror	8,853	9,269
Metaller och gruvdrift	8,415	8,667
Återvinning av avfall och materialåtervinning	4,577	5,326
Flera allmännyttiga tjänster	525	866
Tjänstesektorn och övriga tjänster	24	2,561
Totalt	**1,849,786**	**1,986,281**

3.2.3.5 Kreditriskexponering för varje intern riskvärdering

EIB använder en intern riskvärderingsmetod i linje med de interna riskvärderingsstrategierna i Basel III. Merparten av investeringsanslagets motparter har tilldelats en intern riskvärdering enligt denna metod. I tabellen nedan visas en uppdelning av investeringsanslagets låneportfölj efter det högsta av låntagarens eller garantigivarens interna riskvärdering, om den finns tillgänglig. Om en intern riskvärdering inte finns tillgänglig har den externa riskvärderingen använts för analysen.

Tabellen visar både de exponeringar som undertecknats (utbetalade och ej utbetalade) och de riskvägda exponeringarna, på grundval av en intern metod som investeringsanslaget använder för att minimera förvaltningen.

		2022					
i tusen euro	**Moody's likvärdighet**	**12-månaders förväntade kreditförluster**	**Förväntade kreditförluster under resten av löptiden som inte har kreditförsämrats**	**Förväntade kreditförluster under resten av löptiden som har kreditförsämrats**	**Förvärvade eller utgivna kreditförsämrade tillgångar**	**Verkligt värde via resultatet**	**Totalt**
Lån och förskott värderade till upplupet anskaffningsvärde							
Intern riskvärdering 1 – minimal kreditrisk	Aaa	-	56,320	-	-	-	**56,320**
Intern riskvärdering 2 – mycket låg kreditrisk	Aa1 - Aa3	82,745	-	-	-	-	**82,745**
Intern riskvärdering 3 – låg kreditrisk	A1 - A3	421	-	-	-	-	**421**
Intern riskvärdering 4 – måttlig kreditrisk	Baa1 - Baa3	346,538	-	-	-	-	**346,538**
Intern riskvärdering 5 – finansiellt svag motpart	Ba1 - Ba3	82,126	-	-	-	-	**82,126**
Intern riskvärdering 6 – hög kreditrisk	B1 - B3	679,725	189,519	-	-	-	**869,244**
Intern riskvärdering 7 – mycket hög kreditrisk	under Caa1	41,450	273,167	-	-	-	**314,617**
Intern riskvärdering 8 – motpart i fallissemang	under Caa1 men i fallissemang	-	-	63,474	-	-	**63,474**
Lån och förskott värderade till verkligt värde via resultatet		-	-	-	-	**142,263**	**142,263**
Förlustavsättning och justering till verkligt värde		**-11,370**	**-28,817**	**-21,303**	-	**-46,472**	**-107,962**
Redovisat värde på lån och förskott		**1,221,635**	**490,189**	**42,171**	-	**95,791**	**1,849,786**
Låneåtaganden							
Intern riskvärdering 1 – minimal kreditrisk	Aaa	-	-	-	-	-	**-**
Intern riskvärdering 2 – mycket låg kreditrisk	Aa1 - Aa3	86,796	-	-	-	-	**86,796**
Intern riskvärdering 3 – låg kreditrisk	A1 - A3	316,707	-	-	-	-	**316,707**
Intern riskvärdering 4 – måttlig kreditrisk	Baa1 - Baa3	109,095	-	-	-	-	**109,095**
Intern riskvärdering 5 – finansiellt svag motpart	Ba1 - Ba3	175,880	-	-	-	-	**175,880**
Intern riskvärdering 6 – hög kreditrisk	B1 - B3	538,504	50,000	-	-	-	**588,504**
Intern riskvärdering 7 – mycket hög kreditrisk	under Caa1	62,966	105,669	-	-	-	**168,635**
Intern riskvärdering 8 – motpart i fallissemang	under Caa1 men i fallissemang	-	-	50,000	-	-	**50,000**
Ingen intern riskvärdering*		44,982	-	-	-	-	**44,982**
Lån och förskott värderade till verkligt värde via resultatet		-	-	-	-	**131,252**	**131,252**
Förlustavsättning och justering till verkligt värde		**-4,834**	**-11,749**	-	-	-	**-16,583**
Redovisat värde på låneåtaganden		**1,330,096**	**143,920**	**50,000**	-	**131,252**	**1,655,268**

* Avtal med organ för vilka det på balansdagen inte finns några underliggande motparter

3.2.3.5 Kreditriskexponering för varje intern riskvärdering (forts.)

		2021					
i tusen euro	**Moody's likvärdighet**	**12-månaders förväntade kreditförluster**	**Förväntade kreditförluster under resten av löptiden som inte har kreditförsämrats**	**Förväntade kreditförluster under resten av löptiden som har kreditförsämrats**	**Förvärvade eller utgivna kreditförsämrade tillgångar**	**Verkligt värde via resultatet**	**Totalt**
Lån och förskott värderade till upplupet anskaffningsvärde							
Intern riskvärdering 1 – minimal kreditrisk	Aaa	-	64,876	-	-	-	**64,876**
Intern riskvärdering 2 – mycket låg kreditrisk	Aa1 - Aa3	85,059	-	-	-	-	**85,059**
Intern riskvärdering 3 – låg kreditrisk	A1 - A3	1,056	-	-	-	-	**1,056**
Intern riskvärdering 4 – måttlig kreditrisk	Baa1 - Baa3	46,507	-	-	-	-	**46,507**
Intern riskvärdering 5 – finansiellt svag motpart	Ba1 - Ba3	435,300	12,288	-	-	-	**447,588**
Intern riskvärdering 6 – hög kreditrisk	B1 - B3	556,705	237,898	-	-	-	**794,603**
Intern riskvärdering 7 – mycket hög kreditrisk	under Caa1	55,928	258,220	-	-	-	**314,148**
Intern riskvärdering 8 – motpart i fallissemang	under Caa1 men i fallissemang	-	-	69,180	-	-	**69,180**
Lån och förskott värderade till verkligt värde via resultatet		-	-	-	-	**272,917**	**272,917**
Förlustavsättning och justering till verkligt värde		**-3,565**	**-33,268**	**-30,169**	-	**-42,651**	**-109,653**
Redovisat värde på lån och förskott		**1,176,990**	**540,014**	**39,011**	**-**	**230,266**	**1,986,281**
Låneåtaganden							
Intern riskvärdering 2 – mycket låg kreditrisk	Aa1 - Aa3	86,796	-	-	-	-	**86,796**
Intern riskvärdering 3 – låg kreditrisk	A1 - A3	87,000	-	-	-	-	**87,000**
Intern riskvärdering 4 – måttlig kreditrisk	Baa1 - Baa3	61,060	-	-	-	-	**61,060**
Intern riskvärdering 5 – finansiellt svag motpart	Ba1 - Ba3	173,963	-	-	-	-	**173,963**
Intern riskvärdering 6 – hög kreditrisk	B1 - B3	777,195	18,595	-	-	-	**795,790**
Intern riskvärdering 7 – mycket hög kreditrisk	under Caa1	45,955	167,782	-	-	-	**213,737**
Intern riskvärdering 8 – motpart i fallissemang	under Caa1 men i fallissemang	-	-	10,000	-	-	**10,000**
Ingen intern riskvärdering*		129,669	27,365	-	-	-	**157,034**
Lån och förskott värderade till verkligt värde via resultatet		-	-	-	-	**92,031**	**92,031**
Förlustavsättning och justering till verkligt värde		**-1,693**	**-14,909**	-	-	-	**-16,602**
Redovisat värde på låneåtaganden		**1,359,945**	**198,833**	**10,000**	-	**92,031**	**1,660,809**

* Avtal med organ för vilka det på balansdagen inte finns några underliggande motparter

EIB övervakar kontinuerligt händelser som påverkar dess låntagare och garantigivare. I synnerhet utvärderar EIB från fall till fall sina avtalsenliga rättigheter i händelse av en försämring av riskvärderingen och eftersträvar begränsningsåtgärder. Den bevakar också förnyelser av bankgarantier som tas emot för lån som ska säkerställa att dessa ersätts eller att åtgärder vid behov vidtas i tid.

3.2.3.6 Utestående lån och nedskrivningar

Belopp i utestående fordringar fastställs, övervakas och rapporteras enligt de förfaranden som anges i ”Finance Monitoring Guidelines and Procedures” som gäller för alla banker. Dessa förfaranden ligger i linje med bästa bankpraxis och antas för alla lån som förvaltas av EIB.

Övervakningen är strukturerad för att säkerställa att i) potentiella utestående fordringar upptäcks och rapporteras till ansvariga avdelningar med minsta möjliga dröjsmål, ii) kritiska ärenden omgående dirigeras till rätt operativ nivå och beslutsnivå, iii) regelbunden rapportering till investeringsanslagets ledning lämnas i fråga om den allmänna ställningen.

Utestående fordringar och nedskrivningar av lån och förskott kan analyseras enligt följande (i tusen euro):

	Lån och förskott	**Lån och förskott**
	31.12.2022	**31.12.2021**
Redovisat värde	**1,849,786**	**1,986,281**
Förväntade kreditförluster under resten av löptiden som har kreditförsämrats		
Bruttobelopp	63,474	69,180
Avsättning för nedskrivningsförluster	-21,303	-30,169
Redovisat värde på förväntade kreditförluster under resten av löptiden som har kreditförsämrats	**42,171**	**39,011**
Förfallna men inte kreditförsämrade		
Förfallna omfattar		
0–30 dagar	670	2,334
30–90 dagar	118	9
90-180 dagar	95	-
mer än 180 dagar	25	-
Redovisat värde som förfallit men inte kreditförsämrats	**908**	**2,343**
Redovisat värde som varken förfallit eller kreditförsämrats	**1,806,707**	**1,944,927**
Totalt redovisat värde på lån och förskott	**1,849,786**	**1,986,281**

3.2.3.7 Känsligheten hos förväntade kreditförluster för framtida ekonomiska villkor (i tusen euro)

De förväntade kreditförlusterna är känsliga för bedömningar och antaganden som görs vid fastställandet av framåtblickande scenarion. EIB utför en känslighetsanalys av redovisade förväntade kreditförluster vad gäller väsentliga kategorier av dess tillgångar.

Prognoserna för framtida ekonomiska villkor (via makroekonomiska scenarion) är indata som används i prognosmodeller som tar fram villkorade riskparametrar, vilka är indata som används vid beräkning av förlustavsättning.

Scenariona härleds från chocker som påverkar BNP, vilket är det viktigaste måttet för ekonomisk verksamhet. Chockerna för real BNP kalibreras för att reproducera variabelns tidigare volatilitet. Dessutom används expertbedömningar i tillämpliga fall för att förbättra storleken och beständigheten hos BNP-chocker. Följaktligen fastställs chocker tillsammans med en minskningsfunktion för att fastställa konsekvenserna av chockerna över tiden. Sannolikheter kopplade till varje scenario definieras med beaktande av marknads(volatilitets)indikatorer och internt utvecklade indikatorer/mätare som används konsekvent över tiden för att fånga upp osäkerheter. Viktningen av positiva och negativa chocker beror på balansen hos riskerna i ekonomin, och i genomsnitt användes negativa och positiva chocker på -9 908 euro (2021: -15 250 euro) och 8 356 euro (2021: 11 780 euro) på kvartalsprognoser under tidigare viktningar.

Tabellen nedan visar förlustavsättning på lån och förskott i etapp 1 och 2. Varje framåtblickande scenario (t.ex. referensscenariot, positivt scenario och negativt scenario) viktades till 100 % i stället för att tillämpa sannolika viktningar för de tre scenariona.

	2022		
(i tusen euro)	**Positivt**	**Referensscenario**	**Negativt**
Bruttoexponering	3,229,247	3,229,247	3,229,247
Förlustavsättning	43,821	52,177	62,085

	2021		
(i tusen euro)	**Positivt**	**Referensscenario**	**Negativt**
Bruttoexponering	3,319,800	3,319,800	3,319,800
Förlustavsättning	37,862	49,642	64,892

3.2.3.8 Omförhandlade lån och anstånd

EIB anser lån vara lån med anstånd (dvs. lån, skuldförbindelser och låneåtaganden) när anståndsåtgärder har beviljats. Anståndsåtgärder består av koncessioner som EIB beslutar att göra för en gäldenär som inte anses kunna uppfylla de kontraktsenliga skuldvillkoren på grund av sina finansiella svårigheter, så att gäldenären ska kunna betala av skulden eller helt eller delvis refinansiera kontraktet. Exponeringar ska behandlas som anstånd om en koncession har gjorts, oavsett om något belopp förfallit eller exponeringen klassificeras som fallissemang. Exponeringar ska inte behandlas som anstånd om gäldenären inte befinner sig i finansiella svårigheter.

Under normala förhållanden skulle försämringen av de berörda lånen ha upptäckts genom bestämmelserna i bankens riktlinjer och förfaranden och skulle ha övervakats före omförhandlingen. Efter det att lånet omförhandlats skulle EIB fortsätta att noggrant övervaka dessa lån. Om det finansiella instrumentet skulle vara kreditförsämrat flyttas det till steg 3. Lånet kommer att övervakas regelbundet i enlighet med bankens regelverk.

Banken har, som en del av hanteringen av de specifika ekonomiska konsekvenserna av covid-19-pandemin, gjort ett antal stödåtgärder tillgängliga för sina låntagare vilka bland annat inbegriper i) en tillfällig lättnad (inklusive befrielser) från finansiella åtaganden och andra nyckelklausuler, ii) omprofilering av kassaflöden genom att fastställa nya återbetalningsplaner eller tillfällig frysning av återbetalningsförpliktelser och iii) vissa andra kompletterande stödåtgärder, såsom undertecknande av nya kontrakt, påskyndade låneutbetalningar och större utlåningsbelopp till låntagare. Banken bedömde ansökningar om sådana åtgärder från fall till fall inom gränserna för vissa särskilda villkor. Åtgärderna var avsedda att omfatta låntagare som inte hade några strukturella ekonomiska svårigheter eller solvensproblem och ansågs bedriva en kontinuerlig verksamhet vid tidpunkten för beviljandet av sådana åtgärder. Om låntagaren, som ett resultat av bedömningen, inte uppfyllde dessa krav eller banken identifierade risker för den långfristiga hållbarheten vad gäller kundens affärsmodell övervägde den andra lämpliga åtgärder och följde vid behov EIB:s standardiserade omstruktureringsförfaranden.

Sedan juni 2021 erbjuder gruppen inte längre några sådana stödåtgärder.

Anståndsåtgärder och anståndspraxis som beslutas av EIB som en del av dess omstruktureringsverksamhet under rapporteringsperioden inbegriper, men är inte begränsad till, förlängning av löptiden, uppskov med enbart kapital, uppskov med kapital och ränta, överträdelse av väsentliga avtalsvillkor och kapitalisering av utestående fordringar.

3.2.3.8 Omförhandlade lån och anstånd (forts.)

Transaktioner som omfattas av anståndsåtgärder redovisas som sådana i tabellen nedan:

i tusen euro	31.12.2022		31.12.2021	
	Icke nödlidande	Nödlidande	Icke nödlidande	Nödlidande
Antal kontrakt som omfattas av anstånd	12	7	16	9
Redovisat värde (inkl. utestående ränta och belopp)	144,399	45,497	210,553	58,742
Redovisad avsättning för förväntade kreditförluster	16,008	14,323	16,124	20,475
Ränteintäkter som avser kontrakt som omfattas av anstånd	7,745	2,280	11,583	3,563

		Anståndsåtgärder					
i tusen euro	31.12.2021	Förlängning av löptider	Uppskov med räntor och kapital	Överträdelse av väsentliga finansiella klausuler	Övriga	Kontraktsenlig återbetalning, avslut och/eller bortskrivning	31.12.2022
Finansinstitut	149,326	-	-	4,119	-	-67,694	85,751
Företag	119,969	-	-	-	-	-15,824	104,145
Totalt	**269,295**	**-**	**-**	**4,119**	**-**	**-83,518**	**189,896**

3.2.4 Kreditrisker för likvida medel

Tillgängliga medel investeras i enlighet med investeringsanslagets tidsplan för kontraktsenliga utbetalningsskyldigheter. Den 31 december 2022 och den 31 december 2021 utgjordes investeringarna av bankinlåning, inlåningsbevis och bankcertifikat.

De godkända enheterna har en kreditvärdering som liknar de kort- och långsiktiga kreditvärderingar som krävs för EIB:s egna likvida placeringar. När flera kreditvärderingsinstitut lämnar olika kreditvärdering gäller den lägsta värderingen. Den högsta tillåtna gränsen för varje godkänd bank är för närvarande 50 000 000 euro (femtio miljoner euro). Ett undantag från denna regel har beviljats banken Société Générale i vilken investeringsanslaget har sitt löpande kontantkonto. Den kortfristiga kreditgränsen för Société Générale uppgår den 31 december 2022 och den 31 december 2021 till 110 000 000 euro (etthundratio miljoner euro). Den höjda gränsen tillämpas på summan av de likvida medel som innehas på det löpande kontantkontot samt de instrument som denna motpart har utfärdat och som finns i likviditetsportföljen.

Samtliga investeringar görs med godkända enheter med en maximal löptid på tre månader från valuteringsdagen. Alla överträdelser av kreditexponeringens gränsvärde har rapporterats till uppdragsgivarna. Den 31 december 2022 och den 31 december 2021 hade all tidsbunden inlåning och alla bankcertifikat och kontanter som innehades av investeringsanslagets likviditetsportfölj en lägsta kreditvärdering på minst P-2 (Moody's kreditvärdering) på avstämningsdagen.

I följande tabell visas situationen för likvida medel inklusive upplupen ränta (i tusen euro).

Lägsta kortfristiga kreditvärdering (Moody's frist)	Lägsta långfristiga kreditvärdering (Moody's frist)	31.12.2022		31.12.2021	
P-1	Aaa	200,167	14%	299,814	22%
P-1	Aa2	24,955	2%	160,066	12%
P-1	Aa3	4,992	0%	67,036	5%
P-1	A1	300,627	21%	82,730	6%
P-1	A2	340,252	22%	199,879	15%
P-1	A3	491,224	34%	444,064	32%
P-2	A3	29,956	2%	104,975	8%
P-2	Baa1	59,797	4%	-	0%
P-2		**1,451,970**	**100%**	**1,358,564**	**100%**

3.2.5 Kreditrisk för derivat

3.2.5.1 Riktlinjer för kreditrisker avseende derivat

Kreditrisken avseende derivat utgörs av den förlust som en viss part ådrar sig om motparten i en transaktion inte kan uppfylla sina avtalsenliga skyldigheter. Kreditrisken i samband med derivat varierar beroende på ett antal faktorer (såsom räntor och valutakurser) och motsvarar i allmänhet endast en liten andel av deras nominella värde.

Inom ramen för sin sedvanliga verksamhet kan investeringsanslaget ingå swapkontrakt för att säkra risken för vissa lånetransaktioner eller valutaforwardkontrakt för att säkra dess valutapositioner, som är utställda i andra valutor än euro och som det handlas aktivt med. Alla swappar genomförs av EIB med en extern motpart. Swapparna regleras genom samma ramswapkontrakt och kreditstödskontrakt som undertecknats mellan EIB och dess externa motparter.

3.2.5.2 Kreditriskvärdering för derivat

Alla swappar relaterade till investeringsanslaget som verkställs av EIB hanteras inom samma kontraktsram och med samma metoder som tillämpas för de derivat som EIB förhandlar fram för eget bruk. EIB avgör om parterna i swapkontrakten kan godkännas på grundval av samma behörighetskriterier som den tillämpar på sina andra swapkontrakt.

EIB uppskattar kreditriskexponeringen vid swap- och derivattransaktioner genom att använda metoderna aktuell exponering utan säkerhet (Current Unsecured Exposure) och potentiell framtida exponering (Potential Future Exposure) för rapportering och för att begränsa bevakningen. Dessa mått omfattar till fullo de derivat som rör investeringsanslaget.

Genom investeringsanslaget ingås kortfristiga valutaswapkontrakt (FX) i utländsk valuta för att säkra valutarisken vid låneutbetalningar i andra valutor än euro. Valutaswappar (FX) har en löptid på högst tre månader och förlängs regelbundet. Det teoretiska beloppet för valutaswappar (FX) uppgick till 1 790,0 miljoner euro den 31 december 2022 jämfört med 1 530,0 miljoner euro den 31 december 2021. Det verkliga värdet för valutaswappar (FX) uppgick till 71,1 miljoner euro den 31 december 2022 jämfört med –16,3 miljoner euro den 31 december 2021.

Investeringsanslaget ingår valutaswapkontrakt för att säkra valutarisken vid låneutbetalningar i andra valutor än euro. Valutaswappar har en långfristig löptid. Det teoretiska beloppet för valutaswappar (FX) uppgick till 47,0 miljoner euro den 31 december 2022 jämfört med 51,9 miljoner euro den 31 december 2021. Det verkliga värdet för valutaswappar (FX) uppgick till 4,8 miljoner euro den 31 december 2022 jämfört med –2,6 miljoner euro den 31 december 2021.

3.2.6 Kreditrisker för likvida finansiella tillgångar

I följande tabell visas situationen för likviditetsportföljen som enbart består av bankcertifikat som utfärdats av enheter under statsnivå, banker och enheter utanför banksektorn med ursprunglig löptid på mer än tre månader. EU-medlemsstater, deras organ, banker och enheter utanför banksektorn är godtagbara emittenter. Den högsta tillåtna gränsen för varje godkänd emittent är 50 000 000 euro (femtio miljoner euro). Investeringar i medelfristiga och långfristiga obligationer kan också godkännas, beroende på likviditetskraven.

i tusen euro

Lägsta kortfristiga kreditvärdering (Moody's frist)	**Lägsta långfristiga kreditvärdering (Moody's frist)**	**31.12.2022**		**31.12.2021**	
P-1	Aa2	32,974	45%	-	0%
P-1	Aa3	4	0%	-	0%
P-1	A3	39,843	55%	-	0%
P-2	A3	182	0%	-	0%
Totalt		**73,003**	**100%**	**-**	**0%**

3.3 Likviditetsrisk

Likviditetsrisk hänvisar till en enhets förmåga att finansiera ökade tillgångar och uppfylla betalningskrav allteftersom de uppkommer, utan att det leder till oacceptabla förluster. Den kan delas upp i risk för finansieringslikviditeten och likviditetsrisk på marknaden. Risk för finansieringslikviditeten är risken för att en enhet inte kommer att kunna effektivt fullgöra både väntade och oväntade nuvarande och framtida kassaflödesbehov, utan att detta påverkar dess dagliga transaktioner eller dess finansiella ställning. Likviditetsrisken på marknaden är risken för att en enhet inte enkelt kan motverka eller undanröja en position till marknadspriset på grund av en marknad som inte är tillräckligt djup eller en där störningar förekommer.

3.3.1 Hantering av likviditetsrisker

Investeringsanslaget finansieras huvudsakligen genom årliga bidrag från medlemsstaterna och återflöden som härrör från dess verksamhet. Investeringsanslaget hanterar sin risk för finansieringslikviditeten i första hand genom planering av investeringsanslagets nettolikviditetsbehov och de bidrag som varje år begärs av medlemsstaterna.

För att beräkna medlemsstaternas årliga bidrag analyseras utbetalningarna från befintliga respektive planerade portföljer och dessa följs upp under hela året. Särskilda händelser, t.ex. återbetalningar i förtid, försäljning av aktier eller fall av fallissemang beaktas för att korrigera de årliga likviditetskraven.

För att ytterligare minimera likviditetsrisken upprätthålls en likviditetsreserv i investeringsanslaget som är tillräcklig för att vid varje tidpunkt täcka beräknade kontantutbetalningar, som EIB:s avdelning med ansvar för låneverksamhet regelbundet informerar om. Medel investeras på penning- och obligationsmarknaderna i form av inlåning mellan banker och andra kortfristiga finansiella instrument med hänsyn till investeringsanslagets likvida betalningsförpliktelser. Investeringsanslagets likvida tillgångar förvaltas av bankens finansavdelning i syfte att upprätthålla en tillräcklig likviditet för att göra det möjligt för investeringsanslaget att uppfylla sina förpliktelser. I enlighet med rådets beslut 2020/2233 ska återflöden från AKS-ländernas investeringsanslag användas inom ramen för instrumentet för grannskapet, utvecklingssamarbete och internationellt samarbete. Tillgången till de återflöden som ska överföras är dock beroende av att tillräcklig likviditet upprätthålls inom AKS-ländernas investeringsanslag.

Enligt principen om åtskillnad mellan funktionerna front office och back office, ligger ansvaret för avvecklingstransaktioner relaterade till investeringen av dessa tillgångar under EIB:s avdelning för planering och avveckling av transaktioner. Enligt principen om åtskillnad mellan funktioner åligger det bankens direktorat för riskhantering att ansvara för godkännande av motparterna och gränserna för investeringarna av de likvida tillgångarna samt övervakningen av dessa gränser.

3.3.2 Värdering av likviditetsrisker

I tabellerna i detta avsnitt analyseras investeringsanslagets finansiella skulder efter löptid på grundval av den återstående perioden från balansdagen fram till den avtalsenliga förfallodagen (baserat på kassaflöden som inte diskonterats).

Vad gäller finansiella skulder som inte är derivat innehar investeringsanslaget åtaganden i form av ej utbetalda delar av krediten enligt undertecknade låneavtal, ej utbetalda delar av tecknat kapital/investeringsavtal, beviljade lånegarantier eller åtaganden om räntesubventioner och tekniskt bistånd.

Lån inom ramen för investeringsanslaget har en tidsfrist för utbetalning. Utbetalningar görs dock ibland vid tidpunkter och i belopp som speglar framstegen i underliggande investeringsprojekt. Om dessutom lånen är transaktioner som genomförs i en relativt ombytlig verksamhetsmiljö, är utbetalningsplanen föremål för en stor grad av osäkerhet.

Kapitalinvesteringar ska betalas när och så snart som förvaltare av aktiefonder utfärdar giltig infordran av kapital, som speglar utvecklingen i deras investeringsverksamhet. Den period under vilken beloppet kan lyftas uppgår vanligtvis till tre år med regelbunden förlängning på ett eller två år. Vissa åtaganden om utbetalningar överlever vanligtvis slutet av den period då beloppet kan lyftas, fram till dess att man helt förfogar över fondens underliggande investeringar. Detta beror på att fondens likviditet tidvis kan vara otillräcklig för att uppfylla de betalningsförpliktelser som uppkommer avseende avgifter eller andra kostnader.

Garantier omfattas inte av några särskilda betalningsåtaganden om de inte åberopas. Det utestående beloppet för garantier minskas vid sidan av återbetalningsplanen för garanterade lån.

Åtaganden som ingåtts om utbetalningar av räntesubventioner uppkommer i fråga om subventionerade lån som finansieras med hjälp av bankens egna medel. Därför utgör rapporterade utflöden bara åtaganden relaterade till dessa lån snarare än det totala beloppet av åtaganden som ingåtts för ej utbetalade räntesubventioner. I likhet med lån är deras utbetalningsplan osäker.

"Bruttoutflöde till nominellt värde" för åtaganden som ingåtts för tekniskt bistånd i tabellen ”Löptider för finansiella skulder som inte är derivat” avser den totala ej utbetalda delen av undertecknade kontrakt om tekniskt bistånd. Tidsplaneringen för utbetalning är föremål för en stor grad av osäkerhet. Likviditetsutflöden som klassificerats i intervallet ”3 månader eller mindre” motsvarar de utestående fakturor som mottagits fram till och med balansdagen.

Åtaganden för finansiella skulder som inte är derivat för vilka det inte har fastställts någon avtalsenlig löptid tas upp under rubriken ”Obestämd löptid”. Åtaganden för vilka det finns en dokumenterad begäran om kontant utbetalning på balansdagen tas upp under det relevanta tidsintervallet.

För finansiella skulder som härrör från derivat utgörs löptidsprofilen av kontraktsenliga ej diskonterade kassaflöden brutto av swapkontrakt, inbegripet valutaswappar, valutaränteswappar, kortfristiga valutaswappar och ränteswappar.

3.3.2 Värdering av likviditetsrisker (forts.)

Löptider för finansiella skulder som inte är derivat **I tusen euro den 31.12.2022**	**3 månader eller mindre**	**Mer än 3 månader till 1 år**	**Mer än 1 år till 5 år**	**Mer än 5 år**	**Obestämd löptid**	**Bruttoutflöde till nominellt värde**
Utflöden för tecknade men ej utbetalda lån	87,210	21,208	-	-	1,563,433	1,671,851
Utflöden för tecknade investeringsfonder och aktieteckning	4,676	-	-	-	406,496	411,172
Övriga (undertecknade garantier som inte ställts, ställda garantier)	-	-	-	-	49,378	49,378
Utflöden för åtaganden avseende räntesubventioner	-	-	-	-	350,282	350,282
Utflöden för åtaganden avseende tekniskt bistånd	924	-	-	-	32,149	33,073
Totalt	**92,810**	**21,208**	**-**	**-**	**2,401,738**	**2,515,756**

Löptider för finansiella skulder som inte är derivat **I tusen euro den 31.12.2021**	**3 månader eller mindre**	**Mer än 3 månader till 1 år**	**Mer än 1 år till 5 år**	**Mer än 5 år**	**Obestämd löptid**	**Bruttoutflöde till nominellt värde**
Utflöden för tecknade men ej utbetalda lån	-	-	-	-	1,677,411	1,677,411
Utflöden för tecknade investeringsfonder och aktieteckning	6,322	-	-	-	466,678	473,000
Övriga (undertecknade garantier som inte ställts, ställda garantier)	-	-	-	-	1,755,974	1,755,974
Utflöden för åtaganden avseende räntesubventioner	-	-	-	-	379,620	379,620
Utflöden för åtaganden avseende tekniskt bistånd	1,519	-	-	-	37,617	39,136
Totalt	**7,841**	**-**	**-**	**-**	**4,317,300**	**4,325,141**

Löptider för finansiella skulder som härrör från derivat **I tusen euro den 31.12.2022**	**3 månader eller mindre**	**Mer än 3 månader till 1 år**	**Mer än 1 år till 5 år**	**Mer än 5 år**	**Bruttoinflöde/ -utflöde till nominellt värde**
Valutaswappar – Inflöden	88	9,474	38,431	147	48,140
Valutaswappar – Utflöden	-108	-11,965	-30,450	-146	-42,669
Kortfristiga valutaswappar – inflöden	1,790,000	-	-	-	1,790,000
Kortfristiga valutaswappar – utflöden	-1,724,227	-	-	-	-1,724,227
Totalt	**65,753**	**-2,491**	**7,981**	**1**	**71,244**

Löptider för finansiella skulder som härrör från derivat **I tusen euro den 31.12.2021**	**3 månader eller mindre**	**Mer än 3 månader till 1 år**	**Mer än 1 år till 5 år**	**Mer än 5 år**	**Bruttoinflöde/ -utflöde till nominellt värde**
Valutaswappar och valutaränteswappar – inflöden	82	3,340	34,870	9,394	47,686
Valutaswappar och valutaränteswappar – utflöden	-115	-8,470	-47,250	-10,329	-66,164
Kortfristiga valutaswappar – inflöden	1,530,000	-	-	-	1,530,000
Kortfristiga valutaswappar – utflöden	-1,547,698	-	-	-	-1,547,698
Totalt	**-17,731**	**-5,130**	**-12,380**	**-935**	**-36,176**

3.3.3 Långfristiga finansiella tillgångar och skulder

I följande tabell återges finansiella tillgångar och finansiella skulder som inte är derivat och som väntas återkrävas eller regleras mer än 12 månader efter balansdagen.

i tusen euro	31.12.2022	31.12.2021
Finansiella tillgångar:		
Lån och förskott	1,922,784	2,074,642
Aktier och andra värdepapper med rörlig avkastning	797,341	697,631
Övriga tillgångar	-	1,086
Totalt	**2,720,125**	**2,773,359**
Finansiella skulder:		
Skuld till tredje parter*	136,867	179,593
Avsättningar för låneåtaganden	16,583	16,602
Totalt	**153,450**	**196,195**

* Belopp som ska betalas till tredje parter inkluderar belopp för ej utbetalade räntesubventioner och ej utbetalat tekniskt bistånd som ska betalas till medlemsstaterna, vanligen med obestämd löptid.

3.4 Marknadsrisk

Marknadsrisk är risken för att ändringar i marknadspriser och marknadsräntor, såsom räntenivåer, aktiekurser och valutakurser, påverkar en enhets intäkter eller värdet av dess innehav i finansiella instrument.

3.4.1 Ränterisk

Ränterisk är variationerna i det ekonomiska värdet av, eller i intäkten från, räntebärande positioner till följd av en ogynnsam ränteutveckling.

Investeringsanslaget påverkas inte direkt av ändringar av dess ekonomiska värde eller bristande överensstämmelse i prissättningen mellan olika tillgångar, skulder och säkringsinstrument eftersom i) det inte har några direkta lånekostnader eller räntebärande skulder och ii) det godtar effekterna av räntefluktuationer på intäkter från sina investeringar.

Investeringsanslaget mäter känsligheten i sin låneportfölj och sina micro hedging-swappar för räntefluktuationer genom en beräkning av värdet för en punkt.

Beräkningen av värdet för en punkt mäter ökningen eller minskningen i nettonuvärdet i den relevanta portföljen, till följd av en ränteökning på en 1 räntepunkt (0,01 %) med en löptid inom en angiven tidsperiod ”penningmarknad – upp till ett år”, ”mycket kort – två till tre år”, ”kort – fyra till sex år”, ”medellång – sju till elva år”, ”lång – 12 till 20 år” eller ”extra lång – mer än 21 år”.

För att fastställa nettonuvärdet på lånens kassaflöden i euro används i investeringsanslaget en tremånaders euroswapkurva. Nettonuvärdet för lånens kassaflöden i andra valutor än euro bestäms genom användning av en tremånaderseuroswap plus valutaswapmetoden. För de valutor utanför euro för vilka det inte finns någon tillförlitlig och tillräckligt fullständig diskonteringskurva används i stället diskonteringskurvan för euro eller US-dollar.

För att få fram nettonuvärdet på micro hedging-swappar används i investeringsanslaget euroswapkurvan för kassaflöden i euro och swapkurvan för USD för kassaflöden i USD.

3.4.2 Ränterisk (fortsättning)

I följande tabell visas att låneportföljens nuvärde netto, inbegripet därtill hörande micro hedging-swappar, den 31 december 2022 hade minskat med 500 000 euro (den 31 december 2021: en minskning med 769 000 euro) om alla relevanta räntekurvor samtidigt ökade med en punkt.

Värde för en punkt i tusen euro	**Penning-marknad**	**Mycket kort**	**Kort**	**Medellång**	**Lång**	**Extra lång**	**Totalt**
Den 31.12.2022	**Ett år**	**2 till 3 år**	**4 till 6 år**	**7 till 11 år**	**12 till 20 år**	**21 år**	
Lånens och micro hedging-swapparnas totala känslighet	-34	-98	-154	-162	-50	-2	**-500**

Värde för en punkt i tusen euro	**Penning-marknad**	**Mycket kort**	**Kort**	**Medellång**	**Lång**	**Extra lång**	**Totalt**
Den 31.12.2021	**Ett år**	**2 till 3 år**	**4 till 6 år**	**7 till 11 år**	**12 till 20 år**	**21 år**	
Lånens och micro hedging-swapparnas totala känslighet	-46	-120	-371	-218	-14	-	**-769**

Interbankräntereformen:

Riskens och riskhanteringens art och omfattning

Referensräntor, såsom London InterBank Offered Rate (Libor), används i stor utsträckning i finansiella kontrakt. Under de senaste åren har förtroendet för deras tillförlitlighet och stabilitet undergrävts, och tillsynsmyndigheter runt om i världen har drivit på för en reform av referensräntorna. Den globala övergången till alternativa referensräntor är en av de mest utmanande reformerna på finansmarknaderna.

I februari 2018 inrättade bankens kommitté för tillgångar och skulder (ALCO) en särskild undergrupp för interbankränta, interbankräntearbetsgruppen, för att proaktivt följa och övervaka utvecklingen i samband med övergången till alternativa räntesatser.
Bland målen för interbankräntearbetsgruppen ingick en noggrann övervakning av utvecklingen i samband med referensräntereformen och en utvärdering av i vilken utsträckning övergången till alternativa räntesatser gick framåt. Det omfattade bland annat framsteg när det gäller avtalsändringar, bilaterala förhandlingar med kunder, uppdateringar av it-system och applikationer, införande av reservspråk i nya kontrakt och regelbunden övervakning av exponeringen mot interbankränteområden per valuta och tillgångsklass.
Framstegen i genomförandet av den fastställda arbetsplanen har regelbundet övervakats och diskuterats vid ALCO och har regelbundet rapporterats till bankens högsta ledning.

De största risker som investeringsanslaget har exponerats för till följd av interbankräntereformen är operativa. Till exempel uppdatering av system som använder interbankräntekurvor och översyn av operativa kontroller i samband med reformen och regleringsrisker, omförhandling av låneavtal genom bilaterala förhandlingar med kunder, uppdatering av kontraktsvillkor och justeringar av avvecklings- och betalningsinfrastrukturer. Den finansiella risken är huvudsakligen begränsad till ränterisk.

Riskerna ledde inte till någon ändring av investeringsanslagets riskhanteringsstrategi.

Exponering per klass av finansiellt instrument och övergångsstatus

Inom ramen för sin utlåning är investeringsanslaget främst exponerat för interbankräntereformen när det gäller lån med rörliga räntor i US-dollar. Tillgångar med rörlig ränta redovisas huvudsakligen till upplupet anskaffningsvärde i investeringsanslagets rapport över finansiell ställning. Dessutom används i investeringsanslaget derivatinstrument för mikrosäkring av lån och upplåning med fast ränta samt för övervakning av dess globala ränte- och valutapositioner.

Den 31 december 2021, genom tillämpning av ISDA:s reservprotokoll, har investeringsanslaget migrerat hela sin portfölj av derivat som hänvisar till Libor. Den påverkar därför inte de finansiella rapporterna som avslutades den 31 december 2022.

Lån är den näst största tillgångsklassen som är direkt exponerad mot interbankräntor. Under 2022 fortsatte banken att migrera de lån som indexerats till Libor i US-dollar. Majoriteten av låntagarna har redan uttryckt sin produktpreferens och relevanta uppdaterade avtal förväntas undertecknas i början av 2023. De flesta av exponeringarna förväntas migreras senast den första räntebetalningsdagen efter upphörandedatumet den 30 juni 2023, och det är sannolikt att syntetiskt Libor kommer att behövas till viss del. Parallellt med migrationen har banken anpassat sin portfölj med låneprodukter för ny låneutgivning.

3.4.2 Valutarisk

Valutarisk för investeringsanslaget är risken för inkomstbortfall eller ekonomiskt värde till följd av en ogynnsam valutakursutveckling.

Eftersom referensredovisningsvalutan för investeringsanslaget är euro föreligger en valutarisk närhelst det uppstår obalans mellan dess tillgångar och skulder i andra valutor än referensredovisningsvalutan. Valutarisken omfattar också konsekvenserna av ändringar i värdet av framtida kassaflöden i andra valutor än referensredovisningsvalutan, t.ex. räntor och utdelningar, på grund av variationer i valutakurserna.

3.4.2.1 Valutarisker och likvida tillgångar

Investeringsanslagets likvida tillgångar redovisas antingen i euro eller US-dollar.

Valutarisken säkras genom avista- eller terminstransaktioner (FX) med valuta, valutaswappar (FX) eller valutaswappar. EIB:s finansavdelning kan, om så anses nödvändigt och lämpligt, använda andra instrument, i enlighet med bankens strategi, för säkerhet mot marknadsrisker som uppkommer i samband med investeringsanslagets finansiella verksamhet.

3.4.2.2 Valutarisker och transaktioner som finansieras eller garanteras genom investeringsanslaget

Medlemsstaternas bidrag till investeringsanslaget tas emot i euro. De transaktioner som finansieras eller garanteras genom investeringsanslaget samt räntesubventioner kan redovisas i euro, US-dollar eller andra godkända valutor.

En exponering för valutarisk (för referensvalutan euro) uppkommer så snart transaktioner i andra valutor än euro inte har valutakurssäkrats. Investeringsanslagets riktlinjer för säkring av valutarisker anges nedan.

3.4.2.2.1. Säkring av transaktioner i US-dollar

Den valutarisk som genereras av investeringsanslagets transaktioner i US-dollar ska täckas på aggregerad basis med hjälp av valutaswappar (FX) i US-dollar och euro och beloppen ska regelbundet förlängas och justeras. Användningen av valutaswappar (FX) tjänar två syften. Å ena sidan genereras den likviditet som behövs för nya utbetalningar (lån och eget kapital), å den andra bibehålls en makrosäkring.

I början av varje period ska de kassaflöden som ska tas emot eller betalas i US-dollar under nästa period beräknas på grundval av planerade eller väntade återflöden eller utbetalningar. Därefter ska de valutaswappar (FX) som löper ut förlängas och deras belopp justeras för att täcka åtminstone det beräknade likviditetsbehovet i US-dollar för nästa period.

På månadsbasis ska positionen i US-dollar säkras, om relevanta gränsvärden överskrids, genom en avista- eller terminstransaktion.

Inom en förlängningsperiod ska oväntade likviditetsunderskott i US-dollar täckas med hjälp av tillfälliga valutaswaptransaktioner (FX) medan likviditetsöverskotten antingen investeras i likvida tillgångar eller konverteras till euro om de uppkommer till följd av en ökning av valutapositionen.

3.4.2.2.2. Säkring av transaktioner i annan valuta än euro eller US-dollar

Investeringsanslagets transaktioner i andra valutor än euro och US-dollar ska säkras genom valutaswapkontrakt med samma finansiella profil som det underliggande lånet, förutsatt att en swapmarknad är operativ.

Investeringsanslaget har transaktioner i valutor för vilka möjligheter till säkring antingen inte är tillgängliga eller tillgängliga till en hög kostnad. Dessa transaktioner uttrycks i lokal valuta, men regleras i euro eller US-dollar. Investeringsanslagets regelverk för finansiella risker, som godkändes av investeringsanslagets kommitté den 22 januari 2015, gör det möjligt att syntetiskt säkra valutaexponeringar i lokal valuta som uppvisar en stor positiv korrelation med US-dollar genom derivat i US-dollar. De lokala valutor som säkras syntetiskt med derivat i US-dollar redovisas i tabellen i avsnitt 3.4.2.2.3 nedan under punkten ”Lokala valutor (med syntetisk säkring)”, medan lokala valutor som inte är säkrade syntetiskt med US-dollar redovisas i samma tabell under punkten ”Lokala valutor (utan syntetisk säkring)”.

3.4.2.2.3 Valutaposition (i tusen euro)

Tabellerna i denna not visar investeringsanslagets valutaposition.

Valutapositionen redovisas i nedanstående tabeller i enlighet med investeringsanslagets riktlinjer för risker (som beskrivs i investeringsanslagets regelverk för finansiella risker). Valutapositionen i enlighet med riktlinjerna för risker bygger på redovisningssiffror och definieras som saldot mellan utvalda tillgångar och skulder. De tillgångar och skulder som anges i valutapositionen i enlighet med riktlinjerna för risker väljs ut för att säkerställa att intäkterna konverteras till rapporteringsvalutan (euro) först när de tas emot.

Ändring i verkligt värde på aktier och andra värdepapper med rörlig avkastning ingår i valutapositionen enligt riskhanteringsriktlinjerna, liksom nedskrivning av lån och förskott. Derivat som ingår i valutapositionen i enlighet med riktlinjerna för risker beaktas till nominellt

värde i stället för verkligt värde, så att de kan anpassas till det balanserade värdet på tillgångarna, som även de beaktas till nominellt värde med justering för nedskrivningar av lån.

I tabellerna nedan redovisas den resterande delen av tillgångar och skulder, vilken framför allt inbegriper upplupna räntor på lån, derivat och subventioner, som ”Valutaposition som undantas från riktlinjerna för risker”.

Den 31 december 2022	**Tillgångar och skulder**			**Åtaganden och eventualförpliktelser**
Valutor	**Valutaposition enligt riktlinjerna för risker**	**Valutaposition som undantas från riktlinjerna för risker**	**Valutaposition enligt balansräkningen**	
USD	-318,423	-11,114	-329,537	844,247
*Lokala valutor (med syntetisk säkring)**				
KES	129,513	36,883	166,396	-
TZS	7,355	123	7,478	-
DOP	24,533	301	24,834	-
UGX	32,632	489	33,121	-
RWF	75,037	698	75,735	-
*Lokala valutor (utan syntetisk säkring)**				-
HTG, MUR, MZN, XOF, ZMW, BWP, JMD, NGN, ZAR	86,929	-479	86,450	-
Totalt andra valutor än euro	**37,576**	**26,901**	**64,477**	**844,247**
euro	**-**	**4,009,151**	**4,009,151**	**1,726,301**
Totalt euro och andra valutor	**37,576**	**4,036,052**	**4,073,628**	**2,570,548**

* Se avsnitt 3.4.2.2.2 för förklaringar av syntetisk säkring.

3.4.2.2.3 Valutaposition (i tusen euro) (forts.)

Den 31 december 2021	Tillgångar och skulder			Åtaganden och eventualförpliktelser
Valutor	**Valutaposition enligt riktlinjerna för risker**	**Valutaposition som undantas från riktlinjerna för risker**	**Valutaposition enligt balansräkningen**	
USD	-130,383	-29,399	-159,782	756,190
*Lokala valutor (med syntetisk säkring)**				
KES	90,567	7,138	97,705	-
TZS	16,478	333	16,811	-
DOP	18,783	301	19,084	-
UGX	36,935	978	37,913	-
RWF	49,667	365	50,032	-
*Lokala valutor (utan syntetisk säkring)**				
HTG, MUR, MZN, XOF, ZMW, BWP, JMD, NGN, ZAR	96,450	-517	95,933	-
Totalt andra valutor än euro	**178,497**	**-20,801**	**157,696**	**756,190**
euro	**-**	**3,645,241**	**3,645,241**	**628,913**
Totalt euro och andra valutor	**178,497**	**3,624,440**	**3,802,937**	**1,385,103**

* Se avsnitt 3.4.2.2.2 för förklaringar av syntetisk säkring.

3.4.2.3 Känslighetsanalys av utländsk valuta

Den 31 december 2022 skulle en depreciering av euron på 10 % mot alla andra valutor leda till en ökning av bidragsgivarnas medel med 7,2 miljoner euro (den 31 december 2021: 17,5 miljoner euro). En appreciering av euron på 10 % mot alla andra valutor skulle leda till en minskning av bidragsgivarnas medel med –5,9 miljoner euro (den 31 december 2021: –14,3 miljoner euro).

3.4.2.4 Omräkningskurser

Följande omräkningskurser användes för att upprätta balansräkningen den 31 december 2022 och den 31 december 2021:

	Den 31 december 2022	Den 31 december 2021
Andra valutor än euro		
Botswansk pula (BWP)	13.59	13.27
Dominikansk peso (DOP)	59.84	64.83
Fijiansk dollar (FJD)	2.32	2.36
Haitiska gourde (HTG)	154.37	113.16
Jamaikansk dollar (JMD)	161.59	173.48
Kenyansk shilling (KES)	131.68	128.26
Mauretansk ouguiya (MRO)	39.04	40.99
Mauritisk rupie (MUR)	46.83	49.30
Moçambikisk metical (MZN)	67.54	71.70
Nigeriansk naira (NGN)	478.02	467.07
Rwandisk franc (RWF)	1,132.20	1,162.53
Tanzanisk shilling (TZS)	2,487.37	2,610.48
Ugandisk shilling (UGX)	3,965.00	4,027.00
US-dollar (USD)	1.07	1.13
CFA-franc (BEAC/BCEAO)	655.96	655.96
Sydafrikansk rand (ZAR)	18.10	18.06
Zambiansk kvacha (ZMW)	19.28	18.88

3.4.3 Aktiekursrisk

Aktiekursrisk är risken för att det verkliga värdet på investeringar i eget kapital minskar till följd av ändringar i nivåerna av aktiekurserna och/eller värdet av investeringar i eget kapital.

Investeringsanslaget är utsatt för aktiekursrisker via sina investeringar i direkt eget kapital och riskkapitalfonder.

Värdet av onoterade aktiepositioner är inte enkelt tillgängligt för övervakning och kontroll på kontinuerlig basis. För sådana innehav innefattar de bästa tillgängliga uppgifterna de priser som kan härledas från alla relevanta värderingsmetoder.

Effekterna på investeringsanslagets medel från bidragsgivarna (till följd av en ändring i det verkliga värdet av portföljen med egetkapitalinstrument) på grund av en +/– 10 % ändring i värdet på enskilda investeringar i direkt eget kapital och riskkapital, med alla andra variabler konstanta, uppgår till 79,7 miljoner euro respektive –79,7 miljoner euro den 31 december 2022 (69,8 miljoner euro respektive –69,8 miljoner euro den 31 december 2021).

4 Finansiella instruments verkliga värden

4.1 Redovisningsklassificeringar och verkliga värden

Följande tabell visar redovisade värden och verkliga värden på finansiella tillgångar och finansiella skulder, inklusive deras nivåer i hierarkin för verkligt värde. Dessa omfattar inte information om verkliga värden för finansiella tillgångar och skulder som värderas till upplupet anskaffningsvärde om det redovisade värdet är en rimlig uppskattning av det verkliga värdet.

Den 31 december 2022	Redovisat värde						Verkligt värde			
i tusen euro	Finansiella derivat	Aktier och andra värdepapper med rörlig avkastning	Kontanter, lån och förskott	Likvida finansiella tillgångar	Övriga finansiella tillgångar/skulder	Totalt	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Finansiella tillgångar obligatoriskt värderade till verkligt värde via resultatet										
Finansiella derivat	75,852	-	-	-	-	**75,852**	-	75,852	-	**75,852**
Riskkapitalfonder	-	684,564	-	-	-	**684,564**	-	-	684,564	**684,564**
Direkta investeringar i eget kapital	-	112,777	-	-	-	**112,777**	-	-	112,777	**112,777**
Lån och förskott	-	-	95,604	-	-	**95,604**	-	-	95,604	**95,604**
Totala finansiella tillgångar obligatoriskt värderade till verkligt värde via resultatet	**75,852**	**797,341**	**95,604**	**-**	**-**	**968,797**	**-**	**75,852**	**892,945**	**968,797**
Finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde										
Likvida medel	-	-	1,451,970	-	-	**1,451,970**				
Lån och förskott	-	-	1,754,182	-	-	**1,754,182**				
Fordringar på bidragsgivare	-	-	85,321	-	-	**85,321**				
Likvida finansiella tillgångar	-	-	-	73,003	-	**73,003**				
Övriga tillgångar	-	-	-	-	950	**950**				
Totala finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde	**-**	**-**	**3,291,473**	**73,003**	**950**	**3,365,426**				
Totalt finansiella tillgångar	**75,852**	**797,341**	**3,387,077**	**73,003**	**950**	**4,334,223**				
Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultatet										
Finansiella derivat	-	-	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
Totalt finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultatet	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Finansiella skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde										
Avsättningar för ställda garantier	-	-	-	-	-	**-**				
Avsättningar för låneåtaganden	-	-	-	-	-16,583	**-16,583**				
Skulder till tredje parter	-	-	-	-	-190,927	**-190,927**				
Övriga skulder	-	-	-	-	-2,419	**-2,419**				

Totalt finansiella skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde	**-**	**-**	**-**	**-**	**-209,929**	**-209,929**
Totalt finansiella skulder	**-**	**-**	**-**	**-**	**-209,929**	**-209,929**

4 Finansiella instruments verkliga värden (forts.)

4.1 Redovisningsklassificeringar och verkliga värden (fortsättning)

Den 31 december 2021	Redovisat värde						Verkligt värde			
i tusen euro	Finansiella derivat	Aktier och andra värdepapper med rörlig avkastning	Kontanter, lån och förskott	Likvida finansiella tillgångar	Övriga finansiella tillgångar/skulder	Totalt	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Finansiella tillgångar obligatoriskt värderade till verkligt värde via resultatet										
Finansiella derivat	7	-	-	-	-	**7**	-	7	-	**7**
Riskkapitalfonder	-	590,570	-	-	-	**590,570**	-	-	590,570	**590,570**
Direkta investeringar i eget kapital	-	107,061	-	-	-	**107,061**	-	-	107,061	**107,061**
Lån och förskott	-	-	229,991	-	-	**229,991**	-	-	229,991	**229,991**
Totala finansiella tillgångar obligatoriskt värderade till verkligt värde via resultatet	**7**	**697,631**	**229,991**	**-**	**-**	**927,629**	**-**	**7**	**927,622**	**927,629**
Finansiella tillgångar till upplupet anskaffningsvärde										
Likvida medel	-	-	1,358,564	-	-	**1,358,564**				
Lån och förskott	-	-	1,756,290	-	-	**1,756,290**				
Fordringar på bidragsgivare	-	-	85,210	-	-	**85,210**				
Likvida finansiella tillgångar	-	-	-	-	-	**-**				
Övriga tillgångar	-	-	-	-	1,086	**1,086**				
Totala finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde	**-**	**-**	**3,200,064**	**-**	**1,086**	**3,201,150**				
Totalt finansiella tillgångar	**7**	**697,631**	**3,430,055**	**-**	**1,086**	**4,128,779**				
Finansiella skulder obligatoriskt värderade till verkligt värde via resultatet										
Finansiella derivat	-18,835	-	-	-	-	**-18,835**	-	-18,835	-	**-18,835**
Totalt finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultatet	**-18,835**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-18,835**	**-**	**-18,835**	**-**	**-18,835**
Finansiella skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde										
Avsättningar för ställda garantier	-	-	-	-	-	**-**				
Avsättningar för låneåtaganden	-	-	-	-	-16,602	**-16,602**				
Skulder till tredje parter	-	-	-	-	-239,639	**-239,639**				
Övriga skulder	-	-	-	-	-2,333	**-2,333**				
Totalt finansiella skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde	**-**	-	-	-	**-258,574**	**-258,574**				

Totalt finansiella skulder	**-18,835**	**-**	**-**	**-258,574**	**-277,409**

4.2 Värdering av verkliga värden

4.2.1 Värderingsmetoder och betydande icke observerbara indata

Tabellen nedan innehåller uppgifter om de värderingsmetoder och betydande icke observerbara indata som används vid värdering av finansiella instrument, klassificerade i nivå 2 och 3 i hierarkin för verkligt värde:

	Värderingsmetod	Betydande icke observerbara indata	Förhållandet mellan icke observerbara indata och värderingen av verkligt värde
Finansiella instrument som tas upp till verkligt värde			
Finansiella derivat	Diskonterat kassaflöde: Framtida kassaflöden beräknas på grundval av terminskurser/räntesatser (från observerbara terminskurser och avkastningskurvor vid rapporteringsperiodens slut) och kontraktsenliga terminskurser/räntesatser, diskonterade med en räntesats som avspeglar kreditrisken för olika motparter.	Inte tillämpligt.	Inte tillämpligt.
Riskkapitalfond	Metod för justerat substansvärde netto: Det verkliga värdet fastställs genom att tillämpa endera investeringsanslagets procentuella ägarandel i det underliggande instrumentet till nettoandelsvärdet enligt den senaste rapporten justerat för kassaflöden eller, i förekommande fall, det exakta aktievärdet samma dag enligt uppgift från respektive fondförvaltare. För att överbrygga tidsintervallet mellan det senaste tillgängliga nettoandelsvärdet och rapporteringen vid årsskiftet utförs ett prövningsförfarande för händelser efter balansdagen och, om nödvändigt, justeras det rapporterade nettoandelsvärdet.	Justering för den tid som förflutit mellan riskkapitalfondens sista balansdag och värderingstidpunkten, med hänsyn tagen till driftskostnader och förvaltningsavgifter, senare ändringar i det verkliga värdet på riskkapitalfondens underliggande tillgångar, ytterligare skulder som uppkommit, ändringar på marknaden eller andra ändringar av de ekonomiska villkoren.	Ju längre period mellan värderingstidpunkten för det verkliga värdet och riskkapitalfondens senaste balansdag desto större blir justeringen för förfluten tid.
Direkta investeringar i eget kapital	Justerade nettotillgångar.	Justering för den tid som förflutit mellan investeringsobjektets senaste balansdag och värderingstidpunkten, med hänsyn tagen till driftskostnader, senare ändringar i det verkliga värdet på investeringsobjektets underliggande tillgångar, ytterligare skulder som uppkommit, ändringar på marknaden eller andra ändringar av de ekonomiska villkoren, kapitaltillskott och försäljning/förändring av kontroll. Avdrag för bristande säljbarhet (likviditet) som fastställs med hänvisning till tidigare transaktionspriser för liknande aktier i landet/regionen, i storleksordningen 5–30 %.	Desto högre avdrag för säljbarhet, desto lägre verkligt värde.
Lån till verkligt värde (IFE)	För låntagare som antas fortsätta driften gäller följande: Diskonterat kassaflöde med kontraktsenliga/väntade framtida kassaflöden diskonterade med en lämplig riskjusterad diskonteringssats som beaktar den inneboende risken i lånet (inbegripet låntagarens kreditrisk). Diskonteringssatsen jämförs/bedöms mot ett relevant referensvärde på marknaden. För låntagare som inte antas fortsätta driften: Nettotillgångsmetod (metod med likvidationsvärde).	Komponenter i diskonteringssatsen som återspeglar låntagarens kreditrisk jämfört med den riskfria marknadsräntan.	Ju högre diskonteringsränta, desto lägre verkligt värde.

4.2.2 Värderingsmetoder och betydande icke observerbara indata (forts.)

	Värderingsmetod	Betydande icke observerbara indata	Förhållandet mellan icke observerbara indata och värderingen av verkligt värde
Finansiella instrument som inte tas upp till verkligt värde			
Lån och förskott	Diskonterade kassaflöden: I värderingsmodellen används kontraktsenliga kassaflöden, under förutsättning att gäldenären inte drabbas av några fallissemang, vilka inte tar hänsyn till några värden på säkerheter eller förtida återbetalningar. För att få fram lånens nettonuvärde använder man i modellen de kontraktsenliga kassaflödena för varje lån med hjälp av en justerad marknadsdiskonteringskurva. Nettonuvärdet på individuella lån justeras därefter för att beakta den relevanta väntade förlusten. Resultaten adderas därefter för att erhålla det verkliga värdet på lån och förskott.	Inte tillämpligt.	Inte tillämpligt.
Likvida finansiella tillgångar	Diskonterade kassaflöden.	Inte tillämpligt.	Inte tillämpligt.

Med tillämpning av IFRS 13 inbegrips värderingsjusteringar i derivatens verkliga värde den 31 december 2022 och 2021, nämligen:

- Justeringar av kreditvärderingen, som speglar motpartskreditrisk för derivattransaktioner, som uppgick till –12 800 euro den 31 december 2022 och till –167 800 euro den 31 december 2021.
- Debetvärderingsjusteringar, som speglar egen kreditrisk på derivattransaktioner, som uppgick till +11 700 euro den 31 december 2022 och +2 700 euro den 31 december 2021.

4.2.2 Överföringar mellan nivå 1 och 2

Investeringsanslagets policy är att redovisa överföringar mellan nivåer från och med dagen för den händelse eller den ändring i omständigheterna som gav upphov till överföringen.

Under både 2022 och 2021 gjordes inga överföringar från investeringsanslagets nivå 1 till 2 eller från nivå 2 till 1 i hierarkin för verkligt värde.

4.2.3 Verkliga värden i nivå 3

Avstämning av verkliga värden i nivå 3

Följande tabeller visar ändringarna i instrumenten i nivå 3[16] för det räkenskapsår som upphörde den 31 december 2022 respektive den 31 december 2021:

I tusen euro	Aktier och andra värdepapper med rörlig avkastning
Ingående balans den 1 januari 2022	**697,631**
Vinster eller förluster som ingår i resultatet:	
Aktieswapp	99
Nettoändring i verkligt värde på aktier och andra värdepapper med rörlig avkastning	9,172
Totalt	**9,271**
Utbetalningar	139,935
Återbetalningar	-74,959
Valutakursskillnader	25,463
Utgående balans den 31 december 2022	**797,341**

I tusen euro	Aktier och andra värdepapper med rörlig avkastning
Ingående balans den 1 januari 2021	**526,810**
Vinster eller förluster som ingår i resultatet:	
Borttagande av justeringar till verkligt värde på grund av försäljning	13,489
Nettoändring i verkligt värde på aktier och andra värdepapper med rörlig avkastning	117,502
Totalt	**130,991**
Utbetalningar	84,224
Återbetalningar	-71,624
Valutakursskillnader	27,230
Utgående balans den 31 december 2021	**697,631**

Under 2022 och 2021 gjordes inga överföringar från eller till investeringsanslagets nivå 3 i hierarkin för verkligt värde.

[16] Lån värderade till verkligt värde via resultatet behandlas i not 7.

5 Likvida medel

Likvida medel består av:

I tusen euro	31.12.2022	31.12.2021
Kontanter	328,079	434,064
Tidsbunden inlåning	963,004	672,730
Bankcertifikat	159,506	252,211
Likvida medel i kassaflödesanalysen	**1,450,589**	**1,359,005**
Upplupen ränta	1,381	-441
Likvida medel i rapporten över finansiell ställning	**1,451,970**	**1,358,564**

6 Finansiella derivat

De viktigaste komponenterna i de finansiella derivaten, som klassificeras som att de innehas för handel, är följande:

Den 31 december 2022	Verkligt värde		Teoretiskt belopp
I tusen euro	Tillgångar	Skulder	
Valutaswappar	4,778	-	47,033
Valutaswappar (FX)	71,074	-	1,790,000
Totalt finansiella derivat	**75,852**	**-**	**1,837,033**

Den 31 december 2021	Verkligt värde		Teoretiskt belopp
I tusen euro	Tillgångar	Skulder	
Valutaränteswappar	7	-2,568	51,865
Valutaswappar (FX)	-	-16,267	1,530,000
Totalt finansiella derivat	**7**	**-18,835**	**1,581,865**

Till följd av avvecklingen av Eonia och marknadsutvecklingen övergick banken från Eonia-diskontering till Ester-diskontering i december 2022, vilket gav en påverkan på resultatet på 18 966 euro.

7 Lån och förskott

7.1 Lån och förskott

Följande tabell visar en avstämning mellan ingående och utgående balans för lån och förskott:

I tusen euro	Globala lån*	Efterställda lån	Efterställda lån	Förvärvade eller utgivna kreditförsämrade tillgångar	Totalt
Nominella värdet på lån till upplupet anskaffningsvärde den 1 januari 2022	**1,260,960**	**549,115**	**-**	**-**	**1,810,075**
Utbetalningar	186,211	68,638	-	-	**254,849**
Bortskrivningar	-	-	-	-	**-**
Återbetalningar	-246,403	-74,267	-	-	**-320,670**
Kapitaliserad ränta	-	-	-	-	**-**
Valutakursskillnader	36,119	19,791	-	-	**55,910**
Nominella värdet på lån till upplupet anskaffningsvärde den 31 december 2022	**1,236,887**	**563,277**	**-**	**-**	**1,800,164**
Avsättning för nedskrivningsförluster den 1 januari 2022	**-43,723**	**-22,191**	**-**	**-**	**-65,914**
Nettoändringar i 12-månaders förväntade kreditförluster	-7,009	-750	-	-	**-7,759**
Nettoändringar i förväntade kreditförluster under resten av löptiden som inte har kreditförsämrats	4,305	1,176	-	-	**5,481**
Förväntade kreditförluster under resten av löptiden som har kreditförsämrats	-	-393	-	-	**-393**
Återföring av förväntade kreditförluster under resten av löptiden som har kreditförsämrats	11,082	151	-	-	**11,233**
Valutakursskillnader	-2,259	-791	-	-	**-3,050**
Avsättning för nedskrivningsförluster den 31 december 2022	**-37,604**	**-22,798**	**-**	**-**	**-60,402**
Lån och förskott till upplupet anskaffningsvärde den 31 december 2022	**1,199,283**	**540,479**	**-**	**-**	**1,739,762**
Nominellt belopp för lån upptagna till verkligt värde via resultatet den 1 januari 2022	**1,080**	**70,936**	**200,000**	**-**	**272,016**
Utbetalningar	-	5,644	-	**-**	**5,644**
Återbetalningar	-	-4,544	-133,167	**-**	**-137,711**
Valutakursskillnader	-	887	-	**-**	**887**
Nominellt belopp för lån upptagna till verkligt värde via resultatet den 31 december 2022	**1,080**	**72,923**	**66,833**	**-**	**140,836**
Justering till verkligt värde den 1 januari 2022	**-1,080**	**-24,613**	**-16,332**	**-**	**-42,025**
Ändring i verkligt värde netto	-	-1,680	-1,400	-	**-3,080**
Valutakursskillnader	-	-127	-	-	**-127**
Justering till verkligt värde den 31 december 2022	**-1,080**	**-26,420**	**-17,732**	**-**	**-45,232**
Lån och förskott upptagna till verkligt värde via resultatet den 31 december 2022	**-**	**46,503**	**49,101**	**-**	**95,604**
Upplupet anskaffningsvärde	-3,450	-3,718	-	-	**-7,168**
Ränta	11,809	9,741	38	-	**21,588**
Lån och förskott den 31 december 2022	**1,207,642**	**593,005**	**49,139**	**-**	**1,849,786**

* Inklusive avtal med organ.

7 Lån och förskott (fortsättning)

7.1 Lån och förskott (fortsättning)

I tusen euro	Globala lån*	Efterställda lån	Efterställda lån	Förvärvade eller utgivna kreditförsämrade tillgångar	Totalt
Nominella värdet på lån till upplupet anskaffningsvärde per den 1 januari 2021	**1,151,398**	**572,864**	**-**	**-**	**1,724,262**
Utbetalningar	274,020	62,869	-	-	**336,889**
Bortskrivningar	-	-	-	-	**-**
Återbetalningar	-225,990	-113,215	-	-	**-339,205**
Valutakursskillnader	61,532	26,597	-	-	**88,129**
Nominella värdet på lån till upplupet anskaffningsvärde den 31 december 2021	**1,260,960**	**549,115**	**-**	**-**	**1,810,075**
Avsättning för nedskrivningsförluster den 1 januari 2021	**-68,243**	**-35,550**	**-**	**-**	**-103,793**
Nettoändringar i 12-månaders förväntade kreditförluster	6,509	6,836	-	-	**13,345**
Nettoändringar i förväntade kreditförluster under resten av löptiden som inte har kreditförsämrats	6,327	6,045	-	-	**12,372**
Förväntade kreditförluster under resten av löptiden som har kreditförsämrats	-249	-742	-	-	**-991**
Återföring av förväntade kreditförluster under resten av löptiden som har kreditförsämrats	15,875	2,373	-	-	**18,248**
Valutakursskillnader	-3,942	-1,153	-	-	**-5,095**
Avsättning för nedskrivningsförluster den 31 december 2021	**-43,723**	**-22,191**	**-**	**-**	**-65,914**
Lån och förskott till upplupet anskaffningsvärde den 31 december 2021	**1,217,237**	**526,924**	**-**	**-**	**1,744,161**
Nominellt belopp för lån upptagna till verkligt värde via resultatet den 1 januari 2021	**1,080**	**61,493**	**30,000**	**-**	**92,573**
Utbetalningar	-	8,323	170,000	-	**178,323**
Återbetalningar	-	-739	-	-	**-739**
Valutakursskillnader	-	1,859	-	-	**1,859**
Nominellt belopp för lån upptagna till verkligt värde via resultatet den 31 december 2021	**1,080**	**70,936**	**200,000**	**-**	**272,016**
Justering till verkligt värde den 1 januari 2021	**-1,080**	**-25,893**	**-18,291**	**-**	**-45,264**
Ändring i verkligt värde netto	-	1,609	1,959	-	**3,568**
Valutakursskillnader	-	-329	-	-	**-329**
Justering till verkligt värde den 31 december 2021	**-1,080**	**-24,613**	**-16,332**	**-**	**-42,025**
Lån och förskott upptagna till verkligt värde via resultatet den 31 december 2021	**-**	**46,323**	**183,668**	**-**	**229,991**
Upplupet anskaffningsvärde	-3,151	-3,736	-	-	**-6,887**
Ränta	10,295	8,686	35	-	**19,016**
Lån och förskott den 31 december 2021	**1,224,381**	**578,197**	**183,703**	**-**	**1,986,281**

* Inklusive avtal med organ.

7.2 Nedskrivning av lån och förskott – Förlustavsättning

	2022				
		Förväntade kreditförluster under resten av löptiden			
I tusen euro	**12-månaders förväntade kreditförluster**	**Förväntade kreditförluster under resten av löptiden som inte har kreditförsämrats**	**Förväntade kreditförluster under resten av löptiden som har kreditförsämrats**	**Förvärvade eller utgivna kreditförsämrade tillgångar**	**Totalt**
Lån och förskott värderade till upplupet anskaffningsvärde					
Ingående balans den 1 januari 2022	**3,565**	**33,268**	**29,081**	**-**	**65,914**
Överföringar till 12-månaders förväntade kreditförluster	2,293	-7,061	-	-	**-4,768**
Överföring till förväntade kreditförluster under resten av löptiden som inte har kreditförsämrats	-489	3,160	-	-	**2,671**
Överföring till förväntade kreditförluster under resten av löptiden som har kreditförsämrats	-	-617	393	-	**-224**
Nettovärdering av förlustavsättning	4,101	-2,472	-6,045	-	**-4,416**
Nya finansiella tillgångar som utfärdats eller köpts	1,878	1,670	-	-	**3,548**
Finansiella tillgångar som har tagits bort	-24	-160	-5,189	-	**-5,373**
Valutakursskillnader	46	1,029	1,975	-	**3,050**
Utgående balans den 31 december 2022	**11,370**	**28,817**	**20,215**	**-**	**60,402**

	2021				
		Förväntade kreditförluster under resten av löptiden			
I tusen euro	**12-månaders förväntade kreditförluster**	**Förväntade kreditförluster under resten av löptiden som inte har kreditförsämrats**	**Förväntade kreditförluster under resten av löptiden som har kreditförsämrats**	**Förvärvade eller utgivna kreditförsämrade tillgångar**	**Totalt**
Lån och förskott värderade till upplupet anskaffningsvärde					
Ingående balans den 1 januari 2021	**16,389**	**43,976**	**43,428**	**-**	**103,793**
Överföringar till 12-månaders förväntade kreditförluster	-	-	-	-	**-**
Överföring till förväntade kreditförluster under resten av löptiden som inte har kreditförsämrats	-5,008	-1,019	-	-	**-6,027**
Överföring till förväntade kreditförluster under resten av löptiden som har kreditförsämrats	-	-77	249	-	**172**
Nettovärdering av förlustavsättning	-8,480	-8,912	-15,309	-	**-32,701**
Nya finansiella tillgångar som utfärdats eller köpts	504	1,039	-	-	**1,543**
Finansiella tillgångar som har tagits bort	-361	-3,405	-2,195	-	**-5,961**
Bortskrivningar	-	-	-	-	**-**
Valutakursskillnader	521	1,666	2,908	-	**5,095**
Utgående balans den 31 december 2021	**3,565**	**33,268**	**29,081**	**-**	**65,914**

8 Aktier och andra värdepapper med rörlig avkastning

Följande tabell visar en avstämning mellan ingående och utgående balans för investeringar i eget kapital:

I tusen euro	Riskkapitalfonder	Direkta investeringar i eget kapital	Totalt
Anskaffningsvärde den 1 januari 2022	**493,161**	**77,478**	**570,639**
Utbetalningar	139,935	-	139,935
Återbetalning / försäljning	-74,959	-	-74,959
Aktieswapp	-	3,598	3,598
Valutakursskillnader	22,397	635	23,032
Anskaffningsvärde den 31 december 2022	**580,534**	**81,711**	**662,245**
Orealiserade vinster och förluster den 1 januari 2022	**97,409**	**29,583**	**126,992**
Nettoförändring orealiserade vinster och förluster	4,149	5,023	9,172
Borttagande av justeringar till verkligt värde på grund av aktieswapp	-	-3,499	-3,499
Valutakursskillnader	2,472	-41	2,431
Orealiserade vinster och förluster den 31 december 2022	**104,030**	**31,066**	**135,096**
Aktier och andra värdepapper med rörlig avkastning den 31 december 2022	**684,564**	**112,777**	**797,341**

I tusen euro	Riskkapitalfonder	Direkta investeringar i eget kapital	Totalt
Anskaffningsvärde den 1 januari 2021	**452,161**	**76,258**	**528,419**
Utbetalningar	84,224	-	84,224
Återbetalning / försäljning	-71,624	-	-71,624
Valutakursskillnader	28,400	1,220	29,620
Anskaffningsvärde den 31 december 2021	**493,161**	**77,478**	**570,639**
Orealiserade vinster och förluster den 1 januari 2021	**-15,019**	**13,410**	**-1,609**
Nettoförändring orealiserade vinster och förluster	101,418	16,084	117,502
Borttagande av justeringar till verkligt värde på grund av försäljning	13,489	-	13,489
Valutakursskillnader	-2,479	89	-2,390
Orealiserade vinster och förluster den 31 december 2021	**97,409**	**29,583**	**126,992**
Aktier och andra värdepapper med rörlig avkastning den 31 december 2021	**590,570**	**107,061**	**697,631**

9 Fordringar på bidragsgivare

Beloppen på 85,3 miljoner euro (2021: 85,2 miljoner euro) i fordringar från bidragsgivare består helt av infordrade bidrag från medlemsstaterna som ännu inte betalats in.

10 Likvida finansiella tillgångar

Likviditetsportföljen består av noterade obligationer som har en återstående löptid på mindre än tre månader på balansdagen. I följande tabell visas likviditetsportföljens utveckling:

I tusen euro	
Förvärv	920,290
Förfallna	-847,608
Ändrad avskrivning av över- eller underkurs	247
Ändring i upplupen ränta	74
Utgående balans den 31 december 2022	**73,003**

I tusen euro	
Ingående balans den 1 januari 2021	**351,873**
Förvärv	2,333,691
Förfallna	-2,684,293
Ändrad avskrivning av över- eller underkurs	301
Ändring i upplupen ränta	-1,572
Utgående balans den 31 december 2021	**-**

11 Övriga tillgångar

De viktigaste komponenterna i övriga tillgångar är följande:

I tusen euro	**31.12.2022**	**31.12.2021**
Fordring på EIB	940	877
Finansiella garantier	10	209
Totalt övriga tillgångar	**950**	**1,086**

12 Förutbetalda intäkter

De viktigaste komponenterna i förutbetalda intäkter är följande:

I tusen euro	**31.12.2022**	**31.12.2021**
Förutbetalda räntesubventioner	51,498	47,981
Förutbetalda provisioner på lån och förskott	919	451
Totalt förutbetalda intäkter	**52,417**	**48,432**

13 Avsättningar för ställda garantier, netto efter återföring

Följande tabell visar en avstämning mellan ingående och utgående balans för avsättningen för finansiella garantier:

	2022			
I tusen euro	**12-månaders förväntade kreditförluster**	**Förväntade kreditförluster under resten av löptiden som inte har kreditförsämrats**	**Förväntade kreditförluster under resten av löptiden som har kreditförsämrats**	**Totalt**
Ställda garantier				
Ingående balans den 1 januari	**-**	**-**	**-**	**-**
Nettovärdering av förlustavsättning	-	-	-	**-**
Utgående balans den 31 december	**-**	**-**	**-**	**-**

	2021			
I tusen euro	**12-månaders förväntade kreditförluster**	**Förväntade kreditförluster under resten av löptiden som inte har kreditförsämrats**	**Förväntade kreditförluster under resten av löptiden som har kreditförsämrats**	**Totalt**
Ställda garantier				
Ingående balans den 1 januari	**851**	**-**	**-**	**851**
Nettovärdering av förlustavsättning	-851	-	-	**-851**
Utgående balans den 31 december	**-**	**-**	**-**	**-**

14 Avsättningar för låneåtaganden

Följande tabeller visar en avstämning mellan ingående och utgående balans för förlustavsättningar för lån som inte utbetalats (låneåtaganden):

	2022			
I tusen euro	**12-månaders förväntade kreditförluster**	**Förväntade kreditförluster under resten av löptiden som inte har kreditförsämrats**	**Förväntade kreditförluster under resten av löptiden som har kreditförsämrats**	**Totalt**
Låneåtaganden				
Ingående balans den 1 januari	**1,693**	**14,909**	**-**	**16,602**
Överföring till förväntade kreditförluster under resten av löptiden som inte har kreditförsämrats	-302	4,687	-	**4,385**
Nettovärdering av förlustavsättning	3,147	-6,797	-	**-3,650**
Nya finansiella tillgångar som utfärdats eller köpts	428	354	-	**782**
Finansiella tillgångar som har tagits bort	-142	-1,395	-	**-1,537**
Valutakursskillnader	1	-	-	**1**
Utgående balans den 31 december	**4,825**	**11,758**	**-**	**16,583**

	2021			
I tusen euro	**12-månaders förväntade kreditförluster**	**Förväntade kreditförluster under resten av löptiden som inte har kreditförsämrats**	**Förväntade kreditförluster under resten av löptiden som har kreditförsämrats**	**Totalt**
Låneåtaganden				
Ingående balans den 1 januari	**6,817**	**26,335**	**-**	**33,152**
Nettovärdering av förlustavsättning	-4,089	-7,013	-	**-11,102**
Nya finansiella tillgångar som utfärdats eller köpts	869	3,015	-	**3,884**
Finansiella tillgångar som har tagits bort	-1,942	-7,456	-	**-9,398**
Valutakursskillnader	38	28	-	**66**
Utgående balans den 31 december	**1,693**	**14,909**	**-**	**16,602**

15 Skulder till tredje parter

De viktigaste komponenterna i skulder till tredje parter är följande:

I tusen euro	**31.12.2022**	**31.12.2021**
Allmänna administrativa kostnader netto som ska betalas till EIB	33,628	53,136
Övriga belopp som ska betalas till EIB	1,460	40,045
Belopp för ej utbetalade räntesubventioner och ej utbetalat tekniskt bistånd som ska betalas till medlemsstaterna	155,839	146,458
Totala skulder till tredje parter	**190,927**	**239,639**

16 Övriga skulder

De viktigaste komponenterna i övriga skulder är följande:

I tusen euro	31.12.2022	31.12.2021
Återbetalningar av lån som tagits emot i förskott	1,790	1,793
Förutbetalda intäkter från räntesubventioner	629	540
Totalt övriga skulder	**2,419**	**2,333**

17 Infordrade bidrag från medlemsstaterna (i tusen euro)

Medlemsstater	Bidrag till investeringsanslaget	Bidrag till räntesubventioner och tekniskt bistånd	Totala bidrag	Infordrat men inte betalt*
Österrike	94,197	13,448	107,645	2,398
Belgien	137,519	19,343	156,862	3,249
Bulgarien	2,616	749	3,365	219
Kroatien	1,081	338	1,419	225
Cypern	1,544	437	1,981	112
Tjeckien	9,538	2,728	12,266	797
Danmark	76,883	11,088	87,971	1,980
Estland	975	279	1,254	86
Finland	54,813	8,139	62,952	1,509
Frankrike	815,190	109,410	924,600	17,813
Tyskland	819,351	115,484	934,835	20,580
Grekland	49,970	7,909	57,879	1,507
Ungern	9,107	2,574	11,681	615
Irland	27,733	4,755	32,488	940
Italien	467,727	69,791	537,518	12,530
Lettland	1,341	384	1,725	116
Litauen	2,212	632	2,844	181
Luxemburg	10,344	1,480	11,824	255
Malta	518	147	665	38
Nederländerna	186,958	26,881	213,839	4,777
Polen	24,190	6,916	31,106	2,007
Portugal	39,011	6,206	45,217	1,197
Rumänien	7,590	2,189	9,779	718
Slovakien	4,156	1,195	5,351	376
Slovenien	3,092	878	3,970	225
Spanien	248,728	41,237	289,965	7,932
Sverige	102,172	15,331	117,503	2,939
Förenade kungariket	503,139	79,048	582,187	-
Totalt den 31 december 2022	**3,701,695**	**548,996**	**4,250,691**	**85,321**
Totalt den 31 december 2021	**3,471,695**	**478,996**	**3,950,691**	**85,210**

* Den 14 november 2022 fastställde rådet beloppet för de finansiella bidrag som ska betalas av varje medlemsstat från och med den 23 januari 2023. Den 31 december 2022 hade 85,3 miljoner euro ännu inte inbetalats.

18 Åtaganden och eventualförpliktelser

I tusen euro	31.12.2022	31.12.2021
Åtaganden		
Ej utbetalda lån	1,671,851	1,677,411
Ej inbetalda åtaganden för aktier och andra värdepapper med rörlig avkastning	411,172	473,000
Ställda garantier	-	1,499,675
Räntesubventioner och tekniskt bistånd	441,630	478,011
Eventualförpliktelser		
Undertecknade garantier som inte ställts	49,378	256,299
Totala åtaganden och eventualförpliktelser	**2,574,031**	**4,384,396**

19 Ränta och liknande intäkter och kostnader

De viktigaste komponenterna i ränta och liknande intäkter är följande:

I tusen euro	Från och med den 1.1.2022 till och med den 31.12.2022	Från och med den 1.1.2021 till och med den 31.12.2021
Likvida medel	1,999	-
Lån och förskott	82,162	80,395
Räntesubventioner	9,625	6,061
Totalt ränta och liknande intäkter	**93,786**	**86,456**

De viktigaste komponenterna i ränta och liknande kostnader är följande:

I tusen euro	Från och med den 1.1.2022 till och med den 31.12.2022	Från och med den 1.1.2021 till och med den 31.12.2021
Finansiella derivat	-5,080	-4,800
Likvida medel	-	-3,598
Likvida finansiella tillgångar	-399	-2,038
Totalt ränta och liknande kostnader	**-5,479**	**-10,436**

20 Intäkter från och kostnader för avgifter och provisioner

De viktigaste komponenterna i intäkter från avgifter och provisioner är följande:

I tusen euro	Från och med den 1.1.2022 till och med den 31.12.2022	Från och med den 1.1.2021 till och med den 31.12.2021
Avgifter och provisioner på lån och förskott	42	1,702
Avgifter och provisioner på finansiella garantier	469	517
Totala intäkter från avgifter och provisioner	**511**	**2,219**

De viktigaste komponenterna i kostnader för avgifter och provisioner är följande:

I tusen euro	Från och med den 1.1.2022 till och med den 31.12.2022	Från och med den 1.1.2021 till och med den 31.12.2021
Provision till tredje parter för aktier och andra värdepapper med rörlig avkastning	-761	-175
Totala kostnader för avgifter och provisioner	**-761**	**-175**

21 Nettoresultat på aktier och andra värdepapper med rörlig avkastning

De viktigaste komponenterna i nettoresultat på aktier och andra värdepapper med rörlig avkastning är följande:

I tusen euro	Från och med den 1.1.2022 till och med den 31.12.2022	Från och med den 1.1.2021 till och med den 31.12.2021
Nettointäkter	35	4,310
Intäkter från utdelningar	15,225	1,815
Nettoändring i verkligt värde	9,172	117,502
Nettoresultat på aktier och andra värdepapper med rörlig avkastning	**24,432**	**123,627**

22 Allmänna administrativa kostnader

Allmänna administrativa kostnader är de faktiska kostnader som uppkommer hos EIB i samband med förvaltningen av investeringsanslaget, med avdrag för intäkter från standardvärderingsavgifter som EIB tar ut direkt från mottagarna av investeringsanslaget.

De viktigaste komponenterna i allmänna administrativa kostnader är följande:

I tusen euro	Från och med den 1.1.2022 till och med den 31.12.2022	Från och med den 1.1.2021 till och med den 31.12.2021
Faktiska kostnader för EIB	-34,841	-55,924
Intäkter från värderingsavgifter som direkt debiterats mottagare av investeringsanslaget	1,213	2,788
Totala allmänna administrativa kostnader	**-33,628**	**-53,136**

23 Deltagande i icke-konsoliderade strukturerade enheter (i tusen euro)

Definition av en strukturerad enhet

En strukturerad enhet är en enhet som har utformats så att rösträttigheter eller liknande rättigheter inte är den dominerande faktorn i beslutet om vem som kontrollerar enheten. I IFRS 12 konstateras att en strukturerad enhet ofta har några eller alla av de följande egenskaperna:

- Begränsad verksamhet.
- Ett begränsat och väldefinierat syfte, t.ex. att genomföra ett leasingavtal på ett skatteeffektivt sätt, genomföra forsknings- eller utvecklingsprojekt, tillhandahålla kapitalanskaffning eller finansiering till en enhet eller ge investerare investeringsmöjligheter genom att överföra risker och belöningar förenade med den strukturerade enhetens tillgångar till investerare.
- Otillräckligt eget kapital för att kunna finansiera sin verksamhet utan efterställt finansiellt stöd.
- Finansiering i form av flera kontraktsenligt förbundna instrument till investerare som skapar koncentrationer av kreditrisker eller andra risker (trancher).

Icke-konsoliderade strukturerade enheter

Begreppet icke-konsoliderad strukturerad enhet avser alla strukturerade enheter som inte kontrolleras genom investeringsanslaget och det inbegriper även andelar i icke-konsoliderade strukturerade enheter.

Definition av andelar i strukturerade enheter:

I IFRS 12 ges andelar en bred definition som omfattar alla kontraktsenliga och ej kontraktsenliga åtaganden som exponerar den rapporterande enheten för variabilitet i avkastningarna från enhetens verksamhet. Exempel på sådana andelar är innehav av egetkapitalandelar och andra former av deltagande, t.ex. tillhandahållande av finansiering, likviditetsstöd, kreditförstärkningar, åtaganden och garantier till den andra enheten. I IFRS 12 anges att en rapporterande enhet inte nödvändigtvis behöver ha en andel i en annan enhet enbart på grund av ett typiskt förhållande mellan kund och leverantör.

I tabellen nedan beskrivs de typer av strukturerade enheter som investeringsanslaget inte konsoliderar men har andelar i.

Typ av strukturerad enhet	**Art och ändamål**	**Investeringsanslagets andel**
Projektfinansiering – utlåning till företag för särskilt ändamål	Projektfinansieringstransaktioner är transaktioner där man genom investeringsanslaget anförtror skuldbetalningen till en låntagare, vars enda eller huvudsakliga intäktskälla kommer från en enda eller ett begränsat antal tillgångar som finansieras av sådana skulder eller andra tidigare tillgångar som genom kontrakt är kopplade till projektet. Projektfinansieringstransaktioner finansieras ofta genom utlåning till företag för särskilt ändamål.	Utbetalade nettobelopp. Ränteintäkt.
Riskkapitaltransaktioner	Genom investeringsanslaget finansieras riskkapital- och investeringsfonder. Riskkapital- och investeringsfonder samlar och förvaltar medel från investerare som söker eget kapitalinnehav i små och medelstora företag med stark tillväxtpotential samt finansiering av infrastrukturprojekt.	Investeringar i andelar/aktier som emitteras av riskkapitalfonden. Utdelningar som mottas som intäkter från utdelningar.

Tabellen nedan visar redovisade värden på icke-konsoliderade strukturerade enheter som investeringsanslaget hade andelar i på balansdagen samt anslagets maximala exponering för förluster med avseende på dessa enheter. Maximal exponering för förluster omfattar redovisade värden och relaterade ej utbetalda åtaganden.

		31.12.2022		**31.12.2021**	
Typ av strukturerad enhet	**Rubrik**	**Redovisat värde**	**Maximal exponering för förlust**	**Redovisat värde**	**Maximal exponering för förlust**
Riskkapitalfonder	Aktier och andra värdepapper med rörlig avkastning	684,564	1,091,122	590,570	1,054,831
Totalt		**684,564**	**1,091,122**	**590,570**	**1,054,831**

Inget stöd tillhandahålls strukturerade enheter genom investeringsanslaget utöver respektive finansiering.

24 Anslag för etisk finansiering (i tusen euro)

I juni 2013 godkände AKS-EU:s gemensamma ministerkommitté det nya finansprotokollet för elfte Europeiska utvecklingsfonden (EUF) för perioden 2014–2020.

Man enades om en ny donation på 500 miljoner euro för investeringsanslaget, det så kallade anslaget för etisk finansiering, som ger investeringsanslaget möjlighet att stödja projekt som ger en särskilt stor genomslagskraft för utvecklingen, samtidigt som man bär de större risker som är förbundna med sådana investeringar. Detta anslag kommer att ge nya möjligheter att öka investeringsanslagets utlåning till den privata sektorn genom investeringar i följande instrument:

Egetkapitalfonder med social påverkan – som främjas av en växande population av förvaltare av private equity-fonder som sätter sociala eller miljömässiga frågor som de vill avhjälpa i centrum för sin investeringsstrategi, men som fortfarande fokuserar på hållbarhet för både fonden och de företag de investerat i.

Lån till finansförmedlare – (t.ex. mikrofinansinstitut, lokala banker och kreditföreningar) verksamma i AKS-länder till vilka EIB inte kan överväga finansiering – särskilt i lokal valuta – enligt gällande riktlinjer för kreditrisker, t.ex. på grund av höga landrisker, valutans höga volatilitet eller bristande riktmärken för prissättning. Huvudsyftet med sådana lån är att finansiera projekt som kan få stor effekt på utvecklingen, särskilt på området för stöd till mikroföretag och små företag och jordbruk, vilka normalt inte beviljas finansiering från investeringsanslaget.

Riskdelningsinstrument – i form av första-förlustgarantier (första förlustdelen) som underlättar EIB:s riskdelningsverksamhet med lokala finansförmedlare (oftast affärsdrivande banker) till förmån för missgynnade små och medelstora företag och små projekt som uppfyller kriterierna för etisk finansiering i situationer där man identifierat en brist på marknaden när det gäller små och medelstora företags och små projekts tillgång till finansiering. Första förlustdelen skulle utformas som en motgaranti till förmån för prioriterade trancher som omfattas av garantier som finansieras av EIB, inom ramen för investeringsanslaget, och av andra internationella finansinstitut eller finansinstitut för utveckling, vilket skulle skapa en betydande hävstångseffekt.

Direkt finansiering - genom skuld- (dvs. lån) eller egetkapitalinstrument i projekt med sunda och erfarna projektledare och höga utvecklingsmässiga effekter, men som också kommer att medföra högre väntade förluster och svårigheter att återfå investeringen (risk av eget kapital-typ med högre förluster än de som vanligtvis väntas). EIB tillämpar stränga urvals- och behörighetskriterier för detta instrument, med tanke på att dessa projekt, trots deras stora påverkan på utveckling, inte skulle kunna uppfylla godtagbara kriterier för finansiering (dvs. låga förväntningar på att kunna återvinna investeringen eller utjämna förluster genom räntesatser eller avkastning på eget kapital).

Anslaget för etisk finansiering kommer också att möjliggöra diversifiering till nya sektorer, som hälso- och sjukvård, utbildning, jordbruk och livsmedelsförsörjning samt genom utveckling av nya och innovativa riskdelningsinstrument. Under 2016 ökades finansieringskapaciteten för anslaget för etisk finansiering till 800 miljoner euro genom att göra anslaget delvis revolverande.

Ur finansiell och redovisningsmässig synvinkel ingår anslaget för etisk finansiering i investeringsanslagets portfölj och redovisas i investeringsanslagets finansiella rapport för helåret.

24 Anslag för etisk finansiering (i tusen euro) (forts.)

Följande tabell visar det redovisade värdet och belopp för vilka åtaganden ingåtts, men som inte utbetalats, per typ av tillgång:

Typ av etisk investering	Rubrik	Värdering	Redovisat bruttovärde den 31.12.2022	Justering av förlustavsättning/verkligt värde den 31.12.2022	Redovisat värde den 31.12.2022	Belopp som inte utbetalats den 31.12.2022	Justering av förväntade kreditförluster utanför balansräkningen den 31.12.2022
Lån till finansförmedlare	Lån och förskott	Upplupet anskaffningsvärde	79,778	-3,454	76,324	64,345	-632
Direkta lånetransaktioner	Lån och förskott	Verkligt värde via resultatet	104,709	-45,224	59,485	67,215	-
Egetkapitalfonder med social påverkan	Aktier och andra värdepapper med rörlig avkastning	Verkligt värde via resultatet	94,385	23,802	118,187	79,393	-
Direktfinansiering – kapitalandelar	Aktier och andra värdepapper med rörlig avkastning	Verkligt värde via resultatet	59,429	26,939	86,368	14	-
Riskdelningsinstrument	Ställda garantier	Det högsta värdet*	-	-	-	46,878	-
Totalt			**338,301**	**2,063**	**340,364**	**257,845**	**-632**

* För närmare uppgifter, se avsnitt om efterföljande värdering i not 2.4.3.

Typ av etisk investering	Rubrik	Värdering	Redovisat bruttovärde den 31.12.2021	Justering av förlustavsättning/verkligt värde den 31.12.2021	Redovisat värde den 31.12.2021	Belopp som inte utbetalats den 31.12.2021	Justering av förväntade kreditförluster utanför balansräkningen den 31.12.2021
Lån till finansförmedlare	Lån och förskott	Upplupet anskaffningsvärde	68,228	-1,981	66,247	29,272	-242
Direkta lånetransaktioner	Lån och förskott	Verkligt värde via resultatet	101,840	-41,403	60,437	92,031	-
Egetkapitalfonder med social påverkan	Aktier och andra värdepapper med rörlig avkastning	Verkligt värde via resultatet	61,611	9,866	71,477	106,675	-
Direktfinansiering – kapitalandelar	Aktier och andra värdepapper med rörlig avkastning	Verkligt värde via resultatet	58,523	23,608	82,131	14	-
Riskdelningsinstrument	Ställda garantier	Det högsta värdet*	-	-	-	44,146	-
Totalt			**290,202**	**-9,910**	**280,292**	**272,138**	**-242**

* För närmare uppgifter, se avsnitt om efterföljande värdering i not 2.4.3.

EIB tillämpar de allmänna riskprinciperna för direkta lånetransaktioner för etisk investering (exklusive lån till finansförmedlare), i enlighet med EIB:s riktlinjer för kredit- och eget kapitalrisker, och för att övervaka och rapportera den risk som är förknippad med direkta lånetransaktioner för etisk investering på grundval av deras verkliga värde. Enligt denna metod genomför banken en kvalitativ riskbedömning i syfte att bedöma om investeringslogiken är sund och om dessa transaktioner har rimliga förutsättningar att bli lönsamma.

25 Händelser efter balansdagen

Inga väsentliga händelser har inträffat efter balansdagen som, per den 31 december 2022, skulle kräva justeringar av, eller upplysningar i, den finansiella rapporten för helåret.

Mot bakgrund av Rysslands invasion av Ukraina och dess bredare ekonomiska konsekvenser fortsätter banken att nära övervaka situationen, särskilt som en del av översynen av händelser efter balansdagen.